

X.

Festival
bratstva
in
enotnosti

OBČINA LENDA VA V TEH DNEH PRAZNUJE

Praznik 20-letnega ustvarjalnega dela

Dvajsetletnica osvoboditve, ki jo praznujemo letos, ni samo zgodovinski praznik veličastne in zmagovite narodnoosvobodilne borbe, ampak hkrati tudi zaključek 20-letnega povojnega obdobja — graditve nove socialistične družbe. Vsega družbenega, političnega in gospodarskega dogajanja dvajsetletnega razvoja, kakor tudi pomembnosti in značaja posameznih dogodkov, dni in prob-

lemov, rezultatov in uspehov, ni mogoče popolnoma v vsej njihovi družbeni pomembnosti oceniti že danes, ampak je to naloga bodočnosti in zgodovine.

Znano je, da je naš družbeni razvoj v zadnjih letih prešel različne razvojne faze. Preko centraliziranega in administrativnega sistema, do uveljavitve popolnega delavskega samoupravljanja ni bila lahka pot in nešteto težav je bilo na tej poti, kjer so bile neizbežne tudi napake. Ko ocenjujemo neposredne in konkretne rezultate, dosežene v preteklih letih v gospodarskem in družbenem življenju družbe v naši občini, ne smemo pozabiti na dejstvo, v kakšnih pogojih smo gradili in kakšen izgled je imela naša pokrajina takoj po vojni. Mi sicer nismo imeli porušenih industrijskih objektov, ker jih preprosto na področju občine ni bilo; bili smo zaostala kmetijska občina. Iz te zaostalosti so delovni ljudje v minulih dvajsetih letih izgrajevali industrijo, s tem pa tudi svojo lepšo bodočnost.

Dvajset let v svobodi sicer ni veliko, zato pa so večji in pomembnejši rezultati doseženi v naporih delovnih ljudi. 1945. leta je v občini bilo 97% kmečkega prebivalstva in le 3% zaposlenih izven kmetijstva. Danes je 30% ljudi zaposlenih izven kmetijstva in 70% v kmetijstvu, kar daje občini kmetijsko-industrijski značaj. Dosežene rezultate je potrebno ocenjevati s celotnega jugoslovanskega stališča, ker so le-ti uspeh skupnih naporov, sposobnosti in ustvarjalnosti celotne družbe. Čeprav ni mogoče vseh sprememb in doseženih rezultatov izraziti s suhoparnimi številkami, nam te vendarle marsikaj povedo. 1945. leta 360 zaposlenih danes 3600 ali 10-krat več. Narodni dohodek se v zadnjih letih močno izboljšuje, prav tako pa tudi vrednost proizvodnje v naših delovnih organizacijah.

Pred nami je novo desetletje v katerem bo potrebno prav tako kot dosedaj s skupnimi naporimi ustvarjati čim večjo materialno osnovo družbe, ob tem pa ne pozabiti na delovnega človeka, ki si zasluži večji življenjski standard. Odpirajo se nove možnosti razvoja, saj je še veliko področij, ki niso izkoriščena in ki bi ob primernem razvoju lahko občutno vplivala na povečanje narodnega dohodka. Velike možnosti za razvoj turizma, gostinstva, trgovine in obrti bo potrebno v prihodnjem obdobju izkoristiti.

Prehojena pot, uspehi in napake so zaradi tega šola, v kateri se je kalil naš človek in iz katere si je in si bo črpal nove moči za jutrišnji lepši dan.

JOZE KOLARIČ
predsednik obč. skupščine

Srečanje mladosti

Doživetja in spomini bogate človeka, vtisnejo se v njegovo dušo, spreminjajo ga, oblikujejo in spomini, zlasti tista iz mladih dni in tista, ki so porojena iz resničnih čustev, iz bratstva, ljubezni, spoštovanja, iz zavesti o onem skupnem, najbolj cenjenem in porojenem iz največjega trpljenja torej o bratstvu jugoslovanskih narodov, o bratstvu vseh Slovanov nas usmerjajo, združujejo, so nam najdražja.

Vsi mi za takimi dožitji čutimo potrebo, želimo, da bi se enkrat v bodočnosti lahko spominjali srečanj z našimi brati iz drugih republik, s Slovani, ki ne živijo v naši skupnosti. Vemo, da prav isto žele in o tem razmišljajo vsi jugoslovanski ljudje. Vsem nam, ki živimo v jugoslovanski skupnosti, zlasti pa našim mladim, so te želje skupne in kaj je potem bolj naravno od tega, da se vsako leto zberemo, in kaj je bolj naravno od tega, da je ta vsakoletni zbor mladih organiziran pod geslom »Festival bratstva in enotnosti«?

Letos je organizator te 10 let stare in 10 let negovane zamisli Gornja Radgona. Mladinke in mladinci iz Bitolja, Bosanskega Šamca, Kranja, Niša, Nikšića, Prištine, Reke, Slavonskega broda prihajajo med svoje stare prijatelje, saj jih bodo v Gornji Radgoni pričakali in gostili tisti, ki so bili v prejšnjih letih njihovi gostje. Med svojimi in naši dragi gostje bodo tudi Lužiški Srbi, ki so se ljubeznivo odzvali našemu vabilu in zato njim še posebej lep pozdrav.

Veseli smo, da vas lahko pozdravimo v Pomurju, veseli smo, da vam lahko ponudimo naše domove, da vas lahko popeljemo po naši domovini, srečni smo, da ste pri nas in z nami. Skupaj z vami bomo slavili jubilejno leto naše revolucije, vaša in naša pesem in naša skupna mladost naj sta še en dokaz bratstva jugoslovanskih narodov in dobre volje za sožitje vseh delovnih ljudi sveta.

Prežeti s spontano vzkipelim veseljem, in z nemajhnimi prijateljskimi čustvi vam, mladi, iz bratskih republik in vam, iz daljnjih Lužic vzklikamo »Dobrodošli v Pomurju« in prosimo vas, da na svoje domove ponese te naše najlepše pozdrave.

MILAN KOREN
predsednik organizacijskega odbora

SIDA PODLESEK O NALOGAH SOBOSKEGA Obo SZDL

Več političnega dela v SZDL

Socialistična zveza je v preteklem obdobju odigrala nadvse pomembno vlogo v našem družbeno-političnem življenju. Ne samo, da je rasla v skladu z gospodarskim in družbenim razvojem samoupravnega sistema, ampak je bila pobudnik, organizator in izvrševalec številnih akcij in razprav. Pri izvrševanju teh nalog pa so se pojavljale tudi težave, ki se še danes zrcalijo v dejavnosti Socialistične zveze. Organizacijam Socialistične zveze primanjkuje programiranega dela, zaradi česar izvršujejo svoje naloge vse preveč akcijsko. Tako pa gre mimo Socialistične zveze vrsta nerešenih problemov, ki bi jih sicer lahko hitreje reševali. Zaposlili smo predsednico Občinskega odbora SZDL v M. Soboti tov. Sido Podlessek, da nas seznanj s problemi in nalogami, ki so pred organizacijo Socialistične zveze.

»V organizacijah Socialistične zveze je še vedno premalo političnega dela, kar nam narekuje, da bomo morali več delati na dolgoročnem usposabljanju vodstvenega kadra. Med najbolj aktualnimi problemi, ki so pred Socialistično zvezo, so problemi kmetijstva. Predvsem gre za vprašanje kooperacije in nadaljnje razvijanje organizacijskih oblik sodelovanja, ki bodo omogočale čim boljše povezovanje kmetijskih organizacij z delovnimi kmeti — kooperanti. Ne bi nam smelo biti vseeno, ali kmetijska or-

ganizacija sistematično obdeluje zemljo ali ne. Socialistična zveza bi morala vplivati na večjo aktivnost samoupravnih organov, razpravljati o notranjih slabostih kmetijskih organizacij, njihovih izgubah, neobdelovanju nekaterih površin zemlje ter s svojim aktivnim političnim delom pomagati pri odpravljanju slabosti. Sklicevati bi morala zbere kooperantov po vaseh ter si pridobiti političen vpliv do organov samoupravljanja. Krajevne organizacije SZDL pa te vloge še ne odigravajo zadovoljivo, ker

niso politično dovolj aktivne.

Kot zelo pomembno vprašanje, o katerem bi morale organizacije Socialistične zveze v tem času razpravljati, je vprašanje razširjenega zdravstvenega zavarovanja kmetov. Splošno zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev je bilo pri nas uvedeno že pred štirimi leti in med kmetijskimi proizvajalci vse bolj prevladuje težnja po razširjenju zdravstvenega zavarovanja. V ta namen bo občinski odbor SZDL poslal vsem krajevnim organizacijam tudi potrebno gradivo, naloga Socialistične zveze pa je, da s to problematiko seznanj člane ter ugotovi, kakšne so možnosti za uvedbo takega zavarovanja.

Zelo aktualno je tudi vprašanje zaposlovanja v inozemstvu. Znano je, da je mnogo naših članov zaposlenih v inozemstvu in da se zato pojavljajo tudi razni problemi. Socialistična zveza bi morala s svojimi člani več politično delati, jih seznanjati s pridobitvami naše družbene ureditve in zakonodaje, skratka skrbeti za večjo razgledanost članov. Proučevati bi morala možnosti zaposlovanja pri nas ter reševati probleme, ki se pojavljajo z zaposlovanjem v inozemstvu. Dogaaja se namreč, da iz nekaterih družin odhajata celo oba za delo zmožna družinska člana in zato ostaja neobdelana zemlja in problem vzgoje otrok, kakor tudi vrsta drobnih problemov, ki bi jih morala Socialistična zveza obravnavati kot politično idejni činitelj vplivati nanje. Zato bi bilo potrebno iskati spremenljivejše oblike dela (sekcije, javne tribune, posvete itd.), s katerimi bi vzbudila zanimanje (Nadaljevanje na 2. strani)

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 17. do 27. junija.

Približno do 19. junija v splošnem še lepo vreme, vendar včasih krajevne nevihte. Nekako od 20. junija dalje nestalno s pogostimi padavinami in ohladiitvijo.

Dr. V. M.

Vode odtekajo, a škoda?

Ze dalj časa trajajoče muhasto vreme je povzročilo številne poplave. Vode so se razlivalo po že obdelanem polju in prizadejale precejšnjo škodo, ki pa še ni ocenjena.

Iz Radgone so poročali, da vodostaj Mure pada, ker so v ponedeljek zabeležili 316 cm, kar je za 26 cm manj kot pred tednom dni. Škoda, ki so jo povzročile podivjane vode, je najbolj prizadela kmete, ki imajo veliko obdelanih površin pod vodo. Tu in tam opozarjajo na resno situacijo, ki jo povzroča talna voda.

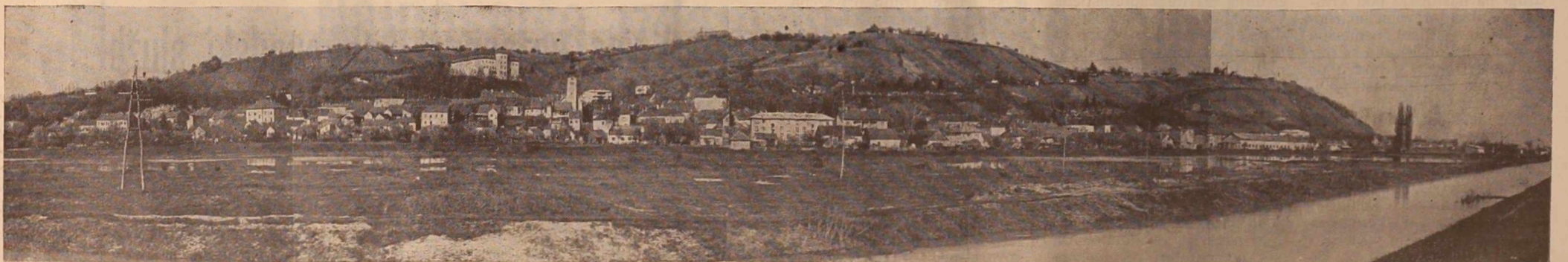
Ledava je naredila največ škode na reguliranem in nereguliranem predelu. Kobiljski potok se je razlil po okoliških površinah, ki so ostale dalj časa pod vodo. Voda je povzročila škodo tudi na razbremenilniku Ledava—Mura. Z vodne skupnosti poročajo, da so lažja dela, ki so bila potrebna, ponekod že opravili,

da bi tako preprečili morebitne nove poplave.

Kmetijski strokovnjaki predvidevajo, da bo letos letina slaba, čeravno se že sedaj vreme zboljšuje. Dodali so, da je spomladanski dež najbolj oškodovalec okopavine. Tudi pospravilo sena postaja težavno, ker s traktorsko kosilnico ni mogoče na travnik.

Na zavarovalnici so povedali, da so doslej prejeli okrog 20 prijav o škodi. Ker še košnja ni bila v toliki meri v razmahu, so ocenili po grobih ocenah škodo na 400 tisoč dinarjev.

Na občinsko skupščino prihajajo vsak dan poročila s terena o nastali škodi, ki bodo dobila svojo končno obliko šele konec leta ali letine.

Predsednik Tito se je v nedeljo popoldne vrnil z obiska v ČSSR in Nemški demokratični republiki, poln najlepših vtisov. V pozdravni izjavi za beograjsko radijsko postajo je posebno poudaril prijateljski in topel sprejem v češkoslovaških in vzhodnonemških mestih ter prizadevanja gostiteljev, da bi jugoslovanskim gostom pokazal vsaj del velikih uspehov svojega dvajsetletnega dela.

Na obeh straneh ugotavljajo, da je mogoče dvostransko sodelovanje na vseh področjih razširiti, poglobiti in kakovostno izpopolniti z najrazličnejšimi oblikami kooperacije in specializacije. Ni treba posebej omeniti, da imajo voditelji obeh držav, ki grade socializem, enake ali zelo podobne nazore o poglavitnih mednarodnih vprašanjih, kar sodelovanje še bolj pospešuje in je poglavlja. Veličasten sprejem in tople izjave prijateljstva pa kažejo, da je obdobje, ki ga je v odnosih med SFRJ na eni in ČSSR in Nemško demokratično republiko na drugi strani ustvarilo zlo glasno leto 1948, povsem pozabljeno.

V takem ozračju pričakuje jugoslovanski narodi z radostjo obisk predsednika Tita Sovjetski zvezi, saj bo sam primerno dopolnilo sicer plodnemu političnemu, gospodarskemu in diplomatskemu delu jugoslovanskih voditeljev v letošnjem letu.

USTASKI ZLOČINI

Velike poplave, ki so posebno prizadejale SR Hrvatsko in Srbijo in ki še vedno ne mirujejo, so zbudile sočustvanje ne le med našimi narodi, temveč tudi v tujini. Te naravnih nesreči se je pridružila še strahotna eksplozija v rudniku Kakanj, ki je terjala 128 smrtnih žrtev.

V to z žalostjo prepojeno ozračje je kanila nova pretresljiva novica, da so ustaški zločinci v zahodnonemškem mestu Münchenu s strelji iz revolverja hudo ranili jugoslovanskega konzula Andrijo Klariča. Na srečo se konzulovo stanje popravlja, četudi mu še ne morejo odstraniti kroglice, ki mu je prebila prsa v bližini srca in se obdržala v telesu.

O tem, da je zahodnonemška vlada že ob znanih zločinih dogodkih in Mehlemu obljubila, da bo ustaške zločince kaznovala in onemogočila nemoteno delovanje najrazličnejših ustaških organizacij v Zahodni Nemčiji, smo že pisali. Vendar je zaradi vpliva, ki ga imajo nekdanji nacisti na življenje v Nemčiji, ostalo vse pri starem.

Znano je, da Zahodna Nemčija noče povrniti Jugoslaviji škode, ki so jo utrpeli naši ljudje med nacistično strahovladno v koncentracijskih taboriščih in drugače. Nemčija uradno ali neuradno ne izpusti iz rok nobene priložnosti, da ne bi očrnila Jugoslavije ali jih pripravila kakšno spletko. Najnovejši zločin, zaradi katerega je jugoslovanska vlada že odločno protestirala, samo dokazuje, da tako stanje traja še kar naprej.

SESTANEK ERHARD — DE GAULLE

Petkovo in sobotno srečanje francoskega predsednika de Gaulla in zahodnonemškega kanclerja Erharda v Bonnu, ki sodi med rutinski sestaneke v duhu medsebojnih sporazumov, ni prineslo svetu nič novega. Nemci ne nameravajo zapustiti svojega velikega zaveznika ZDA v njihovi evropski politiki, v kateri je Atlantski pakt še vedno središče »zahodne obrambe proti vzhodu«, združena zahodna Evropa v političnem pomenu pa smoter prihodnjih let.

Predsednik de Gaulle se je v zadnjem času potrdil s svojimi izjavami, da bi dokazal, da ne namerava odobriti nadnacionalno vojaško tvorbo, ki bi Franciji preveč vezala proste roke. Zato je tudi odklonil predlog o nekakšnem štiristranskem ali petstranskem direktoriju znotraj atlantskega pakta, v katerem bi tudi sodelovala Zahodna Nemčija. Direktorij naj bi skupno proučeval atomsko strategijo in taktiko. Nemskim militaristi bi tako počasi, toda zanesljivo prišli do soodločenja pri uporabi jedrskega orožja in slednjič do lastnega atomskega orožja.

Predsednik de Gaulle to odklanja. Nemški militarizem, ki se vse bolj bohoti v Zahodni Nemčiji, Franciji kot večkratni žrtvi prav nemške soldatske ne ustreza nazivlj nemško-francoskim sporazumom o prijateljstvu, ki naj bi »odstranili stoletne spore«. Od tod tudi odločna izjava predsednika de Gaulla, da priznava nemško-poljske meje na Odr in Nisi, kar je povzročilo med bonniskimi krogi veliko nezadovoljstvo.

Erhard je pred de Gaullovim obiskom v Bonnu obiskal Washington v želji, da bi dobil primerna zagotovila od predsednika Johnsona. Kaže, da mu leta niso v razgovorih s francoskim predsednikom nič pomagala.

ZDA: V SKRAJNOST

Predsednik Johnson pa je v vietnamski krizi naredil še piko na i, ko je javno sporočil, da imajo ameriške čete, ki so jih nekateri nazivlje velikemu številu (70.000 vojakov) še vedno prikazovali kot »svetovalec« jужnovietnamski vojski, proste roke za odprte akcije proti južnovietnamskim osvobodilnim enotam, če smatrajo to za potrebno. Opazovalci pravijo, da je predsednik moral sprejeti tak ukrep zato, da bi onemogočil popolno razsulo vladnih čet pred vse odločnejšimi napadi osvobodilne vojske. Seveda pa se je s tem nevarnost pred širšim spopadom v Vietnamu še povečala. Za novimi ameriškim vojniki bo prišlo na vietnamska tla še novo orožje. In če se v primeru, da tudi ameriška vojska ne bo mogla doseči »odločilnega udarca«, neko spomni na atomsko orožje, četudi samo taktično? Nekaj groženj v tem smislu smo te dni že slišali.

Slabo vreme-oviralo spomladansko setev

Pomladansko muhasto vreme je krivo, da so odborniki na zadnji seji občinske skupščine v Soboti so ugotavljali, da je bilo okrog 80 odst. površin posejanih v zelo slabih vremenskih razmerah. Od 5—10 odst. takih površin pa ni bilo obdelanih, zato bo brez dvoma izpad v kmetijstvu precejšen.

Od poljščin, ki so zastopane na naših njivah, je letos posejano največ pšenice 7.974 ha, od tega je pšenica na privatnih zemljiščih posejana na 7.327 ha. Skupni pokazatelji letošnjih posejanih površin prikazujejo, da ima soboška občina 37.556 ha zemlje pod posameznimi poljščinami. Od te zemlje je družbenih zemljišč le 2.203 ha ali 5,8 odst. V kooperaciji imajo kmetje 9.281 ha posejanih površin. Iz poročila je bilo razbrati, da je bila kvaliteta obdelave zaradi dežja slabša. Nasprotno temu pa so pokazatelji porabljenega gnojila in semen, nekoliko bolj spodbudni, ker se je porabilo 43.010 raznih gnojil.

Razprava je še podrobneje osvetlila problematično stanje v kmetijstvu. Odborniki so opozarjali tudi na ostale nepravilnosti, ki so se dogajale med katerimi velja omeniti nepravčasno dobavo semen saj se je tudi letos tu in tam dogajalo, da je bilo slabo kaljivo. Kmetijski so poudarjali, da je uspeh letošnje setve nemogoče napovedati z ozirom na trenutno stanje. Na seji so odborniki povedali, da so do slej največ škode utrpeli okopavine in krompir. Tudi popravo krme je svojstven problem ker je nemogoče s traktorsko kosilnico na njivo. Se enkrat so bili enotnega mnenja, kar sicer niso prvič omenjali, da bi tokrat odigrala važno vlogo ročna kosilnica, za katere se kmetje že dolgo potegujejo. Govora je bilo med drugim o poplavih, ki so prizadele nekatere kmete toliko bolj, ker jim je voda vdrla v stanovanja. Podpredsednik skupščine je odbornike seznanil, da je občinska komisija, ki ugotavlja škodo povzročeno po poplavih, že na delu.

V nadaljevanju seje so odborniki poslušali poročilo kmetijske in veterinarske inšpekcijske službe. V preteklem letu je bilo opaziti, da je bila obdelova zemlje ponekod zelo zanemarjena, za kar je imela služba v upravnem postopku 78 kmetov. Tudi popravo pridelkov ni bilo najbolj organizirano. Največ de-

PROSENJAKOVCI

Po novejših podatkih ima prosenjakovska kmetijska drugača 335 hektarov lastnih površin, ki so jih doslej že v veliki meri arondirali. To pa je narekovalo tudi delitev dela strojnega parka. Odločili so se, da bodo štirje traktorji s priključki obdelovali lastne površine, sedem pa jih je na razpolago kooperantom. Ta ukrep je prinesel ugodne rezultate, saj so se zmanjšali stroški, ki so prej nastajali zaradi prevažanja s pravele na parcelo in iz ene vase v drugo. Računajo, da letos strojni odsek ne bo imel izgube, kot prejšnja leta.

-s-

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE LENDA VA

Težave so in še pridejo

Zadnja seja občinske skupščine Lendava je bila namenjena obravnavi zaključnih računov gospodarskih organizacij za minulo leto in tudi obravnavi realizacije družbenega plana za prvo četrtletje letošnjega leta.

Na osnovi temeljite analize se lahko ugotovi, da so vsa podjetja končala poslovno leto ugodno, spremenjeni instrumenti delitve dohodka pa so vplivali na krepitev gospodarske moči delovnih organizacij. Masa osebnih dohodkov je narasla za 65 odst., povečala pa so pe tudi sredstva namenjena skladom, saj so bili za 184 milijone dinarjev višji kot v letu 1963. Analiza nadalje ugotavlja, da se rentabilnosti, ekonomičnosti in produktivnosti v gospodarskih organizacijah posveča še premalo skrbi. Obstoječe rezerve so bile premalo izkoriščene, kreditni odnosi so za 4 odst. porastle, porasla pa je prav tako vezanost obratnih sredstev.

Prikaz realizacije družbenega plana v prvem četrtletju tega leta sicer kaže, da je razvoj ugoden, toda težave, ki so nastale in ki še pridejo, bodo prav gotovo povzročile, da se bodo morali predvideni plani čne ne spremeniti pa korigirati. Zaradi že nastalih težav so nekateri odborniki predlagali, naj se plani, posebno v kmetijstvu, spremenijo, ker zaradi izredno slabih vremenskih razmer, po-

SE DVE KNJIGI POMURSKÉ ZALOŽBE

Pomurski založba v Murški Soboti je v minulem tednu izdala še dve knjigi in sicer Kranjčev drugo knjigo »Rdeči gardisti« ter študije iz novejšje slovenske književnosti »Lirika, epika, dramatika«. Obe knjigi sta že v prodaji.

-s-

konferenca v Adis Abebi in konferenca nevezanih v Kairu. Alžirske konference ni mogoče smatrati drugače kot nadaljevanje vseh teh velikih zborovanj, kot zborovanje, ki naj odgovori na sodobna mednarodna vprašanja. Afrika in Azija imata sicer svoje posebne težave, med drugim neokolonialistične grožnje ter počasni rast gospodarstva zaradi doskrajšnje kolonialne preteklosti. Vendar je resnica, da sta obe celini del širšega sveta, katerega interesi so enotni. Treba se je odločno upreti imperializmu, ki se skuše vedno vrniti v Afriko in Azijo, vendar je mogoče revolucionarne pridobitve obvarovati le v boju za mir in napredek mednarodnih odnosov na načelih aktivne koeksistence.

POUČNI IZLET TURISTIČNEGA DRUŠTVA

Turistično društvo Slatina Radenci je z namenom, da si člani ogledajo nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti naših krajev, organiziralo v turističnem tednu poučni izlet. S tem izletom je hotelo društvo zbuditi in poudariti posebno pozornost na turistični pomen in ureditev kraja ob pričetku glavne sezone v Radencih. Izleta na relaciji Radenci, Maribor, Rogaska Slatina, Celje, Velenje, Slovenj Gradec, Dravograd ter po Dravski dolini proti Mariboru in nazaj v Radence, se je udeležilo nad 60 članov.

Ika

Več političnega dela

(Nadaljevanje s 1. strani)

nje pri članih. O zaposlovanju v inozemstvu bi morda bili primerni posveti zunanje-političnih sekcij ali predavanja delavske univerze, za reševanje kmetijskih problemov, kmetijskega zavarovanja, delo krajevnih skupnosti pa javne tribune itd. Pomebno je, da se Socialistična zveza odloči za tisto obliko dela, ki je za rešitev določenega problema najbolj sprejemljiva.

Krajevne organizacije Socialistične zveze bi morale mnogo več razpravljati tudi o šolstvu, o kvaliteti pouka, o vplivu šolskih svetov na bolj-

Sida Podlesek

še delo šol in o nekateri konkretni problematiki kot gradnji šol, gradnji stanovanj za učitelje itd. Več pozornosti bi bilo treba posvečati tudi vprašanju šolskih kadrov. Posebno pereče je vprašanje predmetnih učiteljev, saj nam v občini primanjkuje 167 predmetnih učiteljev in je 9 študentov, ki jih je letos razpisala skupščina občine Murska Sobotna zdaleč premalo.

Socialistična zveza je doslej svojo dejavnost v glavnem razvijala preko zborov volivcev, ki pa ne bi smeli biti edina oblika dela z vaščani. Na zborih volivcev pa občani niso prišli povsem do izraza, ker je bil program že tako preobsežen, niti niso bili zadostno seznanjeni z vprašanji, o katerih so razpravljali. Zato bi bilo potrebno, da Socialistična zveza o nekaterih vprašanih organizira razprave pred zbori volivcev, da bi lahko občani na zbor volivcev že prišli z določenimi predlogi. Boriti pa se moramo tudi za boljše vsebinsko pripravo zborov volivcev. Take in podobne razprave pred zbori volivcev pa bi morali voditi tudi odborniki in poslanci. V zadnjih dveh letih namreč krajevne organizacije niso organizirale takih razprav, kjer bi poslanci pokazali svojo aktivnost in so se razen izjemnih primerov udeleževali le občinskih razprav. Vsekakor bi bilo nujno, da poslanci češče prihajajo med volivce in z njimi obravnavajo tiste probleme, ki jih občinska skupščina operativno izvršuje.

Politični aktiv je pripravil tudi razgovore o aktualnih političnih dogodkih v Vietnamu, a s krajevnimi organizacijami bo organiziral razgovore občinski odbor. Toda doslej so krajevne organizacije za te razgovore pokazale premalo zanimanja, saj se je pripravila le krajevna organizacija v Bakoveh.

Vsekakor bodo morale organizacije Socialistične zveze posvetiti več pozornosti »nadržnemu delu ter pokazati večjo politično aktivnost pri izvrševanju sprejetih nalog.«

Feri Mauček

PRED AFRO-AZIJSKO KONFERENCO NA VRHU

Pojavlja se več nasprotnih teženj

Alžirci si prizadevajo, da bi čimbolj organizirali azijsko-afriško konferenco na vrhu, ki se bo pričela v njihovem glavnem mestu konec tega meseca, dežele udeležence pa po diplomatski poti izmenjavajo zadnje nazore o vprašanjih, ki se jih bodo lotili na tem velikem mednarodnem zborovanju.

Vendar opažamo v teh zadnjih dneh dve napačni in škodljivi težnji, skrajno reakcionarno in prehu do »revolucionarno«. Pristaši prve skušajo razvedeneti osnovne smotre konference, druga pa z ožiti teme. Prvi neposredno napadajo afriško-azijsko enotnost, solidarnost in samostojen razvoj proti vplivom kolonializma in neokolonializma drugi pa nastopajo pod krinko nekakšne revolucionarnosti proti politični usmeritvi večine dežel obeh celin za mir in koeksistence. V bistvu pa sta se obe težnji znašli na isti strani: afriške in azijske dežele delo po svojih merilih in interesih.

Prvo težnjo zastopajo nekdanje kolonialne dežele po svojih privržencih (posebno nekdanje francoske kolonije), ki se bore za vojaške, gospodarske in politične pozicije v Afriki in Aziji, drugo pa Kitajska in do neke mere Indo-

nezija. Kitajska je predvsem pričela široko ofenzivo, da bi onemogočila sovjetsko udeležbo na konferenci. Pravi, da SZ »geografsko ne sodi Aziji, temveč Evropi«; razen tega razširja idejo o koeksistenci z razvitimi kapitalističnimi deželami in se z njimi pogaja, kot taka pa nima kaj iskati med deželami, ki so nerazvite in ki jih neposredno ogrožajo razvite kapitalistične, kolonialne in imperialistične države. Pri tem se Peking niti ne zaustavlja pred rasističnimi izbruhi do »bele« SZ.

Kitajci dalje razvijajo tezo »o revoluciji« v Afriki. Ču En Laj je ob svojem nedavnem obisku v Tanzaniji dejal, da je v Afriki, Aziji in Latinški Ameriki naravnost ugoden položaj za revolucionarne posege. Toda proti komu naj pred kratkim osvobodene dežele naperijo revolucijo? Danes pomeni biti revolucionaren v tem, da se zavzameš za

samostojen, neodvisen razvoj, za demokratizacijo mednarodnih odnosov, za novo mednarodno delitev dela, proti vmešavanju iz tujine. Predvsem pa to pomeni boriti se za mir.

Revolucionarnost se ne more omejitii samo na boji proti »ameriškiemu imperializmu«, saj s tem zožujejo območje revolucionarnosti novoosvojenih dežel in jih spravljajo na ozkotračne blokovske in ideološke tite. Zato ni zloj naključje, da je kenijska vlada odločno obsodila to »teorijo«, ko je dejala, da bo ostala še naprej trdno privržena načelom nevmešavanja in nevezanosti.

Seveda danes tudi ne more nihče več preprosto posnemati nekdanje bandunške konference. Pred desetimi leti so bili problemi, s katerimi so se srečavale azijske in afriške dežele, mnogo bolj preprosti. Tedaj je 29 držav odločno obsodilo zahodni kolonializem in vojno nevarnost ter sklenilo, da bodo ostale zunaj blokov. O spremembah v tem času govori med drugim beograjska konferenca nevezanih,

25 mrtvih v enem letu in pol

V Pomurju je promet vedno večji. Vsporedno temu pa so v porastu tudi prometne nesreče, ki so jih v lanskem letu zabeležili kar 508. Pri tem je življenje izgubilo 18 ljudi, medtem ko je bilo težje poškodovanih 112 prizadetih. Lažje poškodbe je otpelo 135 oseb. Materialna škoda, ki je nastala ob priliki nesreč, je precejšnja — 21 milijonov 85 tisoč.

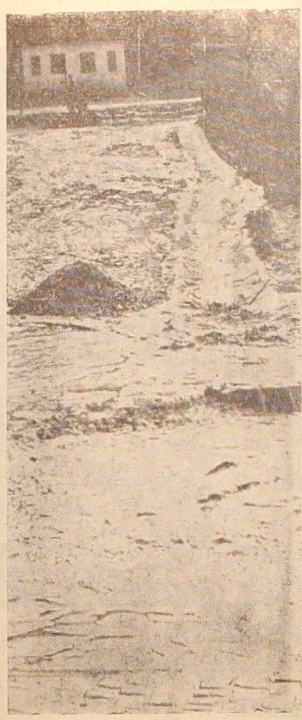
V radgonski občini so v lanskem letu evidentirali en smrtni primer pri prometnih nesrečah. 17 je bilo hudo ranjenih, 39 pa lažje. Tudi v

lendavski občini je bila ena smrtna žrtev, 12 se jih je hudo poškodovalo, medtem ko je bilo 16 lažjih prometnih nesreč. Materialna škoda je znašala okrog 2 in pol milijona dinarjev.

Stirje udeleženci prometa so našli v lanskem letu smrt na ljutomerskih cestah, medtem ko je bilo 24 hudih in 25 lahkih prometnih nesreč. Čeprav je število smrtnih primerov v porastu v primerjavi z zgoraj omenjenimi občinami, pa je bila materialna škoda manjša — 1 milijon 744 tisoč.

V lanskem letu je bilo v soboški občini 10 milijonov 537.000 din materialne škode, pri prometnih nesrečah, lažje se je poškodovalo 55 oseb, hudo pa 62. Devet ljudi je s svojo smrtjo plačalo krvni davek prometu. V letošnjem letu je cestno omrežje v Pomurju še bolj obremenjeno in tudi nesreče ne počivajo. V prvih petih mesecih je bilo 60 lažjih prometnih nesreč, 7 smrtnih nesreč, 47 hudih in Zanimiv pokazatelj je tudi ta, da je materialna škoda znatno večja. Od lanskoletnega povprečja znaša samo v prvih petih mesecih za tri in pol milijone več, kar je brez dvoma zaskrbljujoče. Kakšna bo bilanca ob koncu leta?

Iz statistike je razvidno, da je bilo letos 125 prometnih nesreč zaradi neupoštevanja prometnih predpisov. Takoj na drugem mestu, s 44 primeri je vzrok nesreče vinjenost, medtem ko je izsiljevanje prednosti 13-krat zakrivilo nered na cesti. Tudi slabe ceste in tehnično slaba opremljenost vozil so botrovale številnim nesrečam.

Take so lendavske ulice, kadar se nad mestom razbesni neurje, kot je bilo pred kratkim.

Za Dan borca v soboški občini

V soboto, 3. julija ob 15. uri bo na osemletki pri Gradu odkrita spominska plošča, posvečena spominu rojakinje, zdravnice dr. Anice Rotdajč, ki je bila med NOB aktivistka AFZ v Zagrebu in je bila usmrčena v zloglasnem ustaškem taborišču Lepoglava 4. decembra 1944. leta. Na plošči bodo vklesana tudi imena aktivistov in sodelavcev NOB iz Grada in okolice Franca Vehaba, Alojza Graha in bratov Ludvika in Rudolfa Curmana, ki so končali v nacističnih uničevalnih taboriščih.

Poseben pripravljani odbor pri Gradu, ki ga sestavljajo predstavniki vseh množičnih organizacij, je že zaprosil rojaka in zveznega ljudskega poslanca dr. Antona Vrtaušo, da bi odkril spominsko ploščo.

Pri svečanosti bodo sodelovali: godba na pihala DPD Svoboda iz Murske Sobote, pod vodstvom dirigenta Jožefa Gerleca, mladinski pevski zbor osemletke Grad bo izvedel kulturni program, medtem ko bodo mladinci predvojaške vzgoje, ki taborijo pri Gradu, izstrelili častno salvo. Posebna partizanska patrolja članov ZB, ZROP in mladine bo v dopoldanskih urah obiskala vse svojce umrlih taboriščnikov.

Vaščani Grada in okolice so predlagali naj bi se njihova šola imenovala po zaslužni rojakinji dr. Anici Rotdajč. S tem se strinja tudi šolsko vodstvo. Komisija za zgodovinsko dejavnost in negovano tradiciji NOB pri predsedstvu ZB NOV bo ravnateljstvu osemletke pri Gradu dala na razpolago življenjepis in fotografije vseh umrlih internirancev ter za pokojno zdravnico Anico izvirno maturitetno spričevalo in doktorsko diplomu predvojne beograjske univerze.

Odkritja spominske plošče pri Gradu se namerava udeležiti tudi skupina preživelih aktivistov NOB iz Zagreba, ki so bili med NOB v najtesnejši povezavi s pokojno zdravnico Anico.

Na Dan borca, t. j. v nedeljo, 4. julija pa bo osrednja občinska proslava v slikoviti prekmurski vasi Pečarovci. Tu bo tovariško partizansko srečanje članov Zdrženja borcev iz soboške občine. V to vas bodo tudi prispele štiri partizanske patrolje, katere bodo na svojem pohodu o-

biskale partizanske družine in se poklonile spominu padlih borcev in umrlih internirancev.

Na osnovni šoli v Pečarovcih bo ob tej priliki odkrita spominska plošča trem vaščanom, ki so žrtvovali svoja življenja za narodno in socialno osvoboditev. To so: Jože Podlesek, aktivist OF iz leta 1941, ki je končal v taborišču Buchenwald 1945. leta, Evgen Zelko, umrl v taborišču Schorzingen 21. januarja 1945 in Karel Celec, ki je kot borec JA padel 13. aprila 1945. Poleg svojcev umrlih taboriščnikov so vaščani Pečarovec povabili na proslavo tovariša Filipa Korošca-Bora, komandirja Prekmurske partizanske čete, ki se je hudo ranjen marca 1945 skoraj mesec dni zdravil v vasi in bil skrit pri kmetovalcu Karelju Pankerju. Partizansko srečanje pa bo tudi v sosednji vasi Moščanci, kjer bo istega dne ob 10. uri na osnovni šoli odkrita spominska plošča zaslužnemu učitelju Zarku Klanščku, ki je bil skoraj dvajset let upravitelj te šole in je bil med vojno kot sodelavec OF odveden v taborišče smrti Dachau, kjer se je februarja 1945 končala njegova življenjska pot. Pokojni Zarko je bil učitelj znanega slovenskega pisatelja Miška Kranjca.

Tako v Pečarovcih kot v Moščancih bo sodelovala soboška godba na pihala, mladina obeh vasi bo skupno z upraviteljstvom obeh šol in ravnateljstvom osemletke in Mačkovcih pripravila pester kulturni program. Pri priložnosti bodo sodelovali člani strelske zveze iz Moščanec, lovci, gasilci in drugi. V počastitev praznika bo predsedstvo ZROP na sektorju Vaneča—Pečarovci—Moščanci organiziralo taktično vajo in sicer »Napad pešadijske čete«. Vajo bodo pod vodstvom majorja Cveta Morgana izvedli rez. oficirji in podoficirji krajevnih organizacij ZROP. Po taktični vaji pa bo v Moščancih tudi bojno streljanje, ki se ga bodo udeležili vsi sodelavci taktične vaje na terenu.

Priljubljeni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki vasi Pečarovci in Moščanci, vabi vse ljudstvo iz bližnje in daljnje okolice, naj se v čimvečjem številu udeleži napovedane svečanosti in se s tem oddolži spominu mrtvih borcev za svobodo.

J. Janež

Kdaj dobijo sredstva?

Radio klub v Soboti že nekaj let uspešno deluje. Zanj se zelo zanimajo ravno mladi, katerih je v klubu okrog 30. Seveda se ta mladina vzgaja po vzgledu starejših, katerih je v klubu 35. S svojo dejavnostjo, ki je zelo pestra, so uspeli v klubu preko raznih oblik, med katerimi velja omeniti usposabljanje telegrafistov, da se mladi tehnično izpopolnjujejo. Soboški klub je v letošnjem letu imel že 1900 zvez z različnimi državami v svetu.

V okviru kluba uspešno delujeta dve primopredajni sekciji, ena v Tešanovcih, drugo pa so odprli šele pred dnevi v Križevcih. V Tešanovcih dela ta sekcija že dve leti. Zanj se ljudje zelo zanimajo in vprašanje članov tam ni problem. Tudi v Križevcih so se z veliko vneto lotili dela pri primopredajni postaji. Občani tega okoliša so zagotovili, da se bodo v prihodnje resno ukvarjali z radio-amaterstvom in tako zagotovili uspeh križevske postaje. Aparate za primopredajno postajo so izdelali v soboškem radio-klubu, in jih cenijo na več kot pol milijona.

Sredstva, s katerimi razpolaga klub, niso nobena skrivnost, nasprotno, treba je javnost seznaniti, da klub za svojo dejavnost nima dovolj denarja, saj doslej še ni dobil nobene denarne pomoči. Doslej so si z različnimi ožičtvi

nabrali toliko sredstev, da so imeli za funkcionalne izdatke. Občinska skupščina je odobrila nekaj namenskih sredstev za radio-klub, vendar jih še do danes ni prejel. V okviru tehnične vzgoje pa klub priravnja predavanja na osemletkah. Perspektivni razvoj kluba se opira samo na eno poglavje, da bi zametke klubske dejavnosti zanesli na vas v kar največji meri. V ta namen imajo v načrtu organizirati primopredajno sekcijo tudi pri Gradu in v perspektivi v Beltincah.

DOBILI BODO NOVO IGRISČE

Na Cankovi so otroci osemletke skorajda sami dogradili športno igrišče, katerega cenijo na 12 milijonov. Novi športni park, ki je v bližini šole je mladim v pravo uteho, ker se doslej niso imeli kje igrati z žogo ali kakšne druge igre.

Se bolj so trpete šolske ure telovadbe. Za gradnjo novega igrišča sta pokazali veliko razumevanje občinska zveza za telesno vzgojo v Soboti in gradbeno podjetje Temelj na Cankovi. V okviru meseca mladosti so imeli otroci cankovske in drugih šol številna tekmovanja na novem igrišču, ki ga bodo odprli 20. junija. Na ta dan bo na Cankovi tudi osrednja proslava ob 20-letnici osvoboditve.

Z novega igrišča na Cankovi

ZA VARNOST PEŠCEV IN KOLESARJEV

Pred dnevi so se v Soboti sestali člani komisije za varnost prometa v občini ter razpravljali o bližajoči se akciji v cestnem prometu: o varnosti pešcev in kolesarjev. Občinska komisija je na seji proučila vse potrebno za izvedbo te akcije, ki bo trajala pet mesecev. V ta namen bodo v podjetjih ustanovili več podkomisij za varnost prometa; na šolah pa bodo akcijo izvedli s pomočjo pedagoškega zavoda.

Komisija je ugotovljala, da se je promet zelo poslabšal, odkar je bila ukinjena prometna milica v Soboti. Na osnovi tega je komisija predlagala, da se ta ponovno organizira. Na seji so med drugim predlagali tudi, da se ustanovi posebna komisija, ki bo pregledala ceste četrtega reda.

Ta teden v črnem okvirju

Z MOTORJEM PODRL OTROKA

Ko smo se v torek zanimali v soboški bolnišnici, kako je z zdravjem otroka, ki ga je 10. junija okrog 17. ure podrl motorist na Kopalniški ulici, smo zvedeli, da gre otroku Stanislavu Pazičnjaku na boljše in je izven nevarnosti. Omenjenega dne je peljal Alojz Vinkovič s sovozačem po Kopalniški ulici, iznenada je pred njim prečkal cesto učenec petega razreda osnovne šole Stanislav Pazičnjak iz Murske Sobote, Grajska ulica 16. Motorist je otroka podrl po cesti. Otrok je bil takoj za tem prepeljan v soboško bolnišnico. Motorista sta dobila pri nesreči lažje telesne poškodbe. Po ugotovitvah uslužbenec LM sta voznika pred tem uživala alkohol.

PADEL S KOLESA

Minulo nedeljo v večernih urah se je peljal po cesti 3. reda Murska Sobota—Prosenjakovci kolesar Stefan Horvat iz M. Sobote, Ljuba Šercerja 12. Med vožnjo je padel s kolesa in se poškodoval.

Istega dne ob 14. uri sta na mostu v Dokležovju trčila osebnim avtomobil in avtomobil s celjsko registracijo. Osebnim avtomobil je vozil Mirko Jelen iz Beltince 346, medtem ko je za volanom avtomobila sedel Anton Vodobnik iz Dobrave 73 pri Celju. Do trčenja je prišlo, ker voznika nista upoštevala prometnih znakov, zožene ceste in omejitve hitrosti. Na vozilih je nastala škoda za okrog 350 tisoč dinarjev.

TOVORNJAK S TREMI POTNIKI V JAREK

V popoldanskih urah se je 5. junija pripetila huda prometna nesreča na cesti Hrastje—Mota—Rihtarovci. Voznik tovornega avtomobila Franc Kalamar iz Murske Sobote, Partizanska ulica 49, je vozil tovorni avtomobil izven naseleja Rihtarovci. Med vožnjo je zavil na skrajno desno stran ceste na neurtjene bankine, nakar se je avto prevrnil v štiri metre globok jarek. Med padanjem je zadel v češnjevo in tam obstal. Poleg voznika sta bila v avtomobilu Jolanka Žirbik iz Veščice in Anton Bertalanec iz Murske Sobote. Trčenje tovornjaka v drevo je bilo tako silovito, da je gornji del kabine v višini vetrobrana popolnoma stisnilo na sedež. Pri tem so bili potniki hudo poškodovani ter prepeljeni v soboško bolnišnico. Iz bolnice so nam sporočili, da se ponesrečencem zdravje zboljšuje.

TEDEN PROIZVODNEGA DELA

Kakor že nekaj let nazaj, so tudi letos bili učenci 8. razreda osnovne šole v Stogovcih na proizvodnem delu. Učenci so se tako lahko seznanili z načinom dela, orodjem ter upravljanjem v trgovinah v Stogovcih, Žepovcih in Apačah, v EE Stogovci, v pisarni EE Crnci, na odkupnem podjetju v Stogovcih, na krajevnem uradu in pošti Apače, v mizarski delavnici in v pisarni v Crncih, v mehanični delavnici v Crncih ter v gostinskem obratu Cmurek. Povsod so bili lepo sprejeti, člani kolektivov so jim bili vedno pripravljeno pomagati, svetovati in jih seznanjati s svojim podjetjem. Učenci so se v vseh delovnih mestih dobro počutili, kar je razvidno iz njihovih dnevnikov, ki so jih v tem času pisali.

S SVOJIMI SPECIALIZIRANIMI POSLOVNIMI ENOTAMI V LENDAVI IN POSLOVALNICAMI NA PODEŽELJU SE CENJENIM POTROŠNIKOM TOPLO PRIPOROČA

20

Kolektiv
TRGOVSKEGA PODJETJA

»Univerzal«

Lendava

in želi prebivalcem lendavske občine vse najboljše ob letošnjem praznovanju občinskega praznika in 20. obletnice osvoboditve — predvsem pa prijetno praznovanje!

Radio Murska Sobota

Petek, 18. junija:

17.00 Domača poročila; 17.10 Vsega po malem — vsakogar nekaj; 17.30—18.00 INDIP Lendava — pred občinskim praznikom.

Nedelja, 20. junija:

9.05 Lendavskih 55 minut; (oddaja ob občinskem prazniku Lendave); 11.40 Na valu 202; 12.00 Domača poročila; 12.05 V nedeljo opoldne: Praznovanje v Lendavi — Mali nedeljski koncert — Festival Bratstva in enotnosti v G. Radgoni — Pišta in Franca; 12.45 Oddaja v madžarskem jeziku; 13.30 Za našo vas — prenos sporeta RTV Ljubljana; 14.00—15.00 Zeleni ste — poslušajte.

Torek, 22. junija:

17.00 Domača poročila; 17.10 Obvestila in reklame, zabavna glasba; 17.30 Športni komentar; 17.40—18.00 Iz naših delovnih kolektivov: gostinsko podjetje »Zvezda« Murska Sobota — reportaža o Moravskih toplicah.

Oddaja v madžarščini:

14.40 Radio Murska Sobota; 14.35 Poročila v madžarščini; 14.45—15.00 Glasba za razvedrilo.

Najnovejše izdaje »Pomurske založbe«

1. Miško Kranjec: RDEČI GARDIST, prva in druga knjiga
3. L. P. Hartley: POPOLNA ŽENSKA
2. Endre Feješ: POKOPALIŠČE RJE
4. Skaza-Kmecl-Gluščič-Zdravec: LIRIKA EPIKA DRAMATIKA

Vodovod v Pečarovcih

Občani iz Pečarovca v okolici naselja Sebeščan so zadnjo nedeljo pričakali menda z največjim presenečenjem — po vodovodu je k 25 družinam pritekla voda. V okviru te svečanosti so izvedli tudi kratek kulturni program.

Vodovodna napeljava v ta, od vode odrezani kraj, je bila že dolgoletna želja. Vse do sedaj so občani prenašali vodo iz oddaljenega studenca na verigo, nekateri tudi do 1 km daleč. Končno pa so lani 22. novembra na seji RK prišli do skupne besede — »napeljati vodovod, magari z lastnimi sredstvi«. Kmalu za tem so trdo prišli za delo. 17 družin od 25 je najprej prispevalo denar za najnujnejše potre-

be, potem pa se je članom pridružilo še preostalih 8 družin. Zbrali so denar po 50.000 dinarjev na družino, vendar so pozneje prispevali še več.

Družinam, ki so bile oddaljene od glavnega vodovoda, nekateri z odcepi do 1.600 m, so dali popust. Kljub težavam pa so le prišli do cilja. Skupaj so vložili 2.600 prostovoljnih delovnih ur, to je pri gradnji bazena in lope, kopanju kanalov in ostalega. Računica pa je pokazala poleg tega 4 milijone izdatkov. Največ so prispevali občani sami, nekaj dotacij množične organizacije, za ostale stroške pa so najeli milijon dinarjev posojila.

Pri Gradu bodo 4. julija odkrili spominsko ploščo. Že sedaj urejujejo park in celotno naselje

NOVE KOSILNICE ZA PROSEJAKOVSKO KOOPERANTE

Kmetijska zadruga »Napredak« Prosenjakovci je upoštevala predloge svojih kooperantov ter naročila 8 motornih kosilnic, ki jih bodo lahko leti odplačevali s pridelki in živino. Nekaj časa je vladalo sicer negodovanje, ker kosilnic niso dobili v pravem času, v prejšnjem tednu pa smo zvedeli, da so prvo pošiljko že prejeli.

Lahko bi rekli, da so stroji prišli v pravem času, kajti košnja sena je spričo deževja zapoznala in jo bo moč zdaj pospešiti. Zlasti pozitivna je težnja, da bi kosilnice kupilo več kmetov skupaj, ker so seveda sorazmerno drage.

NAJMLAJŠI TUDI LETOS NA MORJE IN V PLANINE

Letovalo bo nad 500 otrok

Čas počitnic je vsak dan bližji. Priprave so v polnem teku, saj je potrebno skrbeti še za tako na videz malo stvar, ki pa pozneje v praksi ni brez vrednosti.

Stevilni otroci, ki bodo letošnje odšli na morje ali v planine, se že vneto pripravljajo. Po nepopolnih podatkih pred-

videvajo, da se bo v letošnjem poletju zvrstilo na letovanju okrog 500 otrok. Otrokom, ki so potrebni zdraviljenja in socialno šibkim, so letos dali prednost pri izbiri.

Občinska zveza DPM v M. Soboti organizira taborjenje v Banjolah pri Puli s štirimi izmenami, v katerih se bo zvrstilo 240 otrok. Ena izmena bo posvečena pionirskim tabornikom, katere bo v celoti financirala zveza DPM skupno s pionirskimi starejšinskimi sveti. Prva osnovna šola

pripravlja 14-dnevno taborjenje na Loparju na Rabu. Tudi v Baški bo letos taborilo 130 predšolskih in šol. otrok. Iz Pomurja gre letos 50 otrok v Avstrijo (soboška občina 20). To ni letos prva akcija, da grejo naši otroci v Avstrijo, ker je za to pogodbeno sodelovanje. Avstrijski otroci pa prihajajo na jadransko obalo. 20 tabornikov se bo udeležilo republiškega zleta v Beli Krajini, medtem, ko bo skupina dvajsetih odšla na zvezni zlet v Beograd. Od mlajših tabornikov bo v Radencih letovalo meseca julija 40 otrok.

IZ LENDAJSKE OBČINE

Priprave na krvodajalsko akcijo

Minuli teden so se na občinskem odboru Rdečega križa v Lendavi, predsedniki krajevnih odborov dogovorili o organizaciji letošnje krvodajalske akcije.

OBISK ŠTUDIJSKE SKUPINE CK ZMS V LENDAVI

Minuli teden so občinski komite ZMS v Lendavi obiskali predstavniki CK ZMS iz Ljubljane, ki so se posebno zanimali kako in s kakšnimi metodami deluje občinski komite. V razgovorih je bilo veliko govora o delu mladinskih aktivov na osemletkah in poudarjeno, da je potrebno tem aktivom nuditi vso pomoč. Studijska skupina je obiskala tudi ostale pomurske občine.

MLADINA GRADI NASIP

Ta teden je lendavski občinski komite Zveze mladine organiziral delovno akcijo pri gradnji nasipa na Kobiljskem potoku. Računajo, da bodo s tem znatno zmanjšali možnost poplavl, ki so ob zadnjem deževju povzročile, po grobih ocenah, skoraj pol milijarde dinarjev škode.

Ljubljanska transfuzijska ekipa bo v lendavsko občino prišla koncem avgusta, do takrat pa je potrebno zagotoviti 600 krvodajalcev. Že po tradiciji se v občini za to humano akcijo pripravljajo veliko število občanov in bo zato tudi tokrat velik odziv, čeprav je čas akcije morda malo neprimeren, kajti ljudje v tem času opravljajo največ poljskih del.

Prejšnja leta je bila akcija organizirana v prvi polovici leta, toda kljub vsemu so predsedniki krajevnih odborov rdečega križa obljubili vso pomoč občinskemu odboru.

Novi prostori za Radio M. Sobota

V gasilskem domu v Murski Soboti, ki ga bodo v kratkem dokončno dogradili, urejajo tudi nove prostore lokalne radijske postaje.

V nadstropju bo smenalnica z napovedovalnico ter arhivom za fonoteko, medtem ko bo dvorana lahko verjetno v prihodnosti služila za javne prireditve ter večja snemanja, čeprav po svojih razsežnostih za to ni povsem prilagojena.

Še niso rešeni problemi pri odkupovanju zemlje

Kombinat »Pomurka« obrat za kmetijstvo Rakičan je v letih 1962, 1963 in 1964 odkupil od privatnih kmetovalcev več kot 500 ha zemljišč. Poleg tega pa je po novi rajonizaciji kmetijskih področij med Kmetijsko zadrugo Lendava in obratom za kmetijstvo Rakičan na področju ekonomskih enot Motvarjevci in Žitkovci ter po združitvi bivših kmetijskih zadrug Murska Sobotna, Martjanci, Puconci in Beltinci s KIK »Pomurka« v Murski Soboti prevzel veliko število razdrobljenih zemljišč, ki jih je bilo potrebno zaradi intenzivne in rentabilne obdelave arondirati v večje zaokrožene komplekse. Določanje teh kompleksov je obrat za kmetijstvo prilagodil svojim prilikam. Pri tem se je zlasti upoštevalo oddaljenost od sedeža ekonomskih enot, kvaliteto zemlje in komunikacijske pogoje. Zaradi določanja arondacijskih kompleksov pod takimi pogoji, je služba za pridobivanje zemljišč pri obratu za kmetijstvo Rakičan naletela na močan odpor pri arondiranih, ki so želeli, da bi se naj kompleks za arondacijo določili na najbolj oddaljenih zemljiščih slabe kakovosti in brez dobrih komunikacij, kar pa je morala ta služba odločno odkloniti.

Po določitvi arondacijskih kompleksov v območju, ki so najbolj odgovarjali interesom obrata za kmetijstvo Rakičan in kjer so bili že izpolnjeni zakoniti pogoji za arondacijo, se je začelo s pripravo elaborata za arondacijo t. j. izdelavo mapih kopij, ugotavljanju lastniškega stanja zemljišč, ki so bila zajeta z arondacijo in končno z razgovorom s posameznimi prizadeti lastniki zaradi morebitne sporazumne zamenjave zemljišč. Pri ugotavljanju lastniškega stanja zemljišč je večkrat prišlo do večjih težav, ker se je moralo ugotovljati dejanskega lastnika in koristnika zemljišča, ker so bili v mnogih primerih po zemljiškopravnem stanju vpisani kot lastniki taki, ki so že zdravljeno umrli in taki, ki živijo v Ameriki, Avstraliji, Nemčiji, Madžarskem in drugod po svetu ter imajo tu vpisane deleže, ki jih nikdar niso koristili, kar povzroča velike težave pri urejanju raznih pogodb in arondacijskih odločb.

Pri pogajanjih s prizadeti lastniki zemljišč so se najprej upoštevali socialno šibkejši lastniki, katerim se je

ponudila za zamenjavo zemlja boljše kvalitete, tako da je bila ta zemlja hitro razdeljena manjšim kmetom in ko so prišli na vrsto večji kmetje z večjimi parcelami, navadno več dni ni bilo na razpolago primernih zemljišč, zato so se ti lastniki branili prostovoljne zamenjave zemljišč in zato ni čudno, da vsak predlog arondacije vsebuje po nekaj prisilnih arondacij. Že pri razgovorih s privatniki, ki so prizadeti z arondacijo, nastaja mnogo problemov, ker bi vsak arondiranec rad imel za svojo zemljo dobro zemljo in padajo tudi očitki, zakaj je dobil ta ali oni arondiranec zemljo boljše kvalitete. Pri tem je potrebno upoštevati, da je obrat za kmetijstvo Rakičan prevzel od zadrug mnogo zelo slabih, brežnih in močvirnih zemljišč, ki jih ni mogoče zamenjati (področja Vučje gomile, Krncev, Andrejevcev, Vaneče, Sebeborcev, Puzevec in sl.), ker so pač zadruge odkupovale vsa zemljišča, ki so jim bila ponujena v odkup.

Zaradi novih gospodarskih ukrepov so nastala tudi v pridobivanju zemljišč precejšnje težave, zlasti zaradi pomanjkanja sredstev. Na terenu se širijo razne nerazne govorice, da se bo zemlja vračala bivšim zasebnim lastnikom, da se bodo kompleksi drobili in slično, kar pa moramo odločno demantirati.

Res je sicer, da bo prišlo do nekaterih odprodaj in odpovedi zakupa takih odročnih in slabih zemljišč, ki jih ni bilo mogoče zamenjati v komplekse in ki jih tudi zaradi velike razdrobljenosti in majhne površine ni mogoče strojno obdelovati, vendar pa skupna površina teh zemljišč ne dosega niti 1 odst. skupne površine zemljišč obrata za kmetijstvo Rakičan. Sredstev, dobljena od teh zemljišč, se bodo vložila v nakup novih zemljišč v bližini že obstoječih kompleksov.

Največ težav pa ima obrat za kmetijstvo Rakičan z bivšimi urbarialnimi pašniki v Dobrovniku in Kamovcih, ki jih je po zadnji rajonizaciji zemljišč med KZ Lendava in KIK »Pomurka« prevzel obrat za kmetijstvo Rakičan. Čeprav so bili izdani odloki po skupščini občine Lendava, da se ti pašniki dodelijo v izkoriščanje kmetijskih organizacij, nekateri uslužbenci te občine ne zastopajo interesov kmetijske organizacije, temveč so s svojimi neodgovornimi izjavami podprli posamezne zasebne kmetovalce, ki so zaradi take podpore začeli pasti živino na pašniku v Dobrovniku in travniku v Kamovcih in s tem povzročili ekonomski enoti v Žitkovcih nepopravljivo gospodarsko škodo, saj je znano, da je bil travnik v Kamovcih najlepši travnik te ekonomske enote. V tem primeru bi morali biti občina Lendava odločna in odločno zastopati interese kmetijske organizacije.

KIK »Pomurka« obrat za kmetijstvo Rakičan

Nadvse uspelo tekmovanje pionirjev modelarjev

V organizaciji Občinskega odbora ljudske tehnike Murska Sobotna je bilo te dni tekmovanje osnovnih šol Pomurja v aeromodelarstvu, brodomodelarstvu, spreditnosti vojni s kolesi ter poznavanju cestno prometnih predpisov. Tekmovanje je nadvse lepo uspelo, udeležile pa so se ga razne osnovne šole Pomurja.

Tekmovanje v aeromodelarstvu je izvajal aero klub Murska Sobotna, udeležilo pa se ga je 9 osnovnih šol s 66 tekmovalci v konkurenci in 6 tekmovalci izven konkurence. Najboljša je bila osnovna šola Fokovci, ki je s 630 točkami zasedla prvo mesto, druga je bila osnovna šola Bakovci s 591 točkami in tretja osnovna šola II iz Murske Sobotne s 494 točkami. Vse tri ekipe so prejele pokale in trajno last ter diplome. Ekipa osnovne šole Fokovci kot najuspešnejša v skupni uvrstitvi pa je prejela tudi prehodni pokal, za katerega se bodo ekipe borile vsako leto. V medobčinski konkuren-

ci je zasedla osnovna šola II iz Murske Sobotne (motorni čolni) z 270 točkami pred osnovno šolo I. Rogoševci 251 ter osnovno šolo II, Rogoševci 237 točk itd. Prehodni pokal je osvojila osnovna šola Rogoševci, ki je zbrala 830 točk, medtem ko so vse tri ekipe prejele še pokale in diplome. V medobčinski konkurenci Pomurja je bil najboljši Ljutomer (Verže) z 878 točkami pred Mursko Sobotno (Rogaševci) 830 točkami.

V cestno prometnih predpisih (tekmovanje je izvajalo AMD M. Sobotna) je sodelovalo 6 osnovnih šol z 39 tekmovalci. Proti presečenju je vsa tri prva mesta zasedla osnovna šola iz Bakovca ter tudi osvojila prehodni pokal. Letošnje tekmovanje je uspelo, zaželjeno pa je, da se ga prihodnje leto udeležijo še večje število tekmovalcev, za kar so predvsem poklicani pedagoški delavci na osnovnih šolah.

Otroci v Moščancih so privedli zanimivo razstavo cvetju, ki si jo je ogledalo mnogo ljudi.

renci je na prvem mestu Murska Sobotna (Fokovci) pred Ljutomerom (Verže) in Lendavo.

Tekmovanje pionirjev v modeli motornih čolnov in jadrnic je potekalo v izvedbi broderskega društva Murska Sobotna v gramozni jami na bakovski cesti. Tekmovanje se je udeležilo 5 osnovnih šol s 14 ekipami ali 42 tekmovalci v konkurenci in 15 tekmovalci izven

FOTO-AMATERSKA RAZSTAVA V LJUTOMERU

V soboto so v prostorih bivšega sodišča v Ljutomeru odprli še drugo razstavo amaterskih fotografij, ki jo je organiziral tamkajšnji Foto-ki-klub. Poleg gimnazijcev ter učencev osnovne šole »Ivan Cankar« so razstavili svoje posnetke tudi starejši fotoamaterji. Razstava je bila odprta tri dni.

ŠALOVSKA ZADRUGA ZAČELA GRADITI HLEV

Pred desetimi dnevi je šalovska kmetijska zadruga, zraven hleva, v katerem ima že 150 glav živine, začela graditi novega. V njem bo prostora za 200 pitalcev. Prve dni jih je sicer pri gradnji oviralo neugodno vreme, vendar računajo, da bodo v hlev že leto privedli prva teleta.

Da, težave in tegobe zasebnega graditelja — sestavek s takšnim naslovom si je zaželel urednik za današnje številko. Da bi vse skupaj izgledalo bolj poslovno, ga je zaupal konkurenčni firmi, vendar brez predračunov in licitacije. Naročilo naj bi bilo izvedeno kar se da kvalitetno in kajpada poceni. Že ko sem »udaril« temelje, sem začutil da bova z naročnikom prišla navzkriž, kot pridejo investitorji in graditelji. Ker je bil načrt teoretičen — kot so pač vsi načrti — nisem mogel pogrnjati, ali naročnik želi študijo problemov zasebnega graditelja ali sproščeno kramljanje. Naredil sem pač po svoje — to pravico si pridržujejo danes domala vsi izvajalci. Če bo kaj narobe, bo pač kriv projektant, ali pa objektivni razlogi.

Dve boleznii — vendar nič hudega

V našem malem kolektivu je nekega jutra začela razsajati nevarna bolezen — »hišomanija«. Simptome smo najprej zaznali pri Ivanu: »Kaj bom plačeval najemnino, ko pa lahko v nekaj letih zgradim hišo. Z lesom in delavci mi bodo pomagali domači, nekaj gotovine imam, pa tudi

Tegobe zasebnega graditelja

občina in podjetje bosta prispevala posojila. Na srečo sem našel tudi lepo parcelo za dvojčka...« Niso minili trije dnevi, že so se podobni znaki pojavili pri Jožetu in Janezu. Toda, samo znaki. Potem je dolgo vladala tišina. Čez mesec ali dva pa so vsi trije očitno ozdraveli. Toda, nesreča nikoli ne počiva: nalezli so se nove bolezni: »avtomanije«, kajti, kdo bi plačal 1.441 dinarjev komunalnega prispevka za kvadratni meter in druge parcele, pa opeko, cement, stregel zidarjem...

Danes so spet skoraj zdravi, čeprav obe boleznii nista ostali brez posledic: simptomi se ponavljajo — zdaj eni, zdaj drugi. Vendar za enkrat nič nevarnega.

Zagrizeni maratonec

Bolj nevarno je bilo pred 2. letoma s šoferjem Tončekom. Komaj smo se zapodili na teren, že je začel sanjati o svoji lepi parceli pri »kadi«, ki jo je pred leti kupil poceni. V podjetju so ga takrat vedno hvalili, kot vzornega šofer-

ja, toda počasi so se začele kopičiti pripombe zdaj za to, zdaj za ono. Zakaj se je vse tako iznenada spremenilo? Tega nihče ni razumel ali vsaj skušal razumeti. Tedne je talo od opekarne do opekarne, da je dobil najnujnejšo opeko. Ugotovil je, da bi mu prav prišla stara opeka porušene križevske šole. Dogovoril se je, toda ko je prišel v Križevce, opeke ni bilo. Zidarji so rohneli, da se bo delo podražilo, ker nimajo potrebne materiala. Pozno v večer je mešal malto, zjutraj navsezgodaj pa je moral z avtomobilom v Ljubljano, potem spet v Maribor, pa v Zagreb in... Komaj se je vrnil, že so zidarji naročili, naj najpozneje do sedmih zjutraj kupi toliko in toliko žebeljev, preskrbi zakrivljeno železo, 30 spon, pa deske in... kdo ve kaj še vse. Molče je prenašal ukaze in primašal vse potrebno. Zavozljalo pa se je pri zakrivljenem železu. Ni bilo po merah. Spet se je nadaljeval maratonski tek, tisti, ki bi morali biti že na terenu, pa so

potihem tarnali ob avtomobilu. Kdove, kaj vse se je še ponavljalo potem. Vem samo to, da hiše ni zgradil povsem po načrtu, ker so izvajalci svetovali naj zgornji del malo dvigne. Storil je, kot so mu predlagali, čeprav zdaj ni povsem zadovoljen. Toda, stanuje v svoji hiši, čeprav nima dograjenih vseh prostorov, odplačuje kredit ter dogotavlja zdaj to, zdaj ono. Pa tudi pripombe na njegov račun so mimo. Zdaj ga razumejo celo tisti, ki so ga nekoč kritizirali. Nekateri od njih namreč tudi gradijo hiše...

Sreča, da sem začel v pravem času

In zdaj se začena pot današnjih graditeljev. Za parcelo in komunalni prispevek so plačali toliko, kot pred leti za pol hiše v surovem, vrtijo telefone, da bi dobili betonsko železo in cement. Toda, najčeseje zastoj. Nekateri so v stiski, kljub dobri vzgoji, postali »švercarji«, kajti cement in železo zagotovo lahko dobijo samo v Avstriji, včasih tudi jugoslovanske proizvodnje. In če

bo naša domača proizvodnja tako nadaljevala, bodo imeli graditelji ob vselitvi kvalifikacijo mendarodnih »švercarjev.«

Seveda tudi današnji graditelji ne zidajo brez kreditov. Razlika je le v tem, da so moral najeti milijonček več in malo bolj morajo tekatit naokrog. Drugače se v sistemu gradenji ni nič spremenilo. Čim odmaknejo pete, zidarji že najdejo zabavo in se jim nič bolj ne smili »investitorjev« žep. Hišo sezidajo, kako bodo pa inštalaterji napeljali vodovod in centralno kurjavo, jim malo mar. Zakaj bi jim lajšali delo, naj si sami naredijo luknje. Če je garaža preširoka za pol metra, nič hudega, mogoče bo pa avtomobilska industrija počasi spreminila razsežnosti vozil. Pa tudi, če so hišo »spustili« preveč pod zemljo, nič hudega, tudi to vedo pojasniti. Zasebni graditelj pa mirno prenaša težave in tegobe ter se zadovoljuje z monologom: »Sreča, da sem začel graditi v pravem času. Ob sedanjih cenah se nikakor ne bi lotil gradnje...«

Jan Selišky

Izgubljen posluš za odgovornost

»Med temi telicami, ki jih vidite tukaj, je precej takih, ki bi jih lahko obdržali za pleme,« so mi povedali v enem izmed pomurskih pitališč. Lahko bi jih obdržali za pleme, toda poslali so jih v zakol. Je tako prav? Ali ni to gola težnja po osvoboditvi premij, ki jim bijejo zadnje ure? Spomnimo se samo, koliko razprav je bilo o tem, da so hlevi družbenih kmetijskih organizacij v soboški občini polprazni. Človek bi mislil, da se bo to v nekaj mesecih zboljšalo, toda v poročilu veterinarske službe, ki so ga podali na zadnji seji občinske skupščine v Murski Soboti, zasledimo tudi tole:

»Stalež pitanih goved — bikov in telic na privatnem sektorju je v porastu in sicer zaradi dobre cene. Ne bi pa mogli trditi to za socialistični sektor, kjer je mnogo stojišč že dalj časa praznih. In zakaj je temu tako? Vzrok je treba iskati na nepravilnih računih tistih, ki so planirali hleve in jih dogradili, niso pa nabavljali krav...«

Torej — kako je s to stvarjo? Sposobni smo bili planirati nove hleve, zagotoviti sredstva in jih zgraditi. Zakaj pa se je zdaj nenadoma ustavilo. Ali ni vzrok v tistem, s čimer se ta sestavek začneja? Telice, ki so sposobne za pleme, pošiljamo v klančnice, potem pa sledi tarnanje, da v zasebnem sektorju nekaj ni v redu, ker ne dobavljajo dovolj telet. To je torej bilka, ki nas res tu in tam razočara zaradi nihanja cen, vendar v stiski tako krepko računamo na njo. Ali družbena proizvodnja ne more biti bolj samostojna! Sodeč po dolgotrajnosti razprav o tem, da so hlevi prazni in dejstvu, da se skoraj v enem letu ni nič spremenilo, razen ugotovitev ki se ponavljajo v vedno bolj zaskrbljujočem tonu, se torej postavljajo v ospredje vprašanje odgovornosti. Toda ne odgovornosti v obliki pojasnjevanja »objektivnih« razlogov, kajti več kot očitno je, da ti »objektivni« razlogi niso nič drugega kot neodgovornost in iskanje zasluzka tam, kjer je treba vložiti najmanj truda. Lahko potem sploh govorimo o odgovornosti! Ali je kmetijska delovna organizacija proizvodvalni člen naše družbe, ali pa je to avtonomija brez vsake odgovornosti navzven?

Odgovor na to vprašanje lahko pričakujemo, vendar bo, kot običajno »objektiven«, »objektiven« vse do takrat, dokler ne bomo postavili v ospredje osebne odgovornosti in to materialne odgovornosti. Vse do takrat pa bomo poslušali že moreča pojasnjevanja in ponavljajoče podatke, ki bi nas morali končno vendarle zdramiti.

J. Stolnik

Drugo leto podvojiti proizvodnjo

Reja perutnine v Pomurju se je v letošnjem letu precej razmahnila, ker so zato ugodni pogoji, drugi pa je ta način reje uspešen in donosen. Obrat za kooperacijo pri KIK Pomurka je uvedel kooperacijsko rejo, katere uspehi so se že pokazali. O tem nam je več povedal vodja živinorejske proizvodnje pri obratu ing. Tibor Titan.

Kako boste realizirali planiran program reje brojlerjev? Letos imamo prvič uvedeno tovrstno proizvodnjo, ki smo jo planirali na 360 tisoč piščancev starih 63 dni. Sedanja pokazateljica kažejo ugodne rezultate, ker so na voljo krmlila in tudi prostore smo si uredili. Nekaj piščancev vzrejamo pri zasebnikih.

Kje vse redite mlade piščance?

Uredili smo farme v: Bakovcih, na Tišini, Dokležovju, Pečarovcih, Soboti in Puževcih. Slednjo smo opremili zadnjo, v njej se bo te dni pričela tretja faza pitanja.

V čem je prednost reje perutnine v takozvanih baterijskih kletkah?

Prednost tega načina reje je v tem, ker se v istem času spita v kletkah štirikrat več

piščancev kot pa na tleh, ker se naložijo v štiri vrste, eno na drugo. Proizvodnja poteka v treh fazah, a vsaka traja 21 dni. V enem koledarskem letu je po tem postopku možno vse prostore temeljito očistiti in prezračiti.

S katerimi težavami ste se doslej srečevali?

Prva težava, s katero smo se srečali, je bila nabava kletk za pitanje brojlerjev, ker je primanjlovala materiala. Obrat je za obnovo prostorov in nabavo opreme vložil skorajda 100 milijonov dinarjev.

Kakšen je prirastek?

Poraba krme je zadovoljiva, ker porabi piščice za kg prirastka v povprečju 2,7 kg koncentrata. Piščanci stari 63 dni, tehtajo od 1,15—1,30 kg. Tudi pogin je normalen, saj v povprečju ne pogine več kot 5% nabavljenih dnevnih piščancev.

Kako kaže obračun doseganje proizvodnje?

Z ozirom na uspehe smo zadovoljni mi in tudi kooperanti, ki prejemanju po prej omenjenih normativih za kg prirastka 30 din čistega dohodka in po sedanjih pokazateljih dobi kooperant 50—60 tisoč in tudi več čistega dohodka.

Odkod dobivate enodnevne

piščance?

Doslej smo vozili enodnevne piščance iz Ptuja in Varaždina. Ker so pri formiranju cene enodnevnemu piščancu všteti tudi prevozni stroški, je ta dražji. Obrat za kooperacijo bo še letošnje leto organiziral na Balerovem bregu v Sebeborcih pri kooperantih rejsko središče za kokoši nesnice. Letos bomo vključili v rejo nekaj več kot 2000 jarkic, ki bodo prve mesece naslednje leto nesle valilna jajca. Pričakujemo, da bodo znesle preko 200 tisoč jajc.

Kooperantom pa bo zagotovljena cena oplojenim jajcem — 50 din. Drugo leto predvidevamo, da se bo jata nesnih veiterok povečala na 5000 komadov. Jarkice dobavlja selekcijska farma za perutnino pri agronomski fakulteti v Ljubljani, ki jo vodi znani slovenski selekcionar Franc prof. dr. Ločniškar.

Kako nameravate rešiti vprašanje valilnic pri tako povečani proizvodnji?

Valilnica pri KZ v Petrovcih je premajhna, da bi poleg lastne proizvodnje še valila za potrebe našega obrata. Zato bi kazalo, da bi se osamosvojili v celoti perutninarski proizvodnji ter bi kupili sodobne valilne naprave Becota, ki se odlikuje po svoji veliki zmogljivosti, poleg tega pa je odstotek izvaljenih piščancev večji kot pri domačih valilnikih.

Obrat namerava podvojiti letošnjo proizvodnjo, kar bi znašalo 600 do 700 tisoč komadov. To povečanje je mislili na kooperacijsko rejo na domovih pri kooperantih, ki so doslej pokazali veliko volje in zanimanja za to proizvodnjo.

OB 20-LETNICI KRVODAJALSTVA V SLOVENIJI

Med krvodajalci več mladih

Letos praznujemo dvajsetletnico, od kar se je pri nas v Sloveniji pričela humana akcija odvzema krvi, s katero smo v prenekatih primerih rešili številna življenja. Krvodajalci so prav pridno prihajali leta in leta, da bi pomagali tistim, ki so bili njihove krvi še kako potrebni. Ko ob takem jubileju pregledujemo uspehe krvodajalske akcije, ne moremo mimo tega, da se ne bi posebej spomnili tistih, ki so največkrat darovali svojo kri za dobrobit drugega.

Na občinskem odboru RK v Soboti so nas napotili k Roži Hartman, ki je bila in je še, najbolj zvesti dajalec krvi. Našli smo jo

Roža Hartmanová

sredi dela, vendar je bila takoj za to, da se nekaj pogovori z nami s pripombo: »Silkali me pa ja ne boste.«

Kolikokrat ste že oddali kri? Točno štivila res ne vem, mislim pa, da se ne bom veliko zmotila, če povem — 25 krat.

Ali ste poročeni in koliko otrok imate? Poročena sem, imam pa dva otroka. Veste, tudi vnuka sem dobila pred kratkim.

Se počutite zdravo pri svojih štiridesetih letih? Hvala, zdrava sem, kar mi vli-vanovih moči za življenje, kljub moji starosti.

Dodal sem: »navidezni starosti, ki se po zunanjem izgledu še ne bi moglo reči, da nosite že štiri križe.«

V čem vidite pozitivne strani krvodajalske akcije, da ste se tolikokrat odzvali? Humanost mora biti med ljudmi in ta akcija je dokaz, koliko čutimo do ljudi, ki so potrebni naše pomoči. Prijetno se človek počuti, ko lahko gleda v obraz bolniku, ki mu gre zdravje na boljše, ko je prejel transfuzijo tvoje krvi.

Kakšno krvno skupino imate?

A. Zal mi je, da nimam kako drugo skupino, s katero bi lahko še večim pomagala.

Kako se počutite potem, ko vam odvzamejo kri?

Dobro in zato bom hodila toliko časa, dokler bom zdrava.

Kako gledate na tiste ljudi, ki se niso nikoli dali krvi, čeravno bi jo lahko?

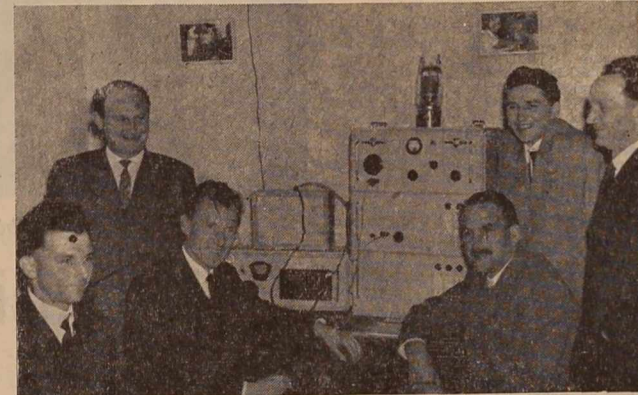
Tiste ljudi ocenjujem zelo kritično in si ne morem zamisliti, kakšno srce imajo, da ne čutijo potrebe pomagati človeku. Primer, ki sem ga doživela, da mati ni hotela dati svojemu otroku kri za izgovorom, da jo bo drugi dan bolela roka in ne bo mogla delati, mi je ostal za vedno v spominu. Prihitela sem na prizorišče nesreče, ko je otrok izgubljal kri, z namenom, da bi dala kri, toda žal moja skupina ni ustrezala.

Kako bi gledali na človeka, ki bi vam v primeru potrebe dal svojo kri?

Bila bi mu zelo hvaležna, ker človek lahko čuti v svoji notranjosti in se z denarjem poplatiti ne da.

In za konec vaše želje?

Želim, da bi med krvodajalci bilo več takih, predvsem mladih, ki bi bili voljni dati kri.

Med tepe uspehe radiomaterjev je potrebno vvrstiti novi predajnik v Križevcih (na sliki).

Slavni violončelisti vam igrajo; 12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Marko Oman; Rojsko delo in živinorejski odbori; 12.40 Narodne melodije; 14.05 S poti po Madžarskem...; 16.00 Vsak dan za vas; 18.45 Novo v znanosti; 20.00 Izbrani smot za vas; 20.35 Simfonični koncert.

TOREK, 22. junija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Iz galerije glasbenih portretov; 12.30 Kmetijski nasveti — [Ing. Anton Lasič: Premija naj vpliva tudi na kakovost mleka; 12.40 Čez hrib in dol; 14.05 Beethoven v raznih solističnih sestavah; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 V tisk nasvidenje; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert ob 17.05; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Turistična oddaja; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Lirika skozi čas — Stari bližnji vzhod; 21.40 Glasbeni nокturno.

SREDA, 23. junija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Drobni operni odlomki; 12.30 Kmetijski nasveti — Ludvik Strobl: Novemu zakonu o semenju prilagojeno potrjevanje posevkov; 12.40 Venček narodnih; 14.05 Iz koncer-

tov in simfonij; 16.00 Vsak dan za vas; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Iz fonoteke radia Koper; 18.40 Naš razgovor; 20.00 Giuseppe Verdi: RIGOLETTO; 22.10 Od popevke do popevke.

CETRTEK, 24. junija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Opoldanski orkestralni divertimento; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franc Rigler: Biološka vrednost naših mesnin; 12.40 Čez zelene trate; 14.05 Solistična glasba domačih mojstrov; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert ob 17.05; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Turistična oddaja; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Lirika skozi čas — Stari bližnji vzhod; 21.40 Glasbeni nокturno.

PETEK, 25. junija

11.15 Nimaš prednosti! 12.00 Poročila; 12.05 Naši pevski solisti; 12.30 Kmetijski nasveti — Organizacija varstva vinske trte v plantaznem nasadu; 12.40 Skozi vas; 14.05 Ob slavnostnih in vedrih zvokih starih mojstrov; 15.30 Partizanske pesmi; 16.00 Vsak dan

za vas; 17.05 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Revija slovenskih vokalnih solistov, ansamblov orkestrrov zabavnoglasbe; 18.45 Kulturni globus; 20.00 Lahka glasba; 21.00 Četr ure z ansamblom Mojmirja Sepeta; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 26. junija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Majhen operni koncert s slovenskimi pevci; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Tone Zorc: Od količine prireje so močno odvisni dohodki od živinoreje; 12.40 Preko sončnih dobrih; 14.05 Kalejdoskop solistične glasbe; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Iz balete »Raymonda« Aleksandra Glazunova; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Najbolj priljubljene popevke tega tedna; 18.45 S knjižnega trga; 20.00 Zabavna glasba; 20.30 Večer narodnih melodij; 21.30 Za prijeten odih 2.10 Oddaja za naše izseljence.

Z ŽELJO, DA BI NA SEDANJI MATERIALNI OSNOVI V BODOČE DOSEGALI ŠE VEČJE USPEHE V GO-SPODARSTVU IN NA DRUGIH PODROČJIH SOCIALISTIČNE USTVARJALNOSTI

čestitajo za letošnji praznik občine Lendava in 20-letnico osvoboditve vsem občanom in delovnim kolektivom

- SKUPŠČINA OBČINE LENDAVA
- OBČINSKI ODBOR SZDL LENDAVA
- OBČINSKI KOMITE ZKS LENDAVA
- OBČINSKI SINDIKALNI SVET LENDAVA
- OBČINSKI ODBOR ZVEZE BORCEV NOV LENDAVA
- OBČINSKI KOMITE ZMS LENDAVA

in vodstva drugih družbeno-političnih in množičnih organizacij občine Lendava

ELEKTROINDUSTRIJA IN SPLOŠNA MONTAŽA MARIBOR — OBRAT LENDAVA:

Do 1970: 6x

Obrat velikih pralnih strojev podjetja EM iz Maribora je bil v Lendavi ustanovljen 1. januarja 1962. Nastal je iz čedalje tesnejšega sodelovanja med bivšim Komunalno-uslužnostnim podjetjem »Plinarna« in podjetjem EM Maribor. Leta 1961 se je to sodelovanje še bolj poglobilo. Posebej so izdelali program za postopno osvajanje proizvodnje velikih pralnih, sušilnih in likalnih strojev. Hitro in kvalitetno osvajanje tehnologije proizvodnje je ob pomoči kolektiva in vodstva matičnega podjetja EM privedlo do ustanovitve obrata v Lendavi.

To pa je znatno vplivalo tudi na program gospodarskega in družbenega razvoja lendavske občine, ki je v letih 1961 do 1965 določal pospešeno rast kovinsko-predelovalne industrije v Lendavi. Pridnost in požrtvovalnost kolektiva, zglede sodelovanja med organizatorji proizvodnega procesa in organi upravljanja — vse to je največ prispevalo k temu, da se je v Lendavi razvil specializirani obrat za proizvodnjo velikih strojev za pralnice. Ta obrat pa tudi že izdatno prispeva k 15-milijardni vrednosti proizvodnje matičnega podjetja. Po proizvodnem programu izdelujejo v obratu kompletno opremo za pralnice raznih tipov in velikosti za potrebe gostinstva, bolnišnic, stano-

vanjskih skupnosti, ustanov JLA in tudi za izvoz. Lani je dosegla vrednost izvoza strojev za pralnice 80 milijonov din, letos pa bodo predvidoma izvozili teh strojev za 97 milijonov dinarjev.

V razdobju 1960—1964 je naraslo število zaposlenih v obratu od 44 na 152, vrednost osnovnih sredstev od 42,102 tisoč na 73,047.000 din, vrednostni obseg proizvodnje od 53,479.000 na 595,895.000 din itd.

V lendavskem obratu EM predvidevajo še nadaljnjo postopno širjenje proizvodnje. Na podlagi analiz tržišča bi proizvodnja strojev za pralnice ob ustreznem povečanju zmogljivosti obrata lahko postopoma naraščala, tako da bi v letu 1970 dosegla že vrednost 3 do 3,5 milijarde dinarjev.

Družbeno-politične organizacije znatno pomagajo organom samoupravljanja v obratu in usmerjajo kolektiv k različnim družbenim akcijam. Na pobudo ZKS so v obratu organizirali tudi udarniško delo pri urejanju poslovnih in delovnih prostorov, pa tudi okolja. V večstopnjem sistemu upravljanja ima obrat 15-članski delavski svet, 3 člane v centralnem lendavskem svetu in 2 člana v delavskem svetu sektorja serijske proizvodnje.

KOMUNALNA BANKA MURSKA SOBOTA

EKSPOZITURA LENDAVA

- sprejema hranilne vloge in jih obrestuje od 5 do 7% letno
- opravlja vse posle v zvezi z žiro računi posameznikov
- daje potrošniška posojila
- opravlja posle v zvezi s kreditiranjem delovnih organizacij.

Za 20. letnico osvoboditve in občinski praznik toplo čestita vsem svojim komitentom in prebivalcem lendavske občine!

ČESTITAMO!

CENJENIM ODJEMALCEM

- se toplo priporoča
- s šolskimi in pisarniškimi potrebščinami
- z bogato izbiro knjig, posebej madžarske literature
- s fotomaterialom
- Kolektiv

„Vesne“ Knjigarne in papirnice Lendava

čestita vsem delovnim ljudem lendavske komune za 20. obletnico osvoboditve in letošnji občinski praznik!

RTV Ljubljana

NEDELJA, 20. junija

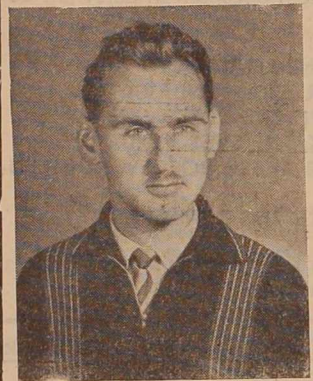
8.05 Mladinska radijska igra — Dragutin Horčić: Mulci pa taki; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I; 10.00 Se pomnite, tovariši... Ivan Kos-Rudi Skorjanc: Ključ domovine; 10.20 Poje partizanski pevski zbor Srečko Kosovel; 10.40—11.45 Lahka glasba; 11.45 Nedeljska reportaža; 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II; 13.30 Za našo vas; 13.45 Pred domačo hišo; 14.00 Mojstri iz preteklega in našega stoletja; 15.05—16.00 Zabavna glasba; 16.00—19.00 Nedeljsko športno popoldne; 20.00 Mojstrske partiture; 21.00 Športna poročila; 21.10 Melodije raznih narodov — I. oddaja; Spanija.

PONEDELJEK, 21. junija

11.15 Nimaš prednosti! 12.05

Vzdrževanje športnih objektov v čvrstejše roke

Med zelo aktivne in prizadane športne delavce šteje tudi Rudi Merica. Posebno se je navdušil za nogomet, s katerim se je začel ukvarjati že v rani mladosti in mu ostal zvest vse do danes. Prvič je nastopil v mladinskem dresu Triglava (sedaj Ilirija), v zadnjem letu šolanja pa igral za mladinsko moštvo Odreda. Službena pot ga je zanesla v Kidričevo, kjer je nekaj časa nastopal za ligaško moštvo Aluminija, po preselitvi v Mursko Soboto pa za Soboto (sedaj Muro). Leta 1956 se je preselil h Grafičarju, kjer je aktivno zastop

Rudi Merica

pal barve vse do preteklega leta. Dve leti je tudi opravljal posle trenerja in prav ta krat je Grafičar dosegel največji uspeh, ko se je prebil do kvalifikacij za SNL. Še vedno pa je član tehnične komisije. Zaradi svoje aktivnosti je bil pred nedavnim izvoljen za predsednika strokovnega odbora pri NP ter predsednika komisije za gradnjo športnih objektov pri ObZTK. Opravlja tudi funkcijo pod

predsednika obč. strelskega odbora v Murski Soboti, ter predsednika SD Pomurje, ki je najmočnejša v Pomurju.

— Kakšna je pravzaprav naloga strokovnega odbora pri NP?

Naloga strokovnega odbora pri NP je predvsem v tem, da skrbimo za nadaljnji uspešen razvoj nogometa v Pomurju, da delamo z mladino, da organiziramo razne tečaje ter pomagamo zlasti manjšim klubom na podeželju pri njihovem uveljavljanju in jim nudimo strokovno pomoč. Seveda pa bi nam morali pri tem tudi več pomoči učitelj telesne vzgoje na osnovnih šolah. Tako predvidevamo že letos organizirati več predavanj iz taktike in pravil nogometne igre.

— Kaj pa športni objekti?

V Pomurju nam zelo primanjkuje športnih objektov, zlasti kvalitetnih. Dotacije, ki jih dobivajo društva in klubi so tako minimalne, da zadoščajo le za funkcionalnost ali pa še tega ne. Zato se bomo morali boriti za večja sredstva. Naloga komisije za gradnjo športnih objektov pa bo v tem, da najprej oceni stanje športnih objektov na področju občine in predlaga ObZTK, da da prioriteto tistim gradnjam oziroma adaptacijam, ki so najbolj potrebne. Nujno je, da v mestu Murska Sobotna prevzeme vzdrževanje športnih objektov občinska skupščina ali komunalno podjetje, na podeželju pa krajevne skupnosti, če hočemo, da nam nekateri športni objekti ne bodo propadali.

— Kako pa je z rekreacijo v podjetju Pomurje?

Moram povedati, da imamo v našem podjetju še dokaj dobro razvito rekreacijo. Najbolj močna športna panoga je strelstvo, zanimanje pa vlada tudi za ostale športne panoge. Naše podjetje se redno udeležuje tradicionalnega troboja gradbinev Varaždana, Cakovca in Murske Sobote in prav letos smo zasedli prvo mesto. Udeležujemo pa se tudi vsakoletnega republiškega tekmovanja gradbinev in tudi dosegamo zadovoljive rezultate.

— Tvoje želje?

Da bi športni objekti čimprej prišli v čvrstejše roke ter da bi nogomet v Pomurju tudi kvaliteten napredoval.

Mura : Ljubljana 2 : 0 (1 : 0)

V zaostali prvenstveni tekmi SNL so nogometaši Mure pretekli četrtak premagali Ljubljano z rezultatom 2:0 (1:0) ter si s tem zagurali še nadaljno tekmovalje v SNL. Tekma je bila odigrana na izredno blatnem in za igro težkem igrišču, ki je igralce precej oviralo pri njihovih akcijah. Domačini so biti terensko nadmočni in bi lahko zmagali še z višjim rezultatom, če bi napadalc izkoristili nekaj zelo ugodnih priložnosti za gol.

Mura je začela od vsega začetka forsirati oster tempo igre in že v prvih minutah igre se je moral vratar gostov Zupančič izka-

Železničar : Mura 1:0 (1:0)

V predzadnjem kolu SNL so nogometaši Mure preteklo soboto gostovali v Mariboru, kjer so se srečali z domačim Železničarjem. Tekma se je končala s tesno zmago domačinov z rezultatom 1:0 (1:0). Domačini so bili nekoliko boljše moštvo in so zasluženo zmagali, saj so imeli več zrelih priložnosti za gol, od katerih so izkoristili le eno. Železničar je že v prvih minutah igre močno pritiskal na vrata Vrdjuka in v 17. minuti je uspelo Brezniku po krivdi obrambe Mure doseči edini gol tekme. Tekma je bila sicer zelo borbeno, vendar ne na visokem tehničnem nivoju. Obe moštvu sta prikazali slabši nogomet, kot smo jih vajeni gledati. Pri gostih iz Murske Sobote pa se je tudi poznalo, da so dva dni prej igrali težko tekmo z Ljubljano. Čeprav so bili domačini boljše moštvo in so imeli več priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili, bi lahko bil rezultat tudi neodločen. Pri Muri je bil boljši del moštva obramba,

medtem ko je napad igral slabše. Sodnik Zec iz Ljubljane je sodil zadovoljivo.

SLOVENSKA MLADINSKA LIGA ŽELEZNIČAR : MURA 0:1 (0:0)

V prvenstveni tekmi SML so mladinci Mure nepričakovano premagali Železničar v Mariboru z rezultatom 1:0 (0:0). V prvem polčasu je bila tekma enakovredna, medtem ko so bili v drugem polčasu boljši gostje iz Murske Sobote in zasluženo zmagali, čeprav so igrali le z desetimi igralci, ker je bil poškodovan Zadravec in je moral zapustiti igrišče. Zmaga Mure bi bila lahko še višja, saj so napadali v zadnjih minutah igre zapravili dve zrel priložnosti za gol. Edini gol tekme je dosegel Ciner sredi drugega polčasa. Mladinci Mure imajo tako vse možnosti, da na koncu prvenstva zasedejo tretje mesto na tabeli, kar je vsekakor zelo lepi uspeh.

Zakaj odigrani samo dve tekmi?

Za devetnajsto kolo pomurske nogometne lige je značilno, da sta bili odigrani samo dve tekmi in da so se kar tri tekme končale brez borbe s 3:0. To vsekakor meče zelo slabo luč na to kako privlačno tekmovalje, hkrati pa se tekmovalje odvija nenormalno

SREDNJEŠOLSKO PRVENSTVO SLOVENIJE V ATLETIKI

SSTV NA TRETJEM MESTU

Pred kratkim je bilo v Celju srednješolsko republiško prvenstvo v atletiki, na katerem so nastopile reprezentance Maribora, Celja, Novega mesta, Škofje Loke, Kopra, Ljubljane, Kočevja, Kranja, Postojne in Murske Sobote. Srednješolska atletska reprezentanca Murske Sobote je nastopila pod imenom SSTV ter zasedla odlično tretje mesto z zbranimi 15.521 točkami. Mladinci SSTV iz Murske Sobote so zasedli tretje mesto z 7.185 točkami, mladince pa peto mesto s 6.056 točkami.

Med mladinci so bili najuspešnejši tekmovalci: Gjerji v metanju kroglice z rezultatom 14,69 na četrtem mestu, Horvat v skoku v daljino z rezultatom 5,80 na petem mestu, Merčanjak v teku na 1000 m z rezultatom 2:48,0 na šestem mestu, itd.

Med mladinkami je najboljša Balerjeva, ki je v teku na 400 m zasedla drugo mesto z rezultatom 67,5. Uspešne pa so bile tudi Kovarčičeva in Zadravčeva v skoku v višino, ki sta preskočili 130 cm in si delita tretje oz. četrto mesto itd.

Celje : Ljutomer 1:3

V nadaljevanju prvenstva v drugi republiški odojkarški ligi je ekipa Ljutomerja v nedeljo gostovala v Celju in se v borbi za točko pomerila z domačim Partizanom. Tekma se je končala z za-

nesljivo zmago Ljutomerja z rezultatom 3:1. To je bila zelo zanimiva in borbeno tekma, v kateri so bili Ljutomerčani tehnično boljše moštvo in zasluženo zmagali. Najboljši pri Ljutomeru sta bila brata Šumak in pa Fišer. Ljutomerčani so nastopili v naslednji postavi: Jože Šumak, Ivo Šumak, Fišer, Kranjc, Pihler, Topolnjak, Pušenjak in Puplen.

SŠTV NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Na finalnem delu prvenstva Slovenije v hokeju na travi, ki je bilo v Celju, so nastopile štiri ekipe in sicer po prvi dve ekipi iz zahodne cone — Celje A in Celje B ter prvi dve ekipi iz vzhodne cone (pomurske) — SSTV in Enotnost iz Murske Sobote. Kakor že nekaj let nazaj se tudi tokrat pomurski hokejisti niso uspeli prebiti do naslova republiškega prvaka in so zasedli drugo oziroma četrto mesto. Najprej je SSTV premagala Celje B z rezultatom 2:1, Celje A pa Enotnost s 5:0. Poražena sta se nato pomerila za tretje mesto. Celje B je premagala Enotnost z rezultatom 6:0 ter zasedlo tretje mesto. Enotnost pa četrto. V borbi za prvo mesto je ekipa Celja A visoko premagala SSTV z rezultatom 7:0 ter tako ponovno osvojila naslov republiškega prvaka. Hokejisti SSTV iz Sobote pa so zasedli drugo mesto. Prvi dve ekipi Celja A in SSTV se bosta udeležili državnega prvenstva, ki bo od 18. do 20. junija v Subotici in Zagrebu.

ENOTNOST A OBČINSKI PRVAK

Z odigranjem zaostalih tekem je bilo končano prvenstvo v občinski rokometni ligi Murska Sobotna za moške. Prvak je postala ekipa Enotnosti A, ki je v odločilnih srečanjih premagala Agroservis ter igrala neodločeno z jesenskim prvacom Beltinci B in tako zaradi boljše razlike v golih pristala na prvem mestu. Na drugem mestu so Beltinci B, ki pa so v spomladanskem delu nekoliko razočarali. Presenetljivo visoko se je uvrstila ekipa Enotnosti B, medtem ko smo boljši plas-

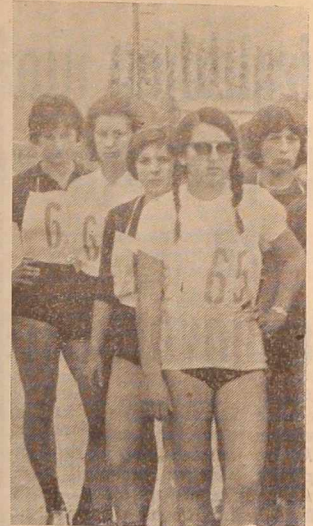
V SOBOTO, 19. JUNIJA OB 14.00 NA STADIONU PRI GIMNAZIJI V M. SOBOTOI:

atletsko tekmovalje

Sodelujejo: Bitola, Bosanski Šamac, Nikšić, Kranj, Rijeka Subotica, Murska Sobotna Vabi: Atletski klub »Pomurje«.

zati, da je njegova mreža ostala nedotaknjena. Domačini so neprestano napadali in že v 10. minuti igre tudi prišli v vodstvo. Desno krilo Glažar je lepo centralno žogo v sredino do prostega Horvata, ki je brez oklevanja neubranljivo streljal in zadel mrežo. Tudi v nadaljevanju prvega dela igre je imela iniciativa Mura, vendar do spremembe rezultata ni prišlo. V zadnjih minutah igre je bil poškodovan domači vratar Vrdjuka, ker ga je Pivk namesto, da bi ga preskočil zadel v glavo. Gostje pa so s tem zapravili tudi edino priložnost za gol.

V drugem polčasu so domačini še nadalje imeli igro v svojih rokah, napadali in v 47. minuti povedali vodstvo. Sarotar je močno streljal na gol Ljubljane in kratko odbito žogo je Horvat potisnil v mrežo ter s tem postavil končni rezultat tekme. Do konca tekme so imeli domačini še priložnosti, da bi povečali vodstvo, vendar jih niso izkoristili. Tekmo je z manjšimi napakam sodil Vodnik iz Maribora.

Zenska atletska reprezentanca M. Sobota, ki se je udeležila »Pohoda ob žici okupirane Ljubljane«.

Miša Pfeifer republiški prvak

Predzadnjo soboto in nedeljo je bilo v Novi Gorici republiško prvenstvo za pokal »Atletske zveze Slovenije«, za mlajše mladince in mladince, posamezno in ekipno. Tekmovalja so se udeležili tudi mladi atleti in atletinje AK Pomurje iz Murske Sobote ter dosegli velik uspeh. Zlasti so bile

uspešne mladinke, ki so ekipno zasedle četrto mesto z 95,5 točke za Novo Gorico, Klavdijarjem in Branikom. Najuspešnejša med njimi je bila Miša Pfeifer, ki je v skoku v daljino s 462 cm zasedla prvo mesto ter postala republiški prvak. Uspešna pa je bila tudi v skoku v višino in je s 140 cm zasedla drugo mesto. Poleg nje so se izkazale še Suzana Zelko v teku na 400 m s časom 67,5 in je zasedla drugo mesto, Metka Ferencič v metu kroglice, kjer je zasedla tretje mesto z rezultatom 10,06 ter Jožica Gregor v teku na 100 m, kjer je s časom 14,1 zasedla tretje do četrto mesto. Mladinke so nastopile tudi v štetih 4 krat 60 m kar z dvema ekipama ter zasedle četrto oziroma osmo mesto. Prva štafeta je dosegla čas 33,4 in je nastopila v postavi: Ferencič, Sukič, Pfeifer, Gregor druga pa čas 35,8 in nastopila v postavi: Sabotin, Sarič, Smodiš in Zelko.

Med mladinci, ki so nastopili samo v treh disciplinah in zasedli deseto mesto z 22 točkami je bil najuspešnejši tekmovalac Anton Marič, ki je v teku na 1000 m s časom 2:46,6 zasedel drugo mesto. M. S.

Nafta : Olimp 1:2 (0:1)

V zaostali prvenstveni tekmi SCL — vzhod so nogometaši Nafta nepričakovano doživeli poraz od zadnjega na tabeli — Olimpa iz Celja, ter razočarali maloštevilne gledalce. Tekma je bila zelo mlačna z obeh strani in na nizkem tehničnem nivoju. Nafta bi lahko tudi zmagala, če napadalec ne bi popolnoma odpovedal, sicer pa je bila tekma enakovredna in bi bolj odgovarjal neodločen rezultat. Gostje so prišli v vodstvo v 20. minuti igre preko Pirnata. Nafta je izenačila v 66 minuti z golom Prendla. Zmagoviti gol so gostje

dosegli v zadnji minuti igre iz enajstmetrovke, ki je bila nekoliko prestopno dosojena. Sodil je Kozar iz Murske Sobote. Nafta je nastopila v telje postavi: Posiljašević, Furst, Perša, Bači I, Bači II, Bači III, Balantič, Matičič, Prendi, Kerek, Perša II.

DRAVA : GRAFIČAR 2:0 (1:0)

V zaostali prvenstveni tekmi SCL — vzhod je Drava iz Ptujja premagala Grafičar z rezultatom 2:0 (1:0). Začetek tekme je obetala zanimivo igro, saj sta bili moštvi celo izenačeni. Nato so prevzeli pobudo domačini in nekaj minut pred koncem prvega polčasa prišli v vodstvo. Premoči domačinov je bila zlasti očitna potem, ko je sodnik Barun iz Maribora iz igre izključil kar dva igralca Grafičarja — Martinuzija in Lovaka in so gostje igrali le z devetimi igralci.

PRVO MESTO ZA POMURJE

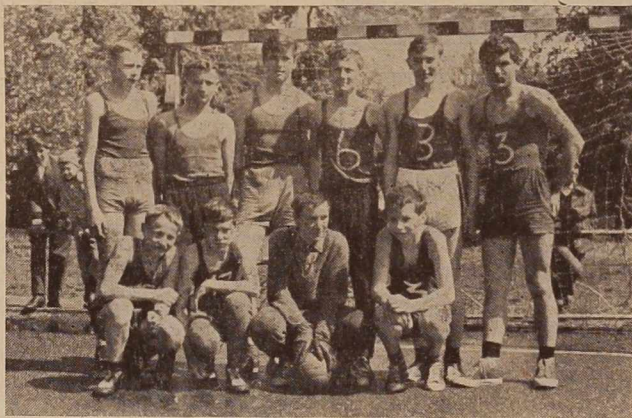
V Cakovcu so bile IX. tradicionalne športne igre gradbinev, na katerih sodelujejo Gradbeno podjetje »Zagorje« iz Varaždana, Gradbeno podjetje »Medžmurje« iz Cakovca in Gradbeno podjetje »Pomurje« iz Murske Sobote. Ekipa se se pomerila v petih disciplinah in sicer: v nogometu, odbojki, namiznem tenisu, streljanju in šahu. Največ uspeha so imeli tokrat športniki »Pomurja«, ki so ekipno zasedli prvo mesto z 12 točkami pred Medžmurjem 11 in Zagorjem 7 točk. Pomurje je bilo najuspešnejše v namiznem tenisu, streljanju in šahu, kjer so zasedli prvo mesto v odbojki so bili drugi in v nogometu tretji. Najboljši posamezniki so bili: streljanje Turner 599 krogov od 750 možnih, namizni tenis Roškar brez poraza in v šahu Kos prav tako brez poraza.

Naslednje, desete športne igre gradbinev bodo prihodnje leto v Murski Soboti.

DERBI ZA DINAMO

V četrtem kolu občinske nogometne lige Lendava je bilo v središču pozornosti derbi srečanje med nogometaši Dinama iz Pince in vodečega Graničarja iz Benice. Tekma se je presenetljivo končala z visoko zmago Dinama in Graničar je tako doživel prvi poraz. Mladost je brez težav premagala zadnje Petišovce ter ponovno prevzela vodstvo na tabeli pred Olimpijo, ki je premagala Muro. Zvezda iz Doline je v gosteh premagala Elmo ter nekoliko izboljšala slab start iz prvih kol tekmovalja.

Dinamo : Graničar 6:3 Mladost : Petišovci 6:0 Olimpija : Mura 6:2 Elma : Zvezda 0:2

Pionirji Beltincev — občinski prvaki v rokometu

Najboljši Beltinci

Te dni je bilo v Beltincih zaključeno finalno rokometno tekmovalje pionirjev in pionir občin Murska Sobotna. Na tekmovalje so nastopili zmagovalci in zmagovalke nedavno održanih področnih tekmovaljev v Murski Soboti, Beltinci in Cankovi. V konkurenčni pionirjeve so nastopili pionirji osnovne šole II. iz Murske Sobote, Cankove in Beltince, med pionirkami pa samo osnovni šoli Cankova in Beltinci, medtem ko se pionirke osnovne šole II. iz Murske Sobote tekmovalja niso udeležile. Največ uspeha so imeli domačini — Beltinci, ki so postali občinski prvaki med pionirji in pionirkami.

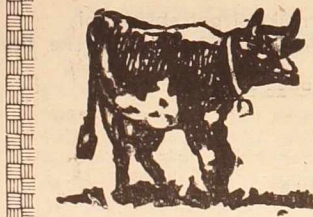
Med pionirji se je vodila ostra borba za prvo mesto med osnovno šolo II. iz Murske Sobote in osnovno šolo Beltinci, ki sta bili ze-

lo izenačeni, vendar so bili domačini uspešnejši in zmagali ter postali občinski prvaki. Pionirji osnovne šole Cankova so bili precej slabši, kar kaže tudi razlika v golih.

Med pionirkami je osnovna šola Beltinci brez težav premagala kar z desetimi goli razlike Cankovo in osvojila naslov občinskega prvaka.

Rezultati: Pionirji: M. Sobota II : Cankova 15:6 Beltinci : M. Sobota I] 6:5 Beltinci : Cankova 21:8

Tabela OŠ Beltinci 2 2 0 0 27:11 4 OŠ II. M. S. 2 1 0 1 20:12 2 OŠ Cankova 2 0 0 2 12:36 0 Pionirke: Beltinci : Cankova 10:0

Obiščite živinorejsko razstavo v Križevcih pri Ljutomeru

v torek, 29. junija 1965

PROGRAM: ob 7.30: sprejem gostov; ob 8. uri: ocenjevanje živali; ob 10,30 otvoritev razstave in prikaz doseženih uspehov v rejskem delu — revija razstavljenih živali; ob 12. uri: prodaja plemenske živine; ob 13. uri: objava rezultatov; ob 15. uri: podelitev nagrad in diplom.

PO KONČANEM PROGRAMU — ZABAVA S PLESOM!

Vabi vas — KZ »Mursko polje« Križevci pri Ljutomeru

REICHSTAG V PLAMENIH

Predsednik sodišča: »Pri razsodbi bo sodišče upoštevalo te vaše tako imenovane predloge.«

Dimitrov: »Prišel bo čas, ko bodo ti predlogi upoštevani z zanimanjem. Kar se tiče popolne razjasnitve vprašanja o požaru v Reichstagu in odkritje pravih požigalcev, to bo, se razume, storilo vseljudsko sodišče bodoče proletarske diktature.«

Ustanovitelja znanstvene fizike Galilea Galileja so v sedemnajstem stoletju postavili pred strogo sodišče inkvizicije, kjer je kot odpadnik moral biti obsojen na smrt. Pravijo, da je z globokim prepričanjem in odločnostjo vzkliknil: »In vendar se vrtil!« (Eppur si muove.) In ta znanstvena postavka je pozneje postala zaklad vsega človeštva.

(Predsednik ostro prekine Dimitrova, vstaja, zbira akte in se pripravlja da odide.)

Dimitrov nadaljuje: »Mi komunisti lahko zdaj z isto odločnostjo kot tudi stari Galilei rečemo:

I vendar se vrtil! Kolo zgodovine se vrtilo, vrtilo se naprej k sovjetski Evropi, k svetovni zvezi sovjetskih republik.

In to kolo, ki ga je pognal proletarijat pod vodstvom komunistične internacionale, ne bodo uspeli zadržati niti ukrepi iztrebljanja niti obsodbe na robijo in tudi ne smrtno obsodbe. Vrtilo se in se bo vrtelo do popolne zmage komunizma!

Medtem so že policisti navalili na Dimitrova in ga prisilili, da ponovno sede na zatožno klop in mu onemogočili, da bi nadaljeval svoj zaključni govor. Dvorana je strmela nad odločnostjo tega velikega borca za pravice delavskega razreda, ki je sam v ogromnem zverinjaku nacističnega sodišča, izbojeval zmago, pa čeprav bi moral zato položiti svojo glavo na tnal.

Predsedstvo sodišča se je umaknilo na posvetovanje, da bi sklepalo o tem, ali naj Dimitrovu še dovolijo, da nadaljuje svoj govor, ali ne. Po posvetovanju se je predsedstvo vrnilo v dvorano in objavilo, da Dimitrovu končno odvzema besedo.

Ta velika bitka — zaključni govor Dimitrova — se je odigrala v veliki dvorani lepiškega sodišča 16. decembra 1933. leta. Besede Dimitrova niso ostale v tej dvorani. Poletje so v svet, med široke sloje delavstva, med protifašistične borce. Ta proces je postal — še posebej zaradi nastopa Dimitrova — del zgodovine delavskega gibanja, kajti pokazal je, kako resnični komunisti branijo svoje prepričanje in se ne bojijo niti smrti.

V JEČI PRED PROCESOM

Dimitrov je končal svoj zaključni govor. Dvorana lepiškega sodišča se je izpraznila. Nacistični poslušalci odhajajo z dvomljivimi občutki. Odhajajo na svoje domove, kjer bodo družinam in v krogu svojih ožjih znancev pripovedovali o čudnem procesu. Odhajajo domov.

Dimitrova, Torglerja, Popova in Taneva vodijo nazaj v zapor. Tudi van der Lubbeja.

Dimitrova in njegova bolgarska tovariša so aretirali 9. marca 1933 in jih zaprli. V Berlinu pomeni »Moabit« to, kar pomeni v Trstu »Koroneo« in v Rimu »Regina Coeli«.

Moabit — to so zloglasni berlinski zaporji. Semkaj so stlačili obtožence. Preiskovalni sodnik Vogt je šele 3. aprila uradno sporočil Dimitrovu, da je obdolžen požiga Reichstaga. Mučilni stroj kljukastega križa je stekel. Ze naslednji dan — 4. aprila — so Dimitrovu vklebili roke in noge. To še ni bilo dovolj. S kratko verigo so ga prikovali k steni. Tako je trpel tri tedne, noč in dan. Spati ni mogel, ker mu to veriga ni dopuščala. Okovo so se mu zažrlji v meso in mu do krvi odrgnili členke na nogah in na zapestjih. Kri je le slabotno krožila.

Ob vsaki uri, ponoči in podnevi, so prihajali ječarji in preizkušali, ali niso morda okovi popustili. Preiskovalni sodnik Vogt je razumel svoj posel. Ujetnikom ni dovolil dodatne hrane, nobene knjige, nobenega lista. Ko je Dimitrov dosegel, da so mu dali nemško vadnico, mu Vogt ni dovolil, da bi mu vrnil odvzeta očala.

Dimitrov ni bil ponižen zapornik. Že od vsega začetka je bil jekel. Tako je 15. aprila napisal pismo svojemu bolgarskemu prevajalcu. Pisal je z vkljenjeno roko — seveda se ni odrekal ironiji:

»Prosim vas, če Vam je mogoče in če gospod preiskovalni sodnik dovoli, bodite tako prijazni in mi pošljite nemško vadnico. Vi boste sami vedeli, kakšna vadnica je zame primerna.«

Hotel bi svoje ujetništvo kar najbolje izkoristiti, da bi se pravilno naučil nemškega jezika, ki ga tako visoko cenim in ljubim — tako bogatega in sijajnega jezika Goetheja in Heinerja, Hegla in Marxa.«

Vogt je presenečen. Dimitrov je zanj prava uganka. Torgler mu ne povzroča nobenih težav, je miren in skoraj boječ. Oba mlajša Bolgara sta prav tako potrta. Eden je že poskusil samomor.

Toda Dimitrov je iz drugega testa. Že v policijskem predsedstvu — takoj prve dni — je odklonil protokole o zaslišanju in jih ni hotel podpisati. Policistom je zalučal v obraz, da bo sam z lastno roko napisal v izjavi, kar misli da je potrebno in niti črke več.

Izjava, ki jo je napisal 20. marca, je dokaj nenavadna. Čeprav je imel svoj nedvomni alibi, kajti na dan požiga je bil v Münchenu, ni v svoji izjavi napisal tega, temveč je napisal:

»Kot komunist sem načelno proti individualnemu terorju, proti vsakršnemu takšnemu nesmiselnemu požaru, kajti takšno dejanje je nezdržljivo s komunističnimi načeli in metodami množičnega dela.«

Lahko bi napisal: »Nisem bil v Berlinu!« Ne, Dimitrov polaga pred obtožbo politični alibi. Od vsega začetka je razumel, kam meri nacistična obtožba in od prvega dne je njegova obramba ofenzivna.

Vogt je kot povprečni policijski uradnik morda že videl samega sebe kot glavnega junaka v obširnih časopisnih poročilih. Sodim, da je moral biti tako, sicer ne bi streljal takih kozlov, ki so se mu kasneje na procesu bridko maščevali. Ze 21. marca je nacistični novinar Dröschler prišel k Vogtu in mu izjavil, da je Dimitrov vrgel v zrak sofijsko stolnico in da ga je koj spoznal po fotografiji. Nič ni pomagalo dejstvo, da je Dimitrov zapustil Bolgarijo že dve leti pred omenjenim atentatom. Vogt takoj naslednji dan izjavlja tisku, da je bil van der Lubbe povezan z inozemskimi komunisti, »ki so bili zaradi atentata v sofijski stolnici 1925. leta obsojeni na smrt in na težke zaporne kazni.«

Po treh tednih so Dimitrovu sneli okove na nogah in tudi verigo, s katero je bil prikovan na steno. Toda verig na rokah mu niso sneli. Moral jih je nositi še dolgih pet mesecev, dan in noč. Vse to naj bi zrahljalo odpor ponosnega »barbara« in »mračnega balkanskega tipa« — tako so ga namreč opisovali nemški listi. Preiskovalni sodnik Vogt je vestno opravljal naloge nacističnega plačanca. Če je le mogel, je vznemirjal jetnike in jih z vsemi sredstvi ki so mu bila na razpolago, telesno in duševno mučil.

Nekega dne mu je Dimitrov izjavil, da lahko s svojo glavo jamči za nedolžnost Popova in Taneva. Vogt je odgovoril:

»Vašo glavo boste tako ali tako zgubili!«

Ob neki drugi priložnosti je »opozoril« policiste, ki so spremljali Dimitrova:

OB POMANJKANJU DRUGIH BAKRENIH ZAŠČITNIH SREDSTEV OPOZARJAMO KMETOVALCE IN KMETIJSKE ZADRUGE NA NAŠ PROIZVOD

CUPRABLAU

● CUPRABLAU ima odlične fizikalne lastnosti: se ne seseda, ne maši škropilnih šob, se počasi izpira, intenzivno modro barva liste. Uporabljam ga lahko s tlačnimi škropilnicami in s pršilniki (molekulatorji).

● Priprava škropiva je zelo enostavna. Apno ni potrebno.

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 19. junija — Bogdan Sobota, 19. junija — Julijana Nedelja, 20. junija — Nenad Ponedeljek, 21. junija — Alojz Torek, 22. junija — Ahacij Sreda, 23. junija — Kresnica Cetrtek, 24. junija — Janez

dežurna služba

ZDRAVSTVENEGA DOMA MURSKA SOBOTA

18. junija — dr. Lopert
19. junija — dr. Zupančič
20. junija — dr. Zupančič
21. junija — dr. Vlajeva
22. junija — dr. Gregorčeva
23. junija — dr. Zupančič
24. junija — dr. Vlajeva

KINO

APACE — 19. in 20. junija sovjetski barvni film: »Razbojniška kri«; 23. junija egiptovski film: »Za vedno skupaj«.
SALOVCI — 19. in 20. junija ameriški film: »Vojni heroji«.
GORNJA RADGONA — 19. in 20. junija francoski barvni kinemaskopski film: »Kartuži«; 22. junija zahodnonemški barvni film (izredna predstava): »Nisem Kasanova«; 24. junija domači kinemaskopski film: »Ne ubijaj«.
MURSKA SOBOTA — 18. in 20. junija angleški barvni kinemaskopski film: »Becket«; 21. in 22. junija italijanski film: »Roberto La Rocca«; 23. in 24. junija zahodnonemški barvni film: »Poslednji akordi«.
BUČKOVCI — 20. junija barvni kinemaskopski film: »Salambo in Saba«.
VELIKA POLANA — 19. in 20. junija francoski kriminalni film: »Tatovi velikega srca«.
BELTINCI — 19. in 20. junija nemški film: »Mržnja brez milosti«.
VERZEJ — 19. in 20. junija ameriški barvni film: »Ponosni ugonik«.
LJUTOMER — 19. in 20. junija jugoslovanski barvni film: »Pot okoli sveta«; 23. in 24. junija italijanski vstavistijski film: »Delfini«.
CRENSOVCI — 19. in 20. junija sovjetski barvni film: »Slepi potnik«.

PRODAM

KOSNJO trave prodam. Bivša gostilna Markšavci 45. M-423
STEDILNIK, nov, prodam zaradi selitve. Bratinscak, Kroška 27, M. Sobota. M-424
KOSILNICO, motorno, 6 KS, ugodno prodam. Stefan Pal, Lipa 105, p. Turnišče. M-426
HIŠO z 23 ari zidano, ugodno prodam v Rakičanu. Naslov v upravi lista. M-427
POHISTVO, sobno, iz trdega lesa z vložki, ugodno prodam. Ogled po 14. uri pri Filipčiču, Stefana Kovača 19, M. Sobota. M-428
VSO GOSPODARSKO ORODJE prodam na licitaciji, 20. junija 1965 v Zenkoveh št. 26. Začetek ob 8. uri. M-429
KOSNJO trave prodam. Ivan Erniša, G. Moravci 121, p. Fokovci. M-430
DVOSEDEŽNI MOPEd, dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-431

Javna dražba

(dodatek)

Dražbenemu oklicu, objavljenemu 10. junija 1965 v 22. številki Pomurskega vestnika, dodajamo še naslednje:

V soboto, 19. junija 1965:

- 1) Stanovanjsko hišo št. 29 v Policah z gospodarskim poslopjem in drvarnico za izključno ceno 460.000 din. Pričetek dražbe ob 7. uri.
- 2) Stanovanjsko hišo št. 13 v Drobincih z gospodarskim poslopjem in kletjo za izključno ceno 250.000 din. Pričetek dražbe ob 9. uri.

Gornja Radgona, 14. junija 1965.

KMETIJSKI KOMBINAT
Radgona

CUPRABLAU

je preizkušen preparat za zatiranje peronospore na vinski trti in hmelju, krompirjeve plesni in cerkospore na sladkorni pesi — za zatiranje ostalih glivičnih bolezni. Navodilo je na vrečkah.

CINKARNA

METALURSKO-KEMIČNA INDUSTRIJA

Celje

RAZPIS

KMETIJSKO-ZIVINOREJSKA ŠOLA POLJČE, p. BEGUNJE NA GORENJSKEM razpisuje vpis za šolsko leto 1965/66 na osnovi Statuta ustanove (člen 79, 80, 81, 82 in 83)

— V ODDELEK ZA ŽIVINOREJCE IN
— V ODDELEK ZA POLJEDELCE

Šolanje traja 2 leti. Po končani šoli dobijo absolventi zaključno izobrazbo za poklic živinorejca ali poljedelca.

Vsak kandidat naj lastnorочно napisani prošnji, kolkovani s 50 din priložiti:

1. Spričevalo o končani osnovni šoli;
2. Izpisek iz rojstne matične knjige;
3. Zdravniško spričevalo;
4. Izjavo staršev ali dajalca štipendije, da bo v internatu redno plačeval vzdrževalnino.

Polna oskrba v internatu stane 15.000 din mesečno.

Pouk je teoretičen in praktičen. Pri praktičnem pouku lahko učenci zaslužijo del sredstev za vzdrževalnino v internatu.

V času rednega šolanja imajo upravičenci pravico do otroškega dodatka.

Šola posameznikom, ki nimajo sredstev za šolanje, a jo želijo obiskovati, priskrbi štipendijo.

STARŠI IN KMETIJSKE DELOVNE ORGANIZACIJE, VKLJUČUJTE MLADINO V KMETIJSKE POKLICE!

MLADINA, ODLOČAJ SE ZA KMETIJSKE ŠOLE!

Pojasnila dobite pisмено ali ustmeno na šoli vsak dan.

UPRAVA ŠOLE

GIMNAZIJA V M. SOBOTI: 108 učencev

GIMNAZIJA V MURSKI SOBOTI razpisuje za šolsko leto 1965/66 vpis v I. letnik:

— V 2 SPLOŠNA ODDELKA 72 UČENCEV IN
— V 1 PEDAGOŠKI ODDELEK 36 UČENCEV

Interesenti naj se v prijavi izjavijo, ali želijo v splošni oddelek ali pa v pedagoški oddelek.

Pismeni sprejemni izpit za oboje iz slovenskega jezika in matematike ali iz tujega jezika (nemščina in angleščina) bo v ponedeljek, 28. t. m. ob 8. uri v gimnaziji. Ustni izpiti (in preizkušnja posluha za interese pedagoške smeri) bodo v torek, 29. t. m. ob 8. uri.

Prijave na obrazcu 1,20 sprejema tajništvo gimnazije do vključno 26. t. m. Prijavi je potrebno priložiti:

1. original spričevala o uspešno končani osnovni šoli
2. rojstni list ali izpisek iz rojstne matične knjige
3. kratko mnenje osnovne šole o učencu.

Prijavo, kolkovano s 50 din, je potrebno poslati tajništvo gimnazije.

RAVNATELJSTVO GIMNAZIJE

ZAHVALA

ob nenadomestljivi izgubi našega dobrega moža, očeta in starega očeta

ŠTEFANA HORVATA

upokojenca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje in nam izrazili sožalje.

Murska Sobota, 10. junija 1965.

Zalujoči: žena Terezija, sin Geza z družino in ostalo sorodstvo.

NEKAJ O RAZVOJU GRADBENEGA PODJETJA »GRADBENIK« LENDA VA

Skrb za družbeni standard

GRADBENO PODJETJE »GRADBENIK« V LENDA VI je v sedanjem organizacijsko-upravljalnem sestavu nastalo iz istimenskega gradbenega podjetja, potem je prišlo do združitve s podjetjem »Lendavske opekarne«, naposled pa so ustanovili še nov obrat. Tako ima podjetje sedaj tri delovne enote: gradbeništvo, izdelava opečnih izdelkov vseh vrst in prevoznništvo.

Nekateri podatki, ki govore o razvoju tega podjetja, se v primerjavah nanašajo na nekdanjega »Gradbenika« in »Lendavske opekarne« (1956) in na sedanje podjetje (1964).

Vrednostni obseg proizvodnje se je povečal v tem obdobju od 59 na 836 milijonov din, vrednost osnovnih sredstev od 61 na 309

milijonov din, celotni dohodek od 33 na 434 milijonov din, dohodek delovne organizacije pa od 3.666.000 na 243.875.000 din. Podjetje se je razvilo tako daleč, da že zaposluje okrog 400 delavcev ali točneje: število zaposlenih se je od 121 v letu 1956 povečalo na 318 v začetku letošnjega leta ali na 380 v letošnji sezoni. Največji sezon-

ski priliv novih delavcev imajo v opekarškim obratu.

Nedvomno, da imajo precejšnje težave z delovno silo. Domači občani se namreč zelo neradi zaposlujejo v gradbeništvu in opekarštvu, zato imajo večji del zaposlenih iz Medžimurja. V podjetju nastajajo kar 313 zaposlenih, ki dnevno prevozijo nad 4 km. Podjetje je lani izdalo za potne stroške tem zaposlenim 5.723.000 din.

Sedanji kvalifikacijski sestav kolektiva jih sili k temu, da usposablja delavce za zahtevnejša strokovna dela. Leta 1963 je obiskovalo tečaj za polkvalifici-

ganizirano tudi družbeno prehrano. Samo lani so izdali 19.148 toplih malic. Glede na zmanjšano zanimanje za prejemanje toplih malic v kolektivu predlagajo ustanovitve skupnega obrata družbene prehrane za več podjetij v Lendavi.

Kot uspešno ocenjujejo tudi delovanje organov samoupravljanja. Težijo predvsem za tem, da bi upravljanje kar najbolj prilagodili sedanji organizaciji podjetja, predvsem v tem smislu, da bi bilo delavcem v proizvodnji čim bolj omogočeno izvrševanje njihovih samoupravnih pravic in dolžnosti. Zato imajo poleg osrednjih organov upravljanja še sve-te v delovnih enotah. Mnogo so

Dobri rezultati v živinoreji

V lendavskem občinskem okolišju so tudi tri ekonomske enote Obrata za kmetijstvo KIK »Pomurka« iz Rakičana: v Lendavi, Zitkovcih in Benici. Največja ekonomska enota je v Lendavi z nad 500 ha zemlje od skupno 1.290 ha podružabljenih zemljišč v občini.

Lendavska ekonomska enota se ukvarja predvsem z živinorejo, potem se s poljedelstvom, ki je razen semenske pšenice povsem prilagojeno potrebam živinoreje, in vinogradništvom.

Finalni proizvod v vseh treh ekonomskih enotah je pitana živina. Trenutno pitajo okrog 2.000 glav živine, pri čemer dosegajo tudi zelo ugodne rejne rezultate: 1 kg prirastka pri 3 kg krmil.

Ob sedanjem sistemu premij je bila živinoreja zelo rentabilna

stroka kmetijstva, po ukinitvi premij s 1. julijem pa bo kajpak nastalo vprašanje, ali bo pitanje živine še rentabilno. Pri okrog 1.200 govedih, kolikor jih bodo letos predvidoma prodali Tovarni mesnih izdelkov v Murški Soboti, bi na račun ukinitve premij izgubili okrog 20 milijonov din dohodka. Vprašanje rentabilnosti pa se zastavlja tudi v lendavskem vinogradništvu; vino namreč že nekaj let prodajajo po povprečni ceni 250 din za liter, čeprav se je v tem obdobju podražila delovna sila za 100 odst.

Dokaj so jih prizadele tudi letošnje poplave. Voda je namreč poplavila okrog 300 ha orne zemlje v lendavski okolici, povsem uničila ali pa zelo zavrla razvoj posevkov. Škodo ocenjujejo nad 50 milijonov dinarjev.

Tudi to posloplje v Lendavi — delo kolektiva gradbenega podjetja »Gradbenik« Lendava — Foto S. Kliner

rane delavce — zidarje in tesarje — 14 zaposlenih, lani pa je podjetje omogočilo 11 delavcem obiskovanje tečaja za kvalificirane delavce enakih poklicev. V podjetju dela trenutno 26 vajencev, štipendistov pa imajo deset.

V podjetju ugodno ocenjujejo delovanje sindikalne organizacije, za katero menijo, da je nosilec vsega družbenega in gospodarskega dogajanja. V kolektivu je zelo močno razvito društveno življenje — zlasti na področju športne rekreacije zaposlenih. Imajo delavsko športno društvo »Gradbenik«, nog. klub »Gradbenik« in društvo Ljudske tehnike. V podjetju razmišljajo o ustanovitvi aktivna ZMS, saj je v kolektivu kar 115 mladih. V zadnjih dveh letih so imeli or-

storili tudi za obveščeno kolektiva. Izdajajo svoj list »Obvestila«.

In še o delovnih enotah GRADBENEGA PODJETJA »GRADBENIK« v Lendavi!

DE gradbeništvo prevzema in opravlja gradnjo večjih in manjših objektov v občinskem okolišju. Kos je vsem tovrstnim potrebam. DE opekarništvo nima večjih težav s plasmanom izdelkov na tržišče. Svoje poslovne odnose z odjemalci ima urejene z letnimi pogodbami, opeko pa prodaja tudi zasebnikom. DE prevoznništvo opravlja tovrstne storitve obema delovnimi enotama, gradbeništvu in zasebne odjemalce pa oskrbuje še s kvalitetnim gramozom iz mehanizirane gramoznice v Petišovcih.

Detalj iz proizvodnje v lendavskem obratu »Elme«

V Lendavi je lani začel uspešno poslovati obrat ELME iz Črnuč

Obrat predstavlja važen člen v specializaciji proizvodnje v okviru matičnega podjetja. Delovni kolektiv si prizadeva, da bi kar najbolj uspešno uresničeval svoje proizvodne naloge. V obratu sicer ne izdelujejo finalnih izdelkov, marveč s proizvodnimi napravami — velikimi električnimi stiskalnicami — proizvajajo ohišja raznih električnih stikal iz bakelita in ostalih plastičnih mas.

V INDUSTRIJSKEM PODJETJU »MEHANIKA« V LENDA VI

Proizvodnja šibk za vso državo

INDUSTRIJSKO PODJETJE »MEHANIKA« V LENDA VI MA SEDAJ NASLEDNJI POSLOVNI PREDMET: IZDELOVANJE KOVINSKE GALANTERIJE; IZDELOVANJE GALANTERIJSKEGA BLAGA IZ PLASTIČNIH MAS; STROJNO KLJUČAVNICARSTVO IN MEHANIKA. — PODJETJE PROIZVAJA VSE KOVINSKE DELE ZA DEŽNIKE IN SENCNIKE. — S SVOJIMI IZDELKI ZALAGA VSO DEŽNIKARSKO INDUSTRIJO IN OBRV IN NASI DRŽAVI. — SEDAJ SE V PODJETJU PRIPRAVLJAJO TUDI NA SERIJSKO PROIZVODNJO KOVINSKIH DELOV ZA ZLOZLJIVI DEŽNIK.

Ustanovitev sedanega podjetja sega v leto 1949, ko je bilo v Lendavi ustanovljeno podjetje »Prevoz«. To podjetje je opravljalo posle prevoznništva in manjše uslužnostne storitve za potrebe okoliškega prebivalstva. Ob ustanovitvi so znašala osnovna sredstva 10.060.000 din, obratna sredstva pa okrog 3 milijone din, kar je bilo za tedanje razmere veliko in jim je tudi zadostovalo.

Pozneje se je podjetje še trikrat reorganiziralo, spremenilo naslov firme, dopolnilo in razširilo svojo proizvodnjo. Za ta razvoj je značilen postopen prehod od obrtniške na industrijsko proizvodnjo. Leta 1955 so pričeli s serijsko proizvodnjo. Osvojili so izdelovanje šibk za dežnike. Medtem ko je podjetje v prvih letih zaposlovalo 15 do 30 ljudi, so 1956. leta našli že okrog 80 zaposlenih.

Sedanje industrijsko podjetje »Mehanika«, ki se je z dobrim gospodarjenjem razvilo v eno močnejših podjetij v lendavski občini, opravlja svojo poslovno dejavnost s štirimi delovnimi enotami. Dve delovni enoti sta izrazito proizvodni, njima pa služita ostali dve delovni enoti: mehanična delavnica in uprava s splošnimi službami.

V razdobju 1956—1964 so povečali vrednost osnovnih sredstev od 13.331.000 na 181.339.000 din, vred-

nost proizvodnje od 30.103.000 din na 525.643.000 din in čisti dohodek podjetja od 11.760.000 na 239.151.000 dinarjev.

Stevilo zaposlenih se je v tem razdobju povečalo od 64 na 288. Med zaposlenimi je nad 100 žena. Kvalifikacijski sestav zaposlenih je bil do nedavnega zelo slab, pa še sedaj ni povsem zadovoljiv, čeprav se znatno izboljšuje. K te-

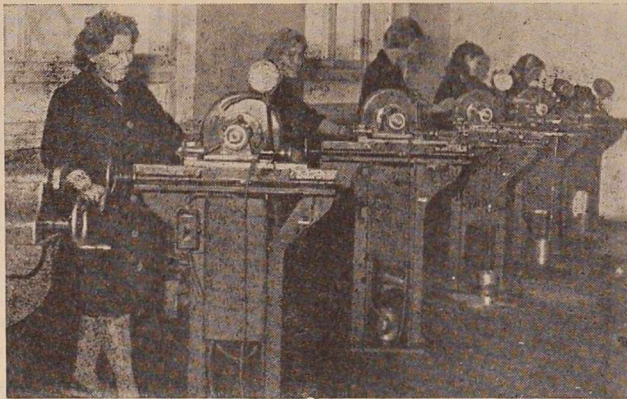
dohodkov, ki so v razdobju 1956—1964 narasli od 8.874 na 36.700 din povprečno na zaposlenega. Leta 1958 je bilo 37 odst. delovnih ur opravljenih po učinku, lani pa že 66 odst.

Znatna sredstva vlagajo tudi v delovno zaščito in za družbeni standard zaposlenih. Letos aprila so odprli lastno kuhinjo za tople malice. Tople malice prejema 85

odst. vseh zaposlenih. Nabavili so opremo za taborjenje. Člani kolektiva se v vedno večjem številu odločajo za organizirani letni odhodi. Pred 1963. letom ni bil še nihče na morju, tega leta 3 zaposleni z družinami, lani 21 zaposlenih z družinami, letos pa se je prijavilo 9 družin zaposlenih za letovanje na morju, 16 družin pa na planinah.

Dosedanje uspehe v razvoju podjetja pripisujejo predvsem skrbnemu gospodarjenju, postopnemu izboljševanju tehnoloških procesov dela, primernim odnosom med proizvajalci, izboljšanju delovnih pogojev z zgraditvijo dveh večjih delovnih prostorov in naposled tudi uspešnemu delovanju organov lendavskega upravljanja. V podjetju delujejo osrednji delavski svet, upravni odbor in obratni delavski svet večje delovne enote.

Tudi družbene organizacije v podjetju kažejo precejšnjo aktivnost. Na kulturno-prosvetnem področju je zlasti aktivna mladinska organizacija. Strelska družina je že dve leti zaporedoma po svoji aktivnosti in tekmovalnih dosežkih najboljša med vrstnicami v občini. Mladinska folklorna skupina pa se je prav lepo uveljavila z madžarskimi plesmi in v znak priznanja prejela od sindikalne podružnice tudi kompletno opremo.

Ustanovitev sedanega podjetja sega v leto 1949, ko je bilo v Lendavi ustanovljeno podjetje »Prevoz«. To podjetje je opravljalo posle prevoznništva in manjše uslužnostne storitve za potrebe okoliškega prebivalstva. Ob ustanovitvi so znašala osnovna sredstva 10.060.000 din, obratna sredstva pa okrog 3 milijone din, kar je bilo za tedanje razmere veliko in jim je tudi zadostovalo.

Ustanovitev sedanega podjetja sega v leto 1949, ko je bilo v Lendavi ustanovljeno podjetje »Prevoz«. To podjetje je opravljalo posle prevoznništva in manjše uslužnostne storitve za potrebe okoliškega prebivalstva. Ob ustanovitvi so znašala osnovna sredstva 10.060.000 din, obratna sredstva pa okrog 3 milijone din, kar je bilo za tedanje razmere veliko in jim je tudi zadostovalo.

PRIMAT — obrat Lendava

V lendavskem obratu Primata iz Maribora proizvajajo kovinsko pohištvo — garderobne omare — transportno opremo — transportne zaboje in kuhinjske tehtnice za domači trg in izvoz.

Obrat so odprli v lanskem letu. V njem je trenutno zaposlenih 61 delavec. Letos bodo predvidoma ustvarili 573 milijonov din bruto dohodka. Delajo s

Del objekta lendavskega obrata podjetja »Primat«

5 odst. zmogljivostjo strojnih naprav, predvsem zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala. Težave so imeli tudi z delovno silo, katero je bilo potrebno na novo priučiti.

Ko bo lendavski obrat mariborskega Primata obratoval s polno zmogljivostjo, bo izredno porasel tudi letni bruto dohodek: pri okrog 130 ljudeh nad 1 milijardo 200 milijonov dinarjev.

V VARSTROJU: uspešno

V Industrijskem podjetju »VARSTROJ« v Lendavi proizvajajo električne varilne transformatorje, talilce za zamrznjene vodovodne cevi in varnostne naprave »Tomi« za opravljanje gradbenih in podobnih del v višinah. Pod okriljem podjetja poslujeta še dva obrata: obrat za instalacije vodovodnih in centralnih kurjav ter obrat za termo-akustično izolacijo.

V VARSTROJU planirajo letošnje vrednost proizvodnje v znesku 400 milijonov din. Pri uresničevanju letnega proizvodnega načrta nimajo posebnih težav, saj so ga v I. četrtletju izpolnili že z 28 odstotki. Izdelke dobro plasirajo na tržišče. Svoje razvojno službo ima podjetje pri Zavodu za varjenje SRS, s katerim tudi sicer uspešno sodeluje. Največje težave jim povzročajo delovni prostori, ki so že očitno premajhni in jih bodo morali povečati. V podjetju že tudi učinkovito ukrepajo v prid izboljšanju organizacije dela in povečanju delovne storilnosti zaposlenih.

VARSTROJ: električni varilni transformatorji glavni izdelki

S kvalitetnimi gostinskimi storitvami, dobrimi jedili in specialitetami, alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami se cenjenim gostom toplo priporoča tudi v prihodnje

kolektiv Gostinskega podjetja »PARK«

in čestita vsem občanom za letošnji praznik lendavske komune in 20. obletnico osvoboditve

IZ INDIP LENDA — O INDIP LENDA — IZ INDIP LENDA — O INDIP LENDA — IZ INDIP LENDA — O

Starosta lendavskih podjetij

OD NEKANJE MAJHNE ŠIVALNICE DO VEČJEGA PODJETJA Z 1 MILIJARDO IN TRI ČETRTI BRUTO DOHODKA — NAGEL PORAST PROIZVODNJE V ZADNJIH DVEH LETIH — SVOJE IZDELKE IZVAŽAJO NA ZAPADNA IN VZHODNA TRŽIŠČA — NA INOZEMSKIH TRŽIŠČIH BOLJ KONKURENČNI Z VOLNENO TRIKOTAŽO KOT Z DEŽNIKI — ŽE PRVO LETO ZNATNO PRESEGLI PRIČAKOVANJA PO 7-LETNEM PERSPEKTIVNEM NACRTU PODJETJA — NA DOMAČEM TRŽIŠČU: POGODBENO SODELOVANJE S KONFEKCIJSKIMA PODJETJEMA »BEKO« IN »FRANJO KLUZ« IZ BEOGRADA IN »MODNO HISO« IZ LJUBLJANE.

NEKAJ ZGODOVINSKIH PODATKOV

— Podjetje je nastalo leta 1941 iz majhne Wortmanove šivalnice. — Po nekaj letih je zaposlevalo 90 delavcev. — Leta 1966 je prevzela dežnikarno delniška družba »Hungarija«. Sestavljalo jo je 16 delničarjev. — Po prvi svetovni vojni se je dežnikarna vedno bolj razvijala. Ustanovili so pletiljski obrat. Ta »kombinat« ima 100 delavcev. — V drugi svetovni vojni so preusmerili proizvodnjo. Izdelujejo predvsem perilo za vojaške namene. Ob umiku okupatorja je bilo odnešeno mnogo materiala, izgotovljenih izdelkov (35.000 dežnikov), šivalnih strojev in raznega orodja. — Po zaslišanju odstranitvi posledic vojne se je 20. junija 1947 ponovno pričela proizvodnja v tovarni. Osnovna dejavnost do leta 1955 je bila: izdelovanje in popravilo dežnikov vseh vrst in sestavnih delov za dežnike pod firmo Tovarna dežnikov »Heraj Stefan Kovač«. Leta 1955 so v Mariboru odprli lastno trgovino in tako pričeli svoje izdelke prodajati tudi na drobno. — Leta 1955 ponovna sprememba firme. Poslovni predmet so dopolnili še z izdelovanjem raznih artiklov iz plastične mase. — Leta 1960 so pričeli izdelovati in prodajati tudi pletene izdel-

ke vseh vrst. Ustanovljen je industrijski obrat — pletiljsvo, podjetje pa preimenovano v »Tovarno dežnikov in pletenin Lendava«.

— Leta 1964 so odprli lastno trgovino v Lendavi. Nagel proizvodni vzpon jih je privedel tudi do spremembe naslova firme v »Industrijo dežnikov in pletenin Lendava« — INDIP.

NEKAJ POSLOVNIH PODATKOV

Vrednost proizvodnje se je gibala v razdobju 1947—1964 med 1.656.440 din in 1.253.083.679 din, dohodek gospodarske organizacije pa od 280.442 na 242.377.044 din.

Celotni dohodek podjetja je v razdobju 1947—1964 narasel od 1.656.440 na 1.253.083.679 din, dohodek gospodarske organizacije pa od 280.442 na 242.377.044 din.

V razdobju 1947—1964 se je povečala zaposlenost od 9 na 318 delavcev in uslužbencev. Dokaj se je izboljšal tudi kvalifikacijski sestav kolektiva:

pri visokokvalificiranih delavcih od 0 na 4, pri kvalificiranih delavcih pa od 1 na 74 zaposlenih. Izobraževanje na delovnem mestu je zajelo 39 delavcev. Podjetje štipendira 4 slušatelje ustreznih šol. Vrednost osnovnih sredstev se je v razdobju 1951—1964 povečala takole: pri poslopih od 93 tisoč na 26 milijonov din, pri strojih pa od 100.000 na 76 milijonov din. V gradbene objekte so investirali 12, v stroje pa 57 milijonov din, največ v letu 1960, ko so uredili obratne prostore za pletiljsvo in nabavili za ta obrat potrebno opremo, in 1964, ko so z lastnimi sredstvi in krediti zamenjali proizvodno opremo v pletiljsvo.

Lani so v podjetju planirali proizvodnjo v vrednosti 1.057.000.000 din, dosegli pa so jo po vrednosti v znesku 1.253.000.000 din, kar pomeni, da so izdatno preseglji svoja prvotna pričakovanja. Ta uspeh pripisujejo predvsem proizvodnji višje ovrednotenih iz-

delkov za izvoz, pa tudi komercialnemu uspehu na domačem in tujem tržišču.

Na osnovi doseženih proizvodnih in poslovnih dosežkov v letu 1964 bodo v podjetju ustrezno revidirali 7-letni perspektivni načrt gospodarskega razvoja. Po finančnem planu za leto 1965 predvidevajo proizvodnjo v vrednosti ene milijarde 784 milijonov dinarjev.

IZVAŽAJO NA ZAPAD IN VZHOD

V začetku poslovanja po osvoboditvi se je podjetje posluževalo pri prodaji izdelkov predvsem raznih agencijskih podjetij. Po povečanju proizvodnje pa so začeli že sami osvajat tržišče. Zaradi takratnih slabih pogojev tekstilne industrije in predvsem zaradi pomanjkanja surovin so se kajpada usmerili zgolj na domače tržišče.

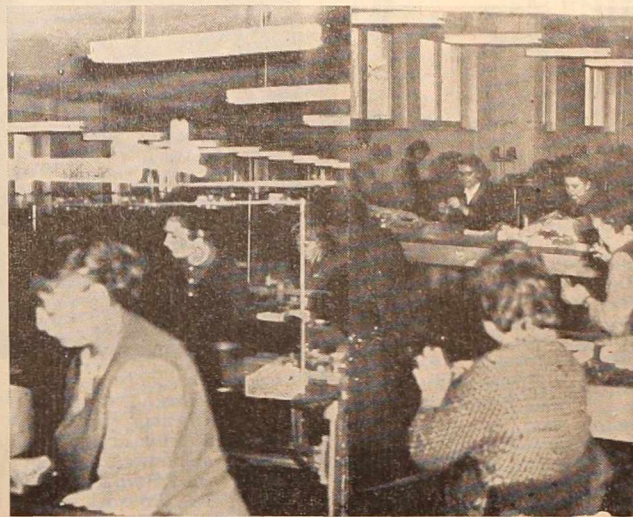
Glavni smoter prodajne politike podjetja je bil: pridobiti čimširšo prodajno mrežo in si tako zagotoviti kar najbolj ugodno plasiranje izdelkov na tržišču. Podjetje je v pogodbenem razmerju s konfekcijskima podjetjema »Beko« in »Franjo Kluz« iz Beograda za stran prodaje svojih izdelkov v njihovih prodajalnah, pa tudi z »Modno hišo« in Ljubljani, ki ima svoj prodajni servis v Mariboru in ustanavlja svoje prodajalne tudi v drugih večjih jugoslovanskih mestih. Podjetje ima svoji trgovini v Mariboru in Lendavi. Obe poslovalnici sta dobro založeni z vsemi njegovimi izdelki.

Z izboljšanjem kvalitete izdelkov in razširitvijo asortimana se je lendavska INDIP leta 1964 začela uveljavljati tudi na zunanjem tržišču. Izvoz zelo narašča pri pleteninah, počasneje pri dežnikih. Tako so že poslali poskusne pošiljke dežnikov na Poljsko in v Etiopijo, lani so izvozili 34.000 dežnikov v Albanijo, pletenine pa izvažajo v Sovjetsko zvezo, Holandijo, Kanado, Združene države Amerike, Anglijo in Francijo. Podjetje se tudi z notranjimi prizadevanji (izboljšanje kakovosti, delovne storilnosti itd.) usmerja predvsem na zapadna tržišča, pri čemer pa vedno ne uspe zaradi kvalitete izdelkov in še zlasti cen; pri pleteninah jim to največkrat uspe, ne pa tudi pri dežnikih, kjer v močni konkurenci na zunanjem tržišču formirane cene komaj krijejo stroške za material.

ŠE TO IN ONO — O INDIP LENDA

— Z gospodarsko rastjo podjetja je napredovalo tudi delavsko upravljanje, ki doživlja v tem mladem, pretežno ženskem kolektivu vse večjo afirmacijo in tudi družbeno vsebino. Prvi 17-članski delavski svet so v podjetju izvolili leta 1950, sedaj pa upravlja podjetje 31-članski osrednji DS in 9-članski upravni odbor, v obratih pa se uspešno uveljavljajo tudi obratni delavski sveti. V teh organih je skupno 74 upravljalcev, ki so skupno z družbeno-političnimi organizacijami, med katerimi pripada po aktivnosti nedvomno prvo mesto organizaciji ZMS, prav gotovo najpomembnejši činiteelj za dobro gospodarjenje.

— Nagel porast proizvodnje v zadnjih dveh letih jim je kajpada prinesel tudi nekaj vzporednih (Nadaljevanje na 12. strani)

INDIP: proizvodna detajla iz obratov dežnikarna in pletiljsvo

Mlado podjetje

Z RAZVEJANO KOMUNALNO DEJAVNOSTJO

Predhodnik OBRNO-KOMUNALNEGA PODJETJA V LENDAVI je bilo enakolmensko podjetje, katero pa je bilo v lanskem sestavu razformirano z novim letom.

Iz podjetja so bile izločene izrazito proizvodne dejavnosti, ki so sedaj združene v novem podjetju VARSTROJ, sedanje Obrtno-komunalno podjetje v Lendavi pa ima v svojem poslovnem predmetu celo vrsto obrtno-komunalnih dejavnosti: elektroinštalaterstvo, kovaštvo, podkovsko kovaštvo, ključavničarstvo, lesno modelarstvo in kaluparstvo, lesno strugarstvo (izdelovanje ročajev za dežnike), kolarstvo in izdelovanje lesenih karoserij, mlzarstvo, izdelovanje zabojev, čevljarstvo, modno krojaštvo, prevažanje blaga s konjsko vprego, splošne komunalne storitve (skropiljenje ulic, izvrševanje pokopov, vzdrževanje pokopališč, vzdrževanje in čiščenje ulic, drugih komunalnih naprav in nasadov, vzdrževanje ulične razsvetljave), vzdrževanje plinovodov, distribucijo plina in vode posameznim potrošnikom, manjša popravila plinovodnih in vodovodnih instalacij, izdelovanje cementnih izdelkov, predvajanje filmov in dia reklame.

Zdaj ko smo vam predstavili dejavnosti Obrtno-komunalnega podjetja Lendava, naj še omenimo, da se kolektiv že pripravlja na razpravo o sedemletnem načrtu perspektivnega razvoja tega mladega podjetja.

Naše iskrene čestitke za 20. obletnico osvoboditve in letošnji praznik občine Lendava vsem našim občanom in proizvajalcem

Kolektiv

»ELEKTROMLINA«
Lendava

PLANIKA čevlji — pojem kvalitete in trpežnosti

Toplim čestitkam za praznik občine Lendava in 20. obletnico ustvarjalnega dela v svobodni domovini se pridružuje tudi kolektiv

»PLANIKE«

Industrijskega kombinata — Kranj

OBRAT TURNIŠČE

OB SVOJEM ČLOVEKOLJUBNEM IN HUMANEM PRIZADEVANJU ZA ZDRAVJE IN DOBRO POCUTJE DELOVNEGA ČLOVEKA

Občinski odbor Rdečega križa
Lendava

toplo pozdravlja občane ob letošnjem prazniku in jim čestita za 20-letnico ustvarjalnega življenja v svobodi.

20 let »NAFTE« v Lendavi

Po osvoboditvi je imelo lendavsko naftno območje odkrito dvoje naftnih in plinskih polj: v Dolini in Petišovcih. Osnovna dejavnost ob ustanovitvi podjetja je bila: vrtnanje terena za nafto in plin, proizvodnja nafte in plina. Leta 1951 je podjetje začelo predelovati zemeljski plin. Leta 1963 se je reorganiziralo in zopet razširilo svojo dejavnost še na petrokemično industrijo, močnejše je razvilo svojo kovinsko dejavnost in pričelo opuščati vrtnalna dela na lastnih terenih, predvsem zaradi slabo perspektivnih geoloških pokazateljev in pomanjkanja finančnih sredstev za raziskovalna dela.

Sedanja dejavnost »Nafte« v Lendavi je določena v statutu podjetja: proizvodnja in predelava nafte in zemeljskega plina, petrokemična industrija ogljikovodikov in strojna kovinska dejavnost z livarstvom. V strojni dejavnosti je podjetje začelo uspešno proizvajati lahke vrtnalne garniture za plitvo vrtnanje, ki so se uveljavile tudi že v inozemstvu, pa gradbene žerjave — v sodelovanju z mariborsko »Metalno«. S svojimi proizvodi zalaga »Nafta« jugoslovansko tržišče, del proizvodnje pa tudi izvažajo — metanol.

»Nafta« v Lendavi ima 783 zaposlenih, medtem ko jih je imela leta 1945 ob ustanovitvi 161, a največ leta 1951: 1546. Od skupnega števila sedaj zaposlenih je kar 155 visokokvalificiranih in 376 kvalificiranih delavcev. Leta 1951 je znašal vrednostni obseg proizvodnje 395.827 tisoč din, lani pa že 3.407.292.000 din, celotni dohodek podjetja 1951. leta 395.827.000 din, lani 3.485.907.000 din, vrednost osnovnih sredstev pa je narasla od 1.345.321.000 din na 9.893.741.000 dinarjev.

Vpliv družbeno-političnih organizacij v podjetju je bil vseskozi pozitiven in uspešen, posebej še Zveze komunistov in sindikatov. Mnogo skrbi so ves čas posvečali gospodarsko-politični izobrazbi zaposlenih. 3. septembra 1950 so pri »Nafti« izvolili prvi delavski svet; izmed 1963 članov kolektiva je bil izvoljen 87-članski delavski svet, kateremu je predsedoval Mihajl Šintič. Delavski svet je slavnostno sprejel podjetje v upravljanje 24. septembra 1950. V 15 letih se je zvrstilo v osrednjem delavskem svetu 716 članov kolektiva. Od leta 1962 dalje so v podjetju priče uspešni decentralizaciji delavskega upravljanja v obratih in delovnih enotah. Sedaj ima vsaka delovna enota svoj svet. In še ena zanimivost: sedanja lendavska »Svoboda« je nastala iz delavsko-prosvetnega društva »Svoboda« pri podjetju »Nafta«.

Kot so predvideli v sedemletnem planu perspektivnega razvoja podjetja, naj bi porasla vrednost proizvodnje od 3.486.000.000 din v letu 1964 na 8.476.000.000 din v letu 1970. Dejavnosti ne bodo bistveno spreminjali, bodo pa jih prav gotovo še dopolnjevali. Tako bo petrokemična industrija bazirala na proizvodnji metanola, formalina, bakelitne moke in raznih lepil. Zanimivo pri tem pa je, da nameravajo v sedemletnem razdobju zmanjšati število zaposlenih za 73, kar naj bi bila predvsem posledica boljše organizacije dela, večje stabilnosti proizvodnih procesov in povečanja produktivnosti. Število zaposlenih z visoko in višjo izobrazbo naj bi se povečalo od 24 na 54. Strokovni kader zagotavljajo predvsem za petrokemično industrijo in kovinsko dejavnost. Trenutno štipendirajo 33 bodočih strokovnjakov na delovnih mestih v podjetju.

Kmetijska zadruga Črenšovci je poleg svoje osnovne dejavnosti v kmetijstvu tudi močno angažirana na področju razvijanja turizma v svojem okolišju. KOLISČE BOBRI je že postalo priljubljena turistična postojanka za goste iz bližnjih in daljnih krajev. Letos so namreč z obiskom zadovoljni, čeprav jim vreme zdaleč ni naklonjeno in ovira zlasti predvidene turistične prireditve.

Kolektiv KOLISČA BOBRI si prizadeva, da bi čimbolj ugodil številnim obiskovalcem tega svojstvenega turističnega objekta v Pomurju. V petih mesecih je ustvaril od letno planiranih 35 milijonov že nad 13 milijonov din skupnega dohodka. Šestkrat na teden prirejajo ples za goste, vedno lahko postrežejo z ribami, ob nedeljah pa tudi z domačimi gibanicami in pečenimi odjki.

KOLISČE BOBRI bo nedvomno privlačna točka udeležencev krožnega potovanja po pomurski turistični transverzali. Poleg domačih turistov pričakujejo tudi udeležbo Avstrijcev, zato bodo odprli v postojanki tudi menjalnico tujih valut. Zastran krožnega potovanja po pomurski turistični transverzali, ki se bo predvidoma pričelo koncem junija, se že dogovarjajo s Pomursko turistično zvezo. V letošnjem programu turističnih prireditev pa imajo med drugim tudi: 15. julija NOC NA MURI — zabavno-glasbeno prireditev, 22. julija PIKANIK IZSELJENCEV in 12. septembra PLES NA VODI — s tekmovanjem v čolnarjenju in lovskimi specialitetami.

Kritika neke kritike

Ljudje smo pač takšni, eni bolj drugi manj nagnjeni h kritiki, nekaterim je le ta že leta in leta edina »lepa« stran našega življenja, drugim je ta močno orožje v boju zoper birokracijo in nepravilnostim, tretjim... kdo ve, morda jim pomeni tisto hrano, ki jo ljudje potrebujejo za življenje. Bodi kakor koli, vedno smo jo ljubili, čeprav nam je bila včasih tudi nevspečna in v napoto.

Majhna občina smo, bolj kmetijska in še to ni bog ve kako razvito, imamo majhno industrijo, ki se mora poleg gospodarskih težav boriti tudi z objektivnimi in neobjektivnimi kritikami in za čudo kljubuje vsem, čeprav težko, a vendar kljubuje. Sestanki, kdo ne ve, kaj je to? so pač naše domače specialitete, vsaj ti so pristni, če že ne moremo recimo piti pristnih vin in biti postreženi z domačimi specialitetami. Sestanki naravnost obožujemo, saj so za nekatere kot nalašč primerni, da se na njih do onemoglosti skritizirajo, primerni pa so tudi zaradi tega, ker na njih lahko kritiziramo druge, ob tem pa »pozabimo« nase. Sestanki so pač taki eni koristijo drugi seveda ne, eni so konkretni in tistim, ki so prisotni razumljivi, drugi so komplicirani, polni števil in grafikonov, zamotani, skratka dolgočasni.

Pred nedavnim sem sedel med ljudmi, ki naj bi razpravljali o svoji dejavnosti. Mislil sem, prisoten bom globoki in objektivni kritiki, pa sem se prevaral. Govorilo se je o drugih, kritiziralo se je vse povprek, ko je nek prisoten tovariš dejal, kako pa naše delo, je sicer avditorij malce utihnil, toda le za hip, nadaljevala se je...

Dejal sem kritika neke kritike. Vem, nekdo bo dejal, da lahko kritiziramo kogar hočemo. Brez dvoma popolnoma soglašam, toda menim, da moramo, kot ljudje pravijo, »pomesti pred svojim pragom« in šele potem nekemu nekaj očitati, sicer bo veljal pregovor vrana vrani oči kljuva. Rečeno je bilo, kako v podjetjih delajo napake, kako je tam vse narobe. Morda je to tudi res, toda ni bilo povedano na primer, zakaj krajinski odbor SZDL Lendava ne dela.

Naj zaključim: kritika je brez dvoma koristna, posebno če kritizirajo tisti, ki so objektivni in delavni. Če bi bilo to zares tako, bi bilo manj kritike in več dela, tega pa, menim, ne manjka.

J. Dominko

V Ljutomeru je bila odprta retrospektivna razstava del akademskega slikarja Anteja Trstenjaka (na sliki). (F: J. Makovec)

vzgojni nasveti

Izostajanje od pouka je vzgojni problem, ki so ga bolj ali manj prisiljene obravnavati vse šole. Da ne bo pomote, mislimo na namerno izostajanje učencev. O izostajanju zaradi bolezni in drugih res opravičljivih razlogov ne mislimo govoriti. Namernega izostajanja od pouka v nižjih razredih osnovne šole ni, stop-

Na VI. občinski reviji pionirskih pevskih zborov je v skupini mlajših bil ocenjen kot najboljši pionirski pevski zbor osnovne šole I. (slika spodaj), ki ga vodi S. Rousova, v skupini starejših pa zbor osnovne šole II. (slika zgoraj), ki ga vodi Helga Horvatova. Oba zbora sta iz Murske Sobotice. Na sliki desno zbor soboškega učiteljskega pod vodstvom prof. Vladimira Močana. Na reviji v Celju je zasedel tretje mesto. (fotografije: Beloglavca)

DEJAVNOST MATIČNE KNJIŽNICE

Glavni problem: prostori

Nedavno je preteklo leto dni, odkar je bila v G. Radgoni ustanovljena občinska matična knjižnica. Ob tej priložnosti nam je knjižničarka Marija Plut navedla nekaj ugotovitev:

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev knjižnica še ni samostojna, ampak dela pri vzgojno izobraževalnem zavodu delavske univerze. Svoji nalog kot matična knjižnica še ne upravlja v celoti zaradi tehničnih ovir, pomanjkanja prostorov, osebja, prevoznega sredstva in še česa. Pod matično službo spadajo še knjižnice na Kapeli, Rožičkem vrhu, v Vidmu ob Ščavnici, Stari gori, Stogovcih, Apačah in Radencih, vanjo pa so vključene tudi vse šolske knjižnice razen radgonske. Od ustanovitve do danes se je število knjig povečalo za blizu 1000 in šteje matična knjižnica danes 6.165, ostale knjižnice danes 6.165, ostale knjižnice. Med tem ko vodi matično knjižnico stalni namestenc, ki ima na skrbi še strokovno in politično knjižnico, vodijo zunanje knjižnice večidel privolne delavci. Za zunanje knjižnice je poseben knjižni fond, katerega so se doslej najbolj posluževale knjižnice s Kapele, Rožičkega vrha in Stogovec. Izposojanje knjig iz matičnega knjižnega fonda otežkoča prevoz.

Knjižnica je na tekočem in dobiva redno vse pomembne izdaje naših založb. Letošnji

proračunski prispevek za knjige je precejšen, vendar zaradi previsokih cen nekaterih knjig premajhen, da bi mogli nabaviti več izvodov in s tem širiti tudi knjižni fond za zunanje knjižnice. Knjižnica šteje nekaj nad 500 članov. Do konca preteklega leta je bilo izposojenih 3.775 bralcem 4.566 knjig predvsem zabavnega in poučnega značaja. Prostor, v katerem dela knjiž-

Nazadovanje v kvaliteti in udeležbi

26. maja je bila v Murski Soboti občinska revija pionirskih pevskih zborov, na kateri so sodelovali najboljši pevski zbori. Za take so jih ocenile komisije na področnih srečanjih. Prejšnjo nedeljo je deklinski pevski zbor soboškega učiteljskega na zveznem festivalu mladinskih pevskih zborov v Celju dosegel zavidljiv uspeh: ocenjen je bil kot tretji najboljši zbor v državi. Na proslavi 20-letnice osvoboditve je nastopil obnovljeni pevski zbor DPD Svoboda. Zbral se je le za to svečanost, potem se pa zopet razšel.

To je nekaj podatkov, ob katerih se je vredno ustaviti in razmisliti, predvsem pa oceniti stanje v glasbeni kulturi in tudi razmisliti, kako v bodoče delati. Zato sem izbral nekaj vprašanj in zaprosil prof. Vladimira Močana za mnenja. Prof. Močan je znan

pevovodja, saj so pevski zbori pod njegovim vodstvom dosegali zelo lepe uspehe in dobivali visoka priznanja. Poleg tega pa je neposredno vodil tudi revijo pionirskih zborov, ki me je predvsem zanimala. Zato sva se najprej ustavila ob tej reviji glede na množičnost in podobno.

»Letošnja revija pionirskih pevskih zborov, ki se je odvijala po istih oblikah kot lani, to je po podružničnih nastopih, je bila šibkejša. Na marsikateri šoli so pevski zbori zaspali. Deloma zato, ker ni bilo nikogar, ki bi se zborovskemu delu posvetil, ker je premalo interesa pri nekaterih kolektivih, deloma pa zaradi pomanjkanja kadra. Omenim naj za primer Tišino: šola je imela lani kar tri pevske zборе, ker pa je učiteljica, ki jih je vodila, odšla, sedaj šola sploh ni sodelovala na občinski reviji. Ob tem bi opozoril na nekaj, kar je bilo močno poudarjeno zlasti na celjskem festivalu, ki je že dobil mednarodni značaj, in sicer na to, da sodelovanje v pevskem zboru ogromno pomeni za kulturno rast mladega človeka in da je sestavni del vzgoje mladih ljudi, česar se pa premalo zavedamo. Vsaka šola že zaradi vzgojnih namenov mora imeti pevski zbor. Da pa tega ne jemljemo dovolj resno, dokazuje tudi letošnja revija. Na štirih področjih tekmovalnih je sodelovalo 22 pevskih zborov z 835 pevci, lani pa je sodelovalo 31 pevskih zborov.

ni dovolj, zlasti folklornih. Letos so se sicer pojavili prvi melodični zapisi, vendar se ni so glasbeno obdelani. Program bi zborovodje morali pripraviti že med počitnicami in ga najprej temeljito predelati. Primerno bi tudi bilo, da bi se ljudje, ki so pripravljani voditi pevski zbor, odločili tudi za kak seminar, ki bi bil šolskega značaja. Tak tečaj bi bil zaželen, začetni bi ga pa morali v začetku šolskega leta. To bi bila sicer žrtev, ki pa ne bi bila zaman, kot kaže primer ljutomerske občine. Omogočil bi tudi boljše izbiro programa, pri čemer je treba ločiti dobro od slabega, lažje od težjega in podobno.

Toda kvaliteta je odvisna tudi od drugih činiteljev, precej, včasih celo popolnoma, tudi od razumevanja kolektiva. Na marsikateri šoli so urniki taki, da onemogočajo redne vaje. Otroke bi bilo potrebno tudi navdušiti že v otroških vrtcih. Za kvalitetno delo je treba dosti potrpežljivosti in vztrajnosti in bi bilo potrebno tudi razmisliti o nagrajevanju ljudi, ki vodijo zборе. Da bi obdržali kvaliteto, bomo tudi v prihodnje organizirali revijo, vendar bo potrebno v začetku leta natančno določiti sistem tekmovanja in tudi izbor.

Ze večkrat se je pojavilo vprašanje o nagrajevanju kulturnih delavcev. Razmere na šolah dokaj dobro poznate pa me zanima, kako nagrajujejo učitelje, ki vodijo pevske zборе?

»Menim, da je vodstvo zboru zelo odgovorno in vzgojno zelo pomembno delo in da ga je zato potrebno nagrajevati. Nagrajevanje pa je po šolah zelo raznoliko. Ponekod je več, drugod pa manj razumevanja. V ljutomerski občini

nica, je nemogoč. V sobi 4 kraj 4 metre so natrpane o mare in police od tal do stropa, da se med njimi komaj giblje knjižničarka, da o izposojevalcih sploh ne govorimo. Za nove knjige ni mogoče najti pravega mesta.

»Da prostor, prostor, to je naš največji problem«, toži knjižničarka. Mimo primerne prostora za knjižnico, ki nam ga obljublja v starem zdravstvenem domu, bi potrebovali zraven še klubski prostor za čitalnico in ostalo klubsko dejavnost.

IKA

OB 20-LETNICI OSVOBODITVE

Kje so prave stezice

Govoriti o uspehih kulturno-prosvetne vzgoje v minulih dvajsetih letih ni lahka stvar. Pričujoče vrstice zaradi tega naj ne bodo ocena tega razvoja, ampak zgolj razmišljanje o delu, o vloženem trudu in idealizmu ljudi, ki so svoj prosti čas namenili kulturni dejavnosti.

Prebivalstvo lendavske občine je pravzaprav specifična mešanica več narodnosti, ki so si po vojni na različne načine zadovoljevale potrebe po kulturnih dobrinah. Do leta 1948 pravzaprav ni bilo enotne organizacijske oblike, društva, v tej dobi je imela vsaka sindikalna podružnica, mladinski aktiv in gasilsko društvo svoje, lahko bi rekli priložnostno kulturno-umetniško skupino. Leta 1948 je bilo ustanovljeno SKUD »Miško Kranjec«, ki je nekaj predhodnik 1953. leta ustanovljenega DPD Svobode. V novem društvu se je pričela organizirana dejavnost, ki z večjimi in manjšimi uspehi traja še danes.

Ko razmišljamo po dvajsetih letih o tem, kako in kje so tekla pota kulturnega razvoja, ne moremo mimo imen Stefaniča, Ježeka in pokojnega prof. Bitenca, ki so dvignili ugled društva in v nemajhni meri vzgajali mladino, ki

se danes kljub izredni komercializaciji življenja še vedno z veseljem ukvarja s kulturno dejavnostjo.

V vseh teh minulih letih je kultura bila zdaj v takem, zdaj zopet v drugačnem položaju in vedno se je borila z materialnimi težavami pa tudi s prostori. Nočem naštevati, koliko amaterskih dramskih uprizoritev je bilo v minulih letih, prav ta dejavnost se sedaj ponovno oživlja in kakor koli bi trdili, amaterstvo še ni izumrlo in vrjetno še dolgo ne bo v sorazmerno nerazvitih občinah. Ob deseti obletnici je kronist zapisal, da je kulturno življenje razgibano, danes seveda ne bi mogli trditi tega, zaradi tega ne, ker ni več tako pestro in masovno. Morda je čas prerasel stare oblike, za nove pa ni kadrov in ne denarja. Res je sicer, da je tudi kultura v zadnjih letih dobila v občinskih proračunih, za začetek skromno mesto, a vendarle mesto, ki ga dolga leta ni imela.

20 let je za nami, morda bi bilo potrebno poiskati sodobne oblike dejavnosti, morda najti prave stezice kulturnega razvoja. Delovni človek iz dneva v dan vse bolj zahteva poleg materialnih dobrin tudi duhovne.

J. Dominko

Na zaključni prireditvi je sodelovalo 10 najbolj ocenjenih pevskih zborov. Odkrito lahko tudi rečemo, da se ni zmanjšalo le število zborov in pevcev, temveč se je poslabšala tudi kvaliteta.

Ker sva že pri kvaliteti, me zanima, zlasti se zato, ker ste poslušali večino zborov, v čem so osnovne hibe pevskih zborov in tudi dela pevovodij?

»Reči je potrebno, da so pevovodje pokazali veliko vztrajnost. Kvaliteta pa je pokazala, da nimajo dobrih strokovnih prijemov in da ne obvladajo ali ne poznajo celo osnovnih stvari, brez katerih ni mogoče uspešno voditi zbora. Na splošno je osnovna slabost v tem, da zbori začno neprepozno z vajami, izbor pesmi pa tudi ni dovolj kritičen. Izberejo se navadno iste pesmi ali pesnice, ki so primerne za razne proslave in prireditve. Tudi materialov

so učiteljem za vaje z zborom plačevali celo s 50-odstotnim poviškom. Zdi se mi pa, da tudi nagrajevanje ni vedno zasluženo, ker ni temeljitejšega nadzorstva nad delom zbora. Če nekaj nagrajujemo, moramo tudi vedeti, zakaj nagrajujemo in zato moramo delo oceniti. Mimogrede naj še dodam, da šolska reforma govori o tem, da bo morala vsaka šola imeti svoj pevski zbor. To pomeni, da bo potrebno povsod razmisliti o nagrajevanju in tudi ljudeh, ki bodo zборе vodili.

Znano je, da primanjkuje zborovodij. Ali se bodo v prihodnjem šolskem letu razmere izboljšale?

»Za prihodnje leto ni nobenih možnosti. Delo z zborom je namreč težko in odgovorno ker je izpostavljeno ocenjevanju javnosti. Zato se ljudje tudi ne odločajo ravno radi, da bi vodili pevski zbor.

S. Balažič

Na osnovni šoli v Apačah imajo zelo dober tamburaški zbor, poleg tega pa tudi pevski zbor

Premalo in premalo pogumno

BELEŽKA

Kaj storiti?

Letne konference aktivov Zveze mladine na srednjih šolah soboške občine so v glavnem končane; za prihodnji teden jo pripravljajo le še aktiv gimnazije-učiteljska.

Dati oceno konferenc in posebno tudi delu teh aktivov, je težko, saj konference same niso v celoti prikazale realne slike delovanja aktivov. Dejstvo pa je, da je mladinska organizacija na vseh srednjih šolah opravila svojo vlogo v iztekačem se šolskem letu vse preveč formalno in take so bile tudi konference.

Aktiv na oddelku srednje šole za telesno vzgojo je med prvimi pripravil konferenco.

Dijaki te šole so konferenco tehnično odlično pripravili. Ker je bila na Dan mladosti, so pripravili tudi dober kulturni program, toda vsebina konference se je izgubila v poplavi razprav, ki s svojo sentimentalno barvo niso toliko spadale na letno konferenco organizacije, kot na poslovilno slovesnost maturantov. Če ne bi bilo nekaj diskusij o raznoterih dejavnostih dijakov in njihovi bodoči vlogi učitelja telesne vzgoje, ne bi mogli govoriti o letni konferenci.

Tudi konferenca aktivna na ekonomski srednji šoli ni veliko pripomogla k izboljšanju

programa dejavnosti in k izkajanju novih oblik dela. Razprave so se omejevale na tarjanje o pomanjkanju prostorov, časa itd.

Na Kmetijski srednji šoli v Rakičanu so dijaki spregovorili o učnem uspehu, ki je zelo nizek pa tudi o odnosu med profesorji in dijaki. Žal, tudi o zadnjem zelo načelno, kljub temu, da so imeli snovi za konkretne razprave več kot dovolj. Pozabili so na maturante, ki so v letošnji zimi samovoljno »prekinili prakso« zaradi vremena in slabe obveščeni, pa je potem morala njihov spor s profesorji reševati posebna komisija občinskega sveta za šolstvo.

Dijaki (dijakinje) Srednje šole za zdravstvene delavce že nekaj let nazaj na vseh konferencah obravnavajo lik in moralno dijake šole, tudi letos niso izostale razprave take vsebine, so pa spregovorili tudi o odnosu do obvezne prakse v oddelkih bolnišnice, kulturnem udejstvovanju dijakov in sodelovanju z drugimi mladinskimi aktivji. Tako aktiv na SZD stalno sodeluje z aktivom osemletke III, izmenjava mlade predavateljice v okviru mladinskih političnih ur itd.

Ze v začetku je zapisano, da so bile konference formalne. V večini pozabljajo na osnovne naloge organizacije, niti ne prisluznejo težnjam članstva. Aktivji vse premalo posegajo v reševanje problemov mladit, srednješolci prepuščajo to ravnateljstvu in predavateljskim zborom. Mladinske politične ure so si zaradi napačnih gledanj, s težavo izborile svoje mesto v urnikih šol. So pa, zaenkrat, edina možnost širšega družbeno ekonomskega izobraževanja dijaških vrst. Žal so v večini primerov postavljene na taka mesta v urniku, da mnogokrat odpadejo, ali pa so sedmo — osmo uro, ko dijaki komaj še sledijo predavanju, kaj šele, da bi aktivno sodelovali v razgovoru. Tudi idejnemu izobraževanju se posveča premalo pozornosti. Mladinske politične šole ne morejo zajeti večjega števila srednješolcev. Zveza mladine bi morala s sodelovanjem, vodstvom šol najti način, po katerem bi si srednješolci lahko med šolanjem izoblikovali pravičen pogled na svet, predvsem velja to za učiteljske, ki daje vzgojitelje mladim generacijam.

J. S.

Mali in veliki oglasi v Pomurskem vestniku zagotovljen uspeh!

zgodil prav toliko, da je časopis poln, je bilo prvo vprašanje. Tehtal sem, nato pa neprizadeto dejal: »Ker ve urednik bolje izkoristiti »skrite rezerve« v predalu, kot jih vedo tisti, ki skrbijo v podjetjih za višjo proizvodnost.«

»Ali želiš komu, da bi si zlozil hrbtenico?« je bilo naslednje vprašanje, ki se mi je zdelo malo indiskretno. Kljub temu sem odgovoril: »Ni lepo, če komu želiš nesrečo. Tisti, ki bi jim človek kaj podobnega včasih zaželel, pa so kot mačke: kakor koli jih vržeš, vedno padejo na tace.«

Intervju bi bil tako pri kraju, če ne bi zaslislal še enega vprašanja, ki mi je v zelo skoraj vso delovno vneto: »Kdo bo dobil honorar za mojo sliko?«

Janko Stolnik

UREDNIKOV ODGOVOR: Honorarja ne bo dobil nihče, ker je klišé star. Pač »skrite« rezerve.

Po formiranju novega obrtno-komunalnega podjetja v Lendavi, je to prevzelo vse servise, ki so bili prej pod okriljem krajevne skupnosti Lendava. Potrebe po formiranju tega podjetja so narekovali nerešeni komunalni problemi, ki jih prej krajevna skupnost zaradi premajhnih sredstev ni mogla reševati. Krajevna skupnost je tako prevzela tiste posle, ki ji po ustavnih določilih pripadajo, ne pa neposredno opravljanje gospodarske dejavnosti.

V zadnjem času so se začele razprave o tem, kako je potrebno Lendavo urediti, kako se je potrebno pripraviti na maloobmejni promet, vse to pa je povzročilo plaz razgovorov o nerešenih komunalnih problemih. Zdi se, da so komunalna vprašanja postala predmet razprav na vseh sestankih in vseh razgovorih. Letos slavimo 20-letnico osvoboditve, prilika bi bila, da bi pobrskali po poteh razvoja Lendave, toda tega ne mislim storiti. Poglejmo raje, kako si krajevna skupnost zamišlja svojo dejavnost v bodoče. Oa-govor na to vprašanje je hotela dobiti tudi krajevna skupnost, ko je pred dnevi sklicala zbor občanov. Odziva žal ni bilo velikega, toda prisotni so morda tudi zaradi tega živo razpravljali o vseh problemih, ki bi bili morda že v preteklosti lahko rešeni.

V poročilu o delu krajevne skupnosti je bilo rečeno, da se čuti potreba po sprejetju novega odloka o higiensko estetskem izgledu mesta ali pa korigirati in vskladiti z občinskim statutom že pred časom sprejeti podoben odlok, ki ga, mimogrede rečeno, nihče ne upošteva.

Kot že rečeno, je bila razprava zelo živa, toda dobil sem mimogrede občutek, da je podobna »samogovorom«. Nek diskutant je dejal, da se je pred leti uvedel dopolnilni proračunski prispevek za pločnike in druge komunalne objekte, sredstva pa so se porabila v druge namene. Nič se sicer ne reče, da se je denar razmetaval za nekoristne stvari, toda občanom ni nihče povedal, kaj se je s temi sredstvi naredilo. Tudi sedaj so ljudje pripravljeni prispevati v denarju in delovni sili vso pomoč za ureditev mesta, toda s pogojem, da se zbrana sredstva dejansko porabijo v tiste namene, za katere se zbirajo.

Občani so na zboru opozarjali na številne probleme, ki jih sicer v enem letu ni moč vseh rešiti, vendar pa bi bilo potrebno začeti sistematično reševati najbolj pereče, za druge pa pripraviti vso dokumentacijo. Hudourniki niso urejeni, prav tako ne ulice in dvorišča, vse to kviri izgled mesta, ki ima realne možnosti za razvoj turizma. V diskusijah je prišla močno do izraza ureditev javne razsvetljave, za katero so že določena sredstva. Cestokrat se govori, da v Lendavi vlada mrtilvo, temu je prav gotovo veliko doprinesla neurejenost gostinskih lokalov, neurejenost parkov in razsvetljave, prav gotovo pa je vzrok za zaprtost lendavčanov tudi izredno veliko število televizijskih sprejemnikov. V samem mestu je že preko 400 TV aparatov, to pa je na število prebivalcev izredno veliko. Ureditev omenjenih problemov bi prav gotovo prozročila, da bi se Lendava zdramila iz sni, saj ima z živopisno okolico realne možnosti za turizem, rekreacijo, ta pa delovnim ljudem primanjkuje.

Stari problemi, ki so ostali v vseh teh povojnih letih neurejeni, ponovno prihajajo v ospredje, čas bi že bil, da bi se začelo urejevati to ali ono vprašanje, koristno pa bi bilo, da bi imeli o vsem tem manj razgovorov in diskusij in več konkretnih opravljenih stvari. Krajevna skupnost si je v svojem programu dela sicer zastavila izredno široko urejevanje vseh teh problemov, toda, kot že rečeno, je vprašanje povezano z materialnimi sredstvi, teh pa mora biti tudi za take probleme, ki lahko v bodočnosti doprinesejo k še hitrejšemu razvoju mesta v ob vznožju Lendavskih gorc.

Janez Dominko

Kaj bo s cesto do Murskega Središča?

Vse bolj so pogosti razgovori o tem, da se v bližnji prihodnosti odpre meja z Ljudsko republiko Madžarsko, s tem pa tudi maloobmejni promet. Po razgovorih z različnimi delegacijami, našimi in iz sosednje države, je sklepati, da bi naj bil prehod tudi v Dolgi vasi pri Lendavi. Ob tej domnevi pa je treba misliti na cesto, ki je, kot vsi pravijo, zveznega značaja, teče pa od meje pri Dolgi vasi preko Lendave do Murskega Središča. Verjetno bi bilo potrebno cestniški asfaltiral. Občina Čakovec, ki meji na Lendavsko, se je letos odločila asfaltirati cesto Čakovec — Mursko Središče. Dela so se pričela in bodo v doglednem času končana.

Ostane torej odprto vprašanje 6 km iz Murskega Središča do Lendave in 4 km od Lendave do meje v Dolgi vasi. Občina seveda nima sredstev za ureditev tega problema, to tudi od nje ne bi smeli pričakovati ob dejstvu, da je cesta zveznega značaja in da za njeno ureditev mora skrbeti nekdo drug. Občinski organi so že storili določene korake, izgleda pa, da po vsej verjetnosti zato ni dovolj razumevanja.

Pripravljati se na maloobmejni promet pomeni urediti poleg cest tudi drugi komunalne naprave, saj take kot so ne bi služile nikomur v ponos. Gradnja mostu na Muri je prav tako problem, ki se odlaša že vrsto let. Zasilni most, ki so ga postavile enote JLA, je sicer trenutna rešitev, toda kaj bo s mostom v prihodnosti. Za celotno Prekmurje je prav gotovo najkrajša pot v sosednjo republiko preko Lendave. Z dograditvijo teh cestniških pa bi se severna magistrala povezala z Zagorsko, to pa bi bila najkrajša pot v sosednje republike.

Gospodarstvo občine Lenda-

va je še posebej zainteresirano za ureditev tega problema, zakaj izdelke plasiira v glavnem po najkrajši poti na tudi in domači trg prav v tej smeri. Vse to so problemi, ki postajajo čedalje bolj aktualni,

Tudi v Veržehu so se na osnovni šoli zbrali mladi tamburaši (Foto: Ferenc)

Zgodba dolga nekaj let

Kdo bi vedel, kolikokrat so se ljudje že sestali in razpravljali o Bukovniškem jezeru, kolikokrat je že prišlo do kreganja in očitkov, pa vendar ni rezultatov. Minuli terek so se na pobudo turistične zveze iz Murske Sobote v Lendavi ponovno sestali predstavniki turističnih društev iz Lendave in Dobrovnika, zastopniki ribiškega društva in predstavniki Kmetijskega kombinata, da bi se naposled le sporazumeli, da bi naposled jezero doživelo ureditev. Po burnih razpravah in očitkih so se prisotni seznanili z idejnim projektom ureditve, toda niti tokrat ni prišlo do sporazuma.

Predstavnik ribičev je še

vedno vztrajal pri svojem, tako vztrajanje pa je prejšnjemu lokalnemu komiteju iz obeh občin sta obljubila pri ureditvi jezera pomoč mladine in vse bi bilo verjetno v redu, če bi prišlo do skupnega stališča. Ribiška družina je za četrtletje sklicala sejo upravnega odbora, na katerem naj bi padla končna beseda, toda do sestanka menda sploh ni prišlo. Kaj bo torej z jezerom? Ali se bo zgodba o njem nadaljevala? Prav bi bilo v i-menu turizma ostreje obravnavati ta problem, posebno pa bi se zanj morala zavzeti širša družbena skupnost.

MED HUMORJEM IN SATIRO

Moj kolega — diplomat

Le s kom naj pokramljam, da bom lahko napisal prispevek za naslednjo številko časopisa, sem razmišljal in »ubijal« ogorke v prepolnem pepelniku. Iskal sem sobesednika, ki bi mi dal zanesljive odgovore ter tudi dovolil objavo svojega priimka. Tisto »Štefan, kmet z Gorickega...«, »Lajči« itd., bi utegnili tistim, ki mislijo, da morajo vse prebrati, kar je objavljenega, presedati.

Pa se mi oglasi za hrbtom kolega. Ni bil nihče drug kot Juš Makovec, ki bi si rad spet »za nekaj minut« izposodil pisalni stroj. Tu si, bratec, sem pomislil! Ze dolgo sem ga imel »na muhi«, ni pa bilo prilike. Stroj je seveda dobil, z njim pa tudi vprašanja za kramljanje. Kot bi se pogreznil. Nič več ni rabil pisalnega stroja, pa tudi v uredništvo ga ni bilo cela dva dni. Sele takrat sem spoznal, zakaj moji sobesedniki tako neradi dovolijo objavo svojega priimka...

○ Juš, roditelj si se v prvi polovici 20. stoletja. To je vse, kar vem. Kako bi se nadaljeval tvoj življenjepis, če bi ga pisal v stilu tistih, katerim prilagamo priporočila? »... Kot naprednega osnovnošolca so me takratni kapitalistični učitelji zamrzili in zato sem nosil domov nezadostne ocene, predvsem iz matematike, ki je osnova za

izračunavanje profilov, ekstraprofitov, povprečne profite mere in drugih izkoriščevalskih metod...«

○ Pravijo, da si se ob novinarskih jaslih nalezel diplomatskih lastnosti: dvakrat premisliš, preden nič ne poveš. Je v tem resnica kot v vinu?

○ Pa, novinar je najprej opazovalec in mnogo lažji bi bil posel, če bi lahko svojemu sobesedniku bral misli. Sicer pa je že stara modrost, da imam ljudje na splošno dvoje ušes in samo ena usta. Žal, to včasih obnememo. In kar zadeva primerjavo z vinom, je približno tako, kot z ušesi in usti: pijemo namreč — ponarejeno vino!

○ Nekateri trdijo, da ti pri pisanju bolj »leži« gospodarstvo, drugi pa, da humor.

○ Ali ni v obojem pogosto kaj skupnega?

○ Zakaj si se odločil za novinarstvo in ne za kaj drugega?

○ Nekeč, ko sem zlomil pri sekiri toporišče, mi je oče dejal: ni nujno, da je človek močan, dovolj je, če je neumen; sicer pa nisi za drugo, kot za kozle streljati! ○ Kaj bi naredil, če bi bil prosvetni delavec? ○ Razumljivo: učil bi deco! Morda pa bi pripravil tudi kakšno reformo reformirane reforme šole, sanjal o novi šolski zgradbi, potem pa si za

povišico kupil kakšno vozilce.

○ Te morda mika direktorski stolček?

○ Ali veš za katerega? ○ Kako ti je všeč »utemeljevanje z objektivnimi razlogi«?

○ Zelo, če gre za objektivne razloge.

○ Na sliki si kar lep in prijeten dečko. Oprosti! Si prepričan, da je to tvoja verna kopija?

○ Veš, ljudje smo zmeraj radi lepši, kot smo. Pa ne samo na slikah. Tudi drugače smo slike!

○ Mi lahko svetuješ, kako si naj z golo plačo kupim avtomobil?

○ Nisem strokovnjak.

○ V Pomurju imamo veliko spomenikov, kajne?

○ No ja, nekaj jih že imamo, nekateri pa so še v gradnji. Kaj le bi bilo, če jih drugje ne bi imeli še več!

○ Koliko ur svojega življenja si presedel na sejah?

○ Če bi se kdaj po tem določal pokojninski staž, bi jih bilo nekaj več!

○ Mi poveš, katere stvari so ti najbolj zoprne?

○ Naftalin v argo juhi, slovenska popevka in zvonjenje po toči.

○ Kaj mi lahko odgovoriš na trinajsto vprašanje v najinem intervjuju?

○ Da je trinajsto!

Jušu verjetni ni bilo do tega, da bi končala s trinajstim vprašanjem in trinajstim odgovorom, kajti na koncu mi je sam postavil tri vprašanja. Verjetno je se spomnil, da ima tudi on novinarsko izkaznico: ○ Kako to, da se vsak teden

PROGRAM X. MLADINSKEGA FESTIVALA BRATSTVA IN ENOTNOSTI V GORNJI RADGONI OD 17. DO 20. JUNIJA 1965

Kulturni del

Petek, 18. junija 1965

GORNJA RADGONA:

Nastopajo kulturne skupine glasbene šole iz Pristine, oktet študentovskega KUD »Ramiz Sadiku« in folklorna skupina delavskega KUD »Aca Marevič«.

SLATINA RADENCI:

Nastopajo folkloristi iz Bostanskega Samca s svojimi ljudskimi plesi in pesmimi, zabavni ansambel The Singers s pevko Berto Ambrož in komorni trio iz Kranja ter muzikantje iz Gornje Radgone.

APACE:

Nastopajo folklorne skupine s svojimi značilnimi ljudskimi plesi in pesmimi iz Bitole in Nikšića. Sodelujejo tudi mladi pevci iz Gornje Radgone.

VIDEM OB ŠČAVNICI:

Nastopajo mladi plesalci folklornih skupin iz Niša s svojim znamenitim ansambelom »Oro« in mladina iz Reke s svojo zabavno skupino in primorskimi plesi. Sodeluje tudi skupina folkloristov iz Slatine Radenec.

MURSKA SOBOTA:

Sodelujejo folkloristi, tamburaši, recitatorji in ljudski orkester iz Subotice, ki bodo prikazali Vojvodino v besedi, plesu in pesmi.

LENDAVA:

Nastopajo veliki zabavni orkester s svojimi 56 člani iz Subotice. Sodeluje tudi mladinski zbor iz Slatine Radenec.

Sobota, 19. junija 1965

GORNJA RADGONA:

Nastopajo veliki zabavni orkester s svojimi 56 člani iz Subotice. Sodeluje tudi mladinski zbor s Kapele.

SLATINA RADENCI:

Nastopajo folklorne skupine s svojimi značilnimi ljudskimi plesi in pesmimi iz Bitole in Nikšića. Sodeluje tudi mladinski zbor iz Apač.

KRIŽEVCI pri Ljutomeru:

Nastopajo mladi plesalci folklornih skupin iz Niša s svojim znamenitim ansambelom »Oro« in mladina iz Reke s svojo zabavno skupino in primorskimi plesi. Sodeluje tudi folklorna skupina iz Slatina Radenec.

LJUTOMER:

Sodelujejo folkloristi, tamburaši, recitatorji in ljudski orkester iz Subotice, ki bodo prikazali Vojvodino v besedi, plesu in pesmi.

MURSKA SOBOTA:

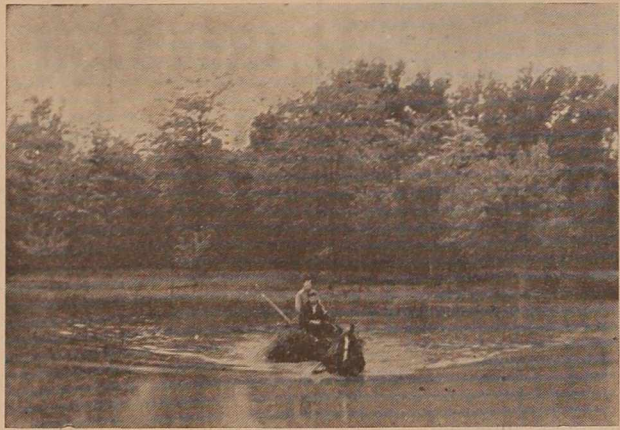
Nastopajo folkloristi iz Bostanskega Samca s svojimi ljudskimi plesi in pesmimi, zabavni ansambel The Singers s pevko Berto Ambrož ter mladi muzikantje iz Gornje Radgone.

LENDAVA:

Nastopajo kulturne skupine glasbene šole iz Pristine, oktet študentovskega KUD »Ramiz Sadiku« in folklorna skupina delavskega KUD »Aca Marevič« iz Pristine.

Na X. mladinskem festivalu Bratstva in enotnosti bo nastopila tudi mladina vzhodnonemške narodnostne manjšine Lužiških Srbov s svojo značilno folkloro.

V času festivala bodo tudi nastopi mladih literatov, filmski popoldnevi in razstava mladih likovnikov, kiparjev in fotoamaterjev.

Kmet Vohar iz Dokležovja takole pospravlja letošnje krmo. Verjetno način zaradi letošnjega vremena niti ni preveč ne- navaden. (Foto. T. Belec)

Nujnost sedanjosti

Kakor uradno poročajo, se je doslej 20 dežel pridružilo načrtu resolucije, ki naj bi jo te dni predložili komisiji za razorožitev. V svetu pa čutimo prav danes močno gibanje (posebno v nevezanih deželah), naj bi dali v širšem svetovnem telesu novih spodbud v tej smeri.

O svetovni razorožitveni konferenci so govorili že na beograjski in kairski konferenci nevezanih. Po mnenju tistih, ki so podprli načrt resolucije, je današnji čas vendar neprimerno ugodnejši za razorožitvene pomenke kakor vsi dosedanjí poizkusi. To velja še posebno zaradi predloga, naj bi se razgovorov udeležili tudi tisti, ki so že zunaj organizacije združenih narodov. Tu mislijo predvsem Kitajsko. Resnica je, da razorožitve ni

več mogoče omejiti samo na prepoved ali uničenje določenih vrst orožja. Resnica je, dalje da bi se tudi s prepovedjo orožja na določenem področju približali bolj razorožitvi, kot če bi obstali na mestu. Vendar moramo splošno razorožitev obravnavati le v okviru vseobsegajočega varnostnega sistema. Okrepiti je treba širši postopek pri urejanju odnosov med narodi in odstraniti neprestane vzroke za spopade in vojne taks in samih mednarodnih odnosih, kakor tudi v zastarelih nazorih in ustanovah mednarodnega prava, ki te odnose urejajo.

Seveda je ta smoter dolgoročne narave, vendar je treba določiti načela, okvire in posamezne etape v tej zamotani, toda tako potrebni borbi za mir.

Svetovna razorožitvena konferenca bi brez dvoma najlaže opravila to nalogo ali vsaj nakazala pot do nje. Seveda to še ne pomeni, da bi bili nekateri dosežani mednarodni forumi, ki se ukvarjajo z razorožitvijo, odveč. Tu mislimo predvsem razorožitveno komisijo. Le-ti morajo prevzeti nase koristno nalogo: da zbirajo gradivo in skušajo doseči predhodne sporazume. Sama svetovna konferenca pa bi s svojimi sklepi imeli vsekakor večjo mednarodno veljavo.

Razorožitvena pot je dolga. Prva svetovna razorožitvena konferenca je bila l. 1932 v okviru Društva narodov, vendar ni mogla opraviti svoje naloge zaradi močno razdeljenega sveta in različnih ožjih interesov. Danes povezuje svet spoznanje, da pomeni svetovna vojna konec človeštva. Prevladuje prepričanje, da bi o grozna sredstva, ki jih dežele porabijo za oborožitev, mogli koristneje uporabiti v splošnočloveške namene. Seveda obstajajo tudi še danes različni ožji interesi posameznih držav ali skupin držav, toda zavesti, da je svet medsebojno hudo odvisen, ne more odstraniti nihče, niti teza o različnih družbenih sistemih. Mir je namreč potreben ljudem, kjer koli žive.

UDELEŽBA NA PROSLAVI PREKOMORSKIH BRIGAD

V Gornji Radgoni so na razširjeni seji občinskega združenja zveze borcev obravnavali med drugim udeležbo na proslavi prekomorskih brigad v Ilirski Bistrici in sodelovanje pri mladinskem festivalu in še nekatere druge zadeve.

V počastitev 20-letnice osvoboditve bo 4. julija v Ilirski Bistrici osrednja proslava prekomorskih brigad. Proslava se bo udeležilo tudi okrog 45 članov prekomorskih brigad iz radgonske občine in se v ta namen formirali pri občinski zvezi NOB 8 članski pripravljalni odbor.

Na seji so tudi sklenili, da se bodo skupno z družbeno političnimi organizacijami z vsemi silami zavzeli, da bodo v času mladinskega festivala odprli v Gornji Radgoni muzej NOB. Ta ukrep je pomemben tudi zato, ker bodo ob tej priložnosti lahko 1.000 mladincev iz vseh naših republik in predstavnikov mladine Lužičkih Srbov, ki se bodo v festivalskih dneh od 17. do 20. junija zadržali v Gornji Radgoni, prikazali delež tukajšnjega prebivalstva v narodnoosvobodilni vojni.

TELEVIZIJA

CETRTEK, 17. maja
11.00 Francozi pri nas doma — ponovitve; 16.40 Ruščina na TV — 69. lekcija; 17.10 Govorimo angleško — 46. lekcija; 17.40 Na črko, na črko — mladinska oddaja; 18.25 Napoved in TV obzornik; 18.45 Po Jugoslaviji; 19.15 Glasbena poročila; 19.45 V kinu bomo videli; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Glasbeni kotiček: Komorni moški zbor iz Celja; 20.40 Spooner: Ni vzroka za preplah — TV igra; 21.30 TV obzornik.

SLJEME, AVALA
18.25 Informativne oddaje; 19.45 Propagandna oddaja; 21.30 Informativne oddaje.

PETEK, 18. maja
18.10 Deček Jarbol — TV slikanica; 18.25 Napoved in TV obzornik; 18.45 Rdeči signal; 19.45 TV akcija; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Ali je to ljubezen — sovj. celovečerni film; 22.00 Muzeji — grobnice umetnosti? — film; 22.30 TV obzornik.

SLJEME, AVALA
18.25 Informativne oddaje; 19.45 Propagandna oddaja; 20.30 Celovečerni film; 22.00 Informativne oddaje.

SOBOTA, 19. maja
17.40 Deček in veter — lutkovna oddaja; 18.05 Zvoki v gibanju; 18.25 Napoved in TV obzornik; 18.45 Sporazum za dobro sosedstvo — informativna oddaja; 19.15 Kratkotrajni film; 19.30 Vseko soboto; 19.45 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Glasbeni kotiček: Ansambel Atija Sossa; 20.40 Druga plat Medalje — humoristična oddaja; 21.45 St. Vincent: Plošča leta — izbor desetih najbolj priljubljenih melodij (RAD); 22.50 Hitchcock vam predstavlja — serijski film; 23.40 Poročila.

SLJEME, AVALA
18.25 Informativne oddaje; 18.45 S kamero po svetu; 19.30 TV pošta; 19.45 Propagandna oddaja; 22.50 Novela — serijski film; 23.15 Informativne oddaje.

IZ LENDAJSKE OBČINE

Dež, poplave, škoda

Neposredno po izredno hudem neurju v lendavski občini se je formirala pri občinski skupščini komisija, ki naj bi ocenila škodo, ki so jo povzročile poplave in že nekaj mesecev dolgo deževje.

Neugodne vremenske prilike so povzročile že nekajkrat poplave, ki so po oceni komisije na 1749 ha zemljišč povzročile 297 milijonov dinarjev škode. Najbolj so bile prizadete vasi ob Muri, saj je bilo na področju treh Bistrice poplavljen preko 500 ha zemljišč. Močno so bile prizadete še vasi Petišovci, Mostje in Dolga vas.

Na površinah, ki sicer niso bile poplavljene, je zaradi nenehnega deževja dosedaj nad 100 milijonov škode, ocenjuje se, da bo pridelek krompirja letos za 30 odst. manjši, koruze pa bo po oceni 20 odst. manj. Kmetijski strokovnjaki so mnenja, da bo pridelek še slabši, v koliko se vreme ne bo občutno izboljšalo.

Oceno komisije je pred nedavnim obravnaval tudi svet za kmetijstvo pri občinski skupščini, kjer so strokovnjaki predlagali nabavo nekaterih sort semen koruze in prosa, s katerim bi poizkusili nadoknaditi škodo na uničenih površinah. Krajevne skusnosti so pred nedavnim začele popisovati tista gospodarstva, ki so bila zaradi poplav najbolj prizadeta. Občinska skupščina bo na eni izmed prihodnjih sej razpravljala o zmanjšanju davčnih obveznosti za najbolj prizadeta gospodarstva.

Starosta

lendavskih podjetij

(Nadaljevanje z 9. strani)

težav: ob večjem številu mladih nekvificiranih delavcev pomanjkanje strokovnih sodelavcev, kar je znatno vplivalo na delovni učinek, kvaliteto izdelkov in samoupravljanja. Tudi potrebne strokovne službe niso šle vstric s tem razvojem, čeprav je v podjetju živo prizadevanje za materialno vzpodbudo, ki teži k stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju zaposlenih in doseganju potrebne stalnosti kadrov v proizvodnji.

Kobiljčani so izredno aktivni

Pred nekaj leti začeta akcija za gradnjo nove šole v Kobilju prihaja v zaključno fazo. Lepo novo šolsko poslopje bo, kakor domačini zagotavljajo, dprto že prvega julija. Kobiljski otroci bodo tako dobili nove svetle prostore, kjer bodo nadaljevali šolanje. Gradnja stanovanjskega bloka za prosvetne delavce se bo kmalu začela. Kobiljčani so v ta namen pripravili les, z delom pa bodo pomagali tam, kjer bo potrebno.

Vaščani tudi želijo, naj bi se združni dom preuredil tako, da bi vaščani, ki so dom tudi gradili, dobili v njem prostor za kulturno dejavnost. Kmetijska zadruga iz Lendave, ki z združnim domom upravljajo, je pred kratkim ugodila Kobiljčanom. Združni dom so začeli preurejevati. Vse kaže, da bo tudi dvorana, ki je bila že zares potrebna, dograjena in da bo verjetno prvi julij za Kobiljčane dvojni praznik. Poleg nove šole tudi lepa kulturna dvorana, v prostorih stare šole pa bodo potem dobile prostor tudi družbene organizacije. Vsa ta dela zahtevajo izredno aktivnost, ki pa pri občanah Kobilja nikoli ne zmanjka.

Presenečenje v domu počitka

Okrog 100 podmladkarjev Rdečega križa osnovne šole Radenci je v počastitev 20-letnice osvoboditve počitka v Lokavah pri Kriditcu obiskalo ostarele ljudi v ževčih. Ob tej priložnosti so podmladkarji priredili ostarelim lepo kulturno prireditev. Nastopila sta pionirski pevski zbor pod vodstvom Olge Grosičarjeve ter mladinski pevski zbor pod vodstvom Manka Golarja, ki sta zapela stanovalcem doma nekaj narodnih, umetnih, partizanskih in prejšnjih pesmi, vrh tega pa so jih podmladkarji razveselili še s pestrim folklornim nastopom.

Po prireditvi so podmladkarji obdarovali ostarele z bonboni, pivcem, cigaretami in vinom. Ob prisrčnem slovesu so stanovalci doma poudarili, da jih je obisk radenskih podmladkarjev Rdečega križa zelo, zelo razveselil in da si želijo še več podobnih obiskov. Upravnik doma pa je menil: »Na področju mariborske, ljutomerske in radgonske občine, iz katerih so ostareli ljudje, je veliko šol. In če bi vsaka tretja ali četrta priredila s svojimi podmladkarji in pionirji podoben obisk, kakor radenski podmladkarji, bi bili naši ljudje v domu deležni več takih razvedril.«

13

Na dan po daritvi je Svarun ukazal, naj vsi bojevniki počivajo. Sredi toborišča je sedel na hrastovem hlodu godec Radovan. Povsod je bil znan, doma nikjer. Potoval je od roda do roda, bil na plunko in pel junoske pesmi. Zdal ga je vedla pot spet v Bizanc. Zavil je bil v dolgo haljo in čez ledja prevezan z belim konopcem. Njegovo bogastvo je bila plunka, pa tudi njegovo orožje.

»S plunko sem prišel« je pripovedoval »pred samega cesarja. Pa mi je rekel: 'Udari na plunko!' In sem udaril. Raztajalo se mu je srce kakor maščoba na ražnju in carica Teodora me je pogledala: Kako lep človek, ta Radovan!«

Ponosno se je uzrl po dekletih okrog sebe.

14

Jutro nato je razposlal Svarun spretno mladeniče na ogled. Naročil jim je, naj poizvedo kaj dela Hilbudijeva vojska. Med njimi je bil tudi najmlajši in zadnji Svarunov sin Iztok.

Kakor bi se spustili vrani v prostrano polje, so planili jezdec v daljavo in kmalu so se izgubile črne lise in izginile v visoki travi.

Iztok je divje jezdil. Prvikrat je čutil bojni pas okrog ledij in zdelo se mu je, da tako prijazno še nikoli ni sijalo sonce, ki bi jim ga rad zasenčil Hilbudijev oblak, ki se je obesil predenj.

Pridržal je konja in počakal spremljevalce. »Razjahati moramo. Peš se prerijemo do grička, od koder se vidi Hilbudijev ostrog!«

Potrošnik Trgovsko podjetje na veliko in malo — M. Sobota

NOV DELOVNI ČAS

CENJENE POTROŠNIKE OBVEŠČAMO
da smo uvedli nov delovni čas od 1. junija t. l. v soboških prodajalnah:

- V prodajalni »TEHNOPROMET« od 7. do 12. ure, popoldne od 16. do 19. ure.
- V prodajalni »ŽELEZNINA« na Lendavski cesti imajo neprekinjen delovni čas od 7. do 15. ure.
- V prodajalni »KOVINA« na Titovi cesti (bivši Varteks) od 7. do 12. ure, popoldne od 16. do 18. ure.
- V prodajalnah »OPREMOTEHNA«, »USNJE« in »LOVEC« od 7. do 12. ure, popoldne od 17. do 19. ure.

Delovni čas ob sobotah je enak za vse našteje prodajalne!

Delovni kolektiv TRGOVSKEGA PODJETJA »POTROŠNIK« iz Murske Sobote toplo čestita ob letošnjem občinskem prazniku in praznovanju 20. obletnice osvoboditve vsem občanom lendavske komune.

MILAN FILIPČIČ:

REICHSTAG V PLAMENIH

»Pazite, to je nevaren človek: v Bolgariji je obsojen na smrt... njegova glava se bo kotalila.«

Vogt najbrž ni bilo všeč in tudi ne prijetno, ko je prejel 4. maja pismo. Dimitrov mu je sporočil:

»Za vaše sporočilo, da ste mi odklonili uporabiti denar, ki, so mi ga zasegli, se Vam seveda zahvaljujem.

In vendar ste mi s tem odvzeli neko iluzijo. Samo za trenutek sem sodil, da ne boste ravnali z mano, s političnim človekom, ki sedi po nedolžnem zaradi požara... slabše kot z roparjem in morilcem in da lahko računam na nekaj mark svojega denarja za liste in za nemško vadnico.

Sedaj vidim, da je to bila iluzija. Ne smem dobiti nobenega denarja. Ne smeš sprejeti nobenega obiska in poleg tega moram biti nič in dan vkovan.

Celo obtoženi morilci, kolikor mi je znano, niso v takem položaju.

In za vse to se moram zahvaliti Vam!«

Vogt — pasja duša, oblečena v sodniški plašč — ni bil vaju takih pisem iz zaporov. Vsak stavek je ost, vsaka ost je točno namerjena. Zanj je bil Dimitrov res »nevaren človek«. Dimitrov ne prosi milosti, ne trepeta za svojo glavo, ne jadikuje — Dimitrov sodi in obsoja. Dimitrov zahleva branilce iz inozemstva. Je edini izmed obtožencev, ki to zahteva. Če že naj pride do procesa, tedaj naj bo to politični proces.

Iz zapora piše svoji materi, ki je prvič v svojem življenju zapustila Bolgarijo in mu prihitela na pomoč:

»Vedno sem bil ponosen na naše matere zaradi vsakega plemenitega značaja, zaradi vaše stanovitosti in požrtvovalne ljubezni in sem sedaj še bolj. Želim Vam še mnogo let zdravia in življenjske svežine ter dosedanj hkrabrost in zaupanje.«

Tako pozdravlja svojo mater sin, ki je deset let ni videl. Na procesu je povedal zakaj:

»Sedaj že točno deset let živim v inozemstvu kot politični begunec in pisec — neprijavljen in pod lažnimi imeni, ker mi tudi v inozemstvu moji nasprotniki grozijo s smrtjo.«

Sam si je dal navodilo, kako mora živeti kot revolucionar v tako nenavadnih pogojih. Nekoč, že po procesu, je dejal svojim ožjim sodelavcem:

»Revolutionarni politik potrebuje tri stvari — srce, ki čuti, glavo, ki misli, in nos, ki mu pove, kaj se dogaja.«

Teh lastnosti mu tudi Göringovi ječarji niso mogli vzeti, čeprav so mu vzeli svobodo in vse drobne vsakdanje potrebščine. Odrezali so mu vsako zvezo z zunanjim svetom. Niso mu dovolili, da bi dobival časopise. Nikoli mu niso v preiskovalnem zaporu točno formulirali obtožbe, ki ga je bremenila. Nacistične metode Dimitrova niso mogle oropati razsodnosti. Ko je nekoč kasneje srečal francoskega sodnika Marcela Villarda (ki si ga je izbral za enega izmed svojih zagovornikov na procesu), mu je povedal o svojih občutkih v tistih dneh:

»Že od vsega začetka mi je bilo popolnoma jasno:

Prvič: da gre za provokacijo vlade (nemške).

Drugič: le nacisti so mogli zažgati Reichstag.

Tretjič: med procesom niso nikoli vprašali po resničnih požigalcih: krivci so morali biti po vsej sili nasprotniki vlade, torej komunisti.«

15

Hitro so se ločili in se kakor mladi lisjaki zarili med travo. Iztoku je pot polzel po obrazu, pa se ni zmenil. Trgal je spotoma zelene bilke in jih žvečil, da si je tolažil žejo. Dihal je globoko, nosnice so mu plele, kakor bi pihal mlad merjasec skozi Dobravo.

Ustavil se je pri samotnem drevesu, ki ga je bil nalomil čez leto vihar. Zlezal je v veje in sedel, da bi se za trenutek švignil in hitro ugasnil. Iztok se vzpne skozi veje, zasenči z roko oči.

Zabliska se vnovič in spet in spet.